

نہی از اقبانوس بیکران

فضائل امیرالمومنین علیہ السلام

احمد رضا انصاری

همای رحمت

استاد محمد حسین شهباز

علی ای همای رحمت توجّه آیتی خدارا

که به ماسوا فکندی همه سایه همارا

دل اگر خدانشناسی همه درخ علی مین

به علی شناختم من بخدا قسم خدارا

به خدا که در دو عالم اثر از فنا ماند

چو علی گرفته باشد سر چشمه بقارا

مگر ای سحاب رحمت تو بیاری ارنه دوزخ

به شرار قهر سوز دهمه جان ماسوی را

برو ای که ای مسکین در خانه علی زن -

که ننگین پادشاهی دمد از کرم که ارا

بخزاز علی که کوید به پسر که قاتل من -

چو اسیر تست اکنون به اسیر کن مدارا

بخزاز علی که آرد پسری ابوالعجائب -

که علم کند به عالم شهدای کربلارا

چو دوست عهد بند در میان پاکبازان -

چو علی که می تواند بسر برد و فارا

نه خدا تو انمش خواند نه بشر تو انمش گفت -

محریم چه نامم شه ملک لافتی را

به دو چشم خون نشانم حله ای نسیم رحمت

که ز کومی او غباری به من آر، تو تیارا

به امید آنکه شاید برسد به خاکبایت

چه پیام سپردم همه سوز دل صبارا

چو تویی قضا گیر دان، به دعای مستمندان

که ز جان ما بگردان ره آفت قنارا

چه زخم چو نای هر دم ز نوای شوق اودم

که لسان غیب خوشتر بنواز دین نوارا

همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی

به پیام آشنایی بنواز د آشنارا

زنوای مرغ یا حق بشو که در دل شب

غمم دل به دوست گفتن چه خوشست شهریارا

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله الذي جعلنا من المتمسكين بولايه مولانا امير المؤمنين و اولاده المعصومين عليهم السلام

سپس و ستایش بیکران معبودی را سزااست که بخشنده و مهربان است. هم او که منت نهاده ما به دین مبین اسلام رهنمون شد.

درود و سلام بر بهترین فرستاده صالح او، خاتم الانبیاء حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله با که برای گستردن بساط عدل و داد برانگیخته شد و از برای در نغلتیدن انسانها در ورطه هلاکت و نیستی دو چراغ فروزان قرآن و عترت را بعد خود به ودیعه نهاد و با نصب با تقواترین و نخستین گرویده به آیین احمدی، شیر میدانهای نبرد، سر قافله پرهیزگاران، یگانه مقتدای سالکان و عارفان، امام المتقین، ریسمان و ثیق هدایت، الگوی فضایل انسانی و اخلاقی، ولی خدا، امیر مومنان علی بن ابیطالب علیه السلام به جانشینی و ولایت، دین را کمال بخشید.

و درود و رحمت بیکران الهی بر اهل بیت پیامبر علیهم السلام، که چراغ هدایت و کشتی نجات این امتند و گوهر گرانهای ولایتشان دره التاج هر ملک مقرب و حرز بازوی هر پیغمبر مرسل گردیده است فصلوات الله علیهم اجمعین ابد الابدین و لعنة الله علی اعدائهم دهر الداهرين.

علی (علیه السلام) اقیانوسی از شگفتی ها

کتاب فضل تو را آب بحر کافی نیست که تر کنم سرانگشت و صفحه بشمارم

سخن درپیرامون شناخت شخصیت بزرگی است که ورود در بحث شناختنش، ورود در اقیانوس بیکرانی است که احاطه به همه ابعاد این اقیانوس، در یک نگاه که هیچ؛ در یک مطالعه طولانی هم برای یک انسان میسر نیست. از هر طرف که شما می شوید، دنیایی از عظمت مشاهده می

کنید؛ دریا‌های گوناگون ، اعماق ژرف ، موجودات آبی گوناگون و متنوع و اشکال مختلف از حیات و عجایب دریا.

اگر این بخش را رها کنید و از بخش دیگر این اقیانوس وارد بشوید، باز همین داستان و همین ماجراست . اگر از قسمت سوم یا چهارم یا پنجم و یا دهمی وارد بشوید، از هر جا که وارد می شوید، باز شگفتی ها یی مشاهده می کنید. این ، یک مثال نارسا و کوچکی از شخصیت امیرالمومنین (علیه الصلاة والسلام) است .

شما از هر طرف که این شخصیت را نگاه کنید، خواهید دید که عجایبی در آن نهفته است . این ، مبالغه نیست . این ، بازتاب عجز انسانی است که سالهای متمادی درباره زندگی امیرالمومنین (علیه السلام) مطالعه کرده و این احساس را در درون و وجود خود پیدا کرده است که به علی (علیه السلام) این شخصیت والا با ابزار فهم معمولی ، یعنی همین ذهن و عقل و حافظه و ادراکات معمولی ، نمی شود دسترسی پیدا کرد؛ از هر طرف شگفتی هاست .

ابزار بشری ، یعنی ادراک و عقل و ذهن حقیرتر از این حرفهاست و ذهن انسان ، برتر از هر ابزار مادی است خیلی کوچکتر است که بتواند امیرالمومنین (علیه السلام) را برای انسانهایی که به مقام کشف معنوی نرسیده باشند، تبیین کند. البته کسانی در عالم حضور معنوی و شهود روحی هستند که شاید آنها می توانند به نحوی بعضی از ابعاد آن شخصیت را بفهمند؛ ولی امثال ما دستمان نمی رسد.

در هر حال، بقول مشهور: «آب دریا را اگر نتوان کشیده‌م بقدر تشنگی باید چشید»

از همین باب در اینجا به بعضی از احادیث وارده در جوامع روایی، در زمینه عظمت فضائل حضرت اشار میکنیم تا کمی به صدق گفتار ما برسید

۱- پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله در روایتی می فرمایند:

«إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَعَلَ لِأَخِي عَلِيٍّ فَضَائِلَ لَا تُحْصَى كَثْرَةً فَمَنْ ذَكَرَ فَضِيلَةً مِنْ فَضَائِلِهِ مُقِرًّا بِهَا، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَ مَا تَأَخَّرَ، وَ مَنْ كَتَبَ فَضِيلَةً مِنْ فَضَائِلِهِ، لَمْ تَزَلِ الْمَلَائِكَةُ تَسْتَغْفِرُ لَهُ مَا

بَقِيَ لَتِلْكَ الْكِتَابَةِ رَسْمٌ، وَ مَنْ اسْتَمَعَ فَضِيلَةً مِنْ فَضَائِلِهِ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ الذُّنُوبَ الَّتِي اكْتَسَبَهَا
بِالِاسْتِمَاعِ، وَ مَنْ نَظَرَ إِلَى كِتَابٍ مِنْ فَضَائِلِهِ كَفَّرَ اللَّهُ لَهُ الذُّنُوبَ الَّتِي اكْتَسَبَهَا بِالنَّظَرِ « كَشَفَ
الْيَقِينَ فِي فَضَائِلِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، النَّصِّ، ص: ٤

خداوند برای برادر علی - علیه السلام - فضائل بی شماری قرار داده است که اگر کسی از
روی اعتقاد، یکی از آن فضائل را بیان نماید، خداوند گناهان گذشته و آینده او را می بخشد،
اگر کسی یکی از فضائل آن حضرت را بنویسد، تا هنگامی که آن نوشته باقی است، ملائکه برای
او استغفار می کنند، و اگر کسی یکی از فضائل آن حضرت را بشنود، خداوند همه گناهانی را
که از راه گوش انجام داده است می بخشد، و اگر کسی به نوشته ای درباره فضائل علی - علیه
السلام - نگاه کند، خداوند از تمام گناهانی که از راه چشم کسب کرده است در می گذرد .

فضائل و مناقب مخصوص علی علیه السلام

٢- پیامبر اکرم حضرت محمد مصطفی - صلی الله علیه و آله وسلم - وارد شده است. ابن عباس
می گوید رسول خدا - صلی الله علیه و آله وسلم - فرمود :

لَوْ أَنَّ الرِّيَاضَ أَقْلَامٌ وَ الْبَحْرَ مِدَادٌ وَ الْجَنَّ حُسَابٌ وَ الْإِنْسَ كُتَابٌ، مَا أَحْصُوا فَضَائِلَ عَلِيِّ بْنِ
أَبِي طَالِبٍ - عَلَيْهِ السَّلَامُ - كَشَفَ الْغَمَةَ ج ١، ص: ١١٢

«اگر تمامی باغها، قلم و دریاها مرکب، و همه اجنه حسابگر و تمام انسانها نویسنده باشند، قادر
به شمارش فضائل علی بن ابیطالب - علیه السلام - نخواهند بود

٢- و در روایت دیگری از پیامبر اکرم حضرت محمد مصطفی - صلی الله علیه و آله وسلم - آمده:
أَعْطَى اللَّهُ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنَ الْفَضْلِ جُزْءًا لَوْ قَسَمَ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ لَوْ سَعَهُمْ وَ أَعْطَاهُ مِنَ الْفَهْمِ
جُزْءًا لَوْ قَسَمَ عَلَى أَهْلِ الْأَرْضِ لَوْ سَعَهُمْ اسْمُهُ مَكْتُوبٌ عَلَى كُلِّ حِجَابٍ فِي الْجَنَّةِ بِشَرْنِي بِهِ رَبِّي.

کتاب سلیم بن قیس الهلالی، ج ۲، ص: ۹۵۹ (الأمالی (للصدوق)، النص، ص: ۸ مناقب لابن شهر آشوب ج ۲، ص: ۳۲

خداوند به حضرت علی علیه السلام به اندازه ای فضیلت بخشیده است که اگر بر اهل عالم تقسیم شود همه را کفایت می کند و به اندازه ای علم و دانش به او عطا کرده است که اگر بر افراد روی زمین تقسیم شود همه را کفایت می کند یعنی همگی عالم می شوند نام او بر همه پرده های بهشت نگاشته شده است پروردگارم مرا به وجودش مژده داد ...»

۳- خطیب خوارزمی و صاحب مناقب و بیهقی، این روایت را در شان علی (علیه السلام) زیاد روایت کرده اند. خطیب خوارزم و صاحب مناقب و بیهقی، این روایت را در شان علی (علیه السلام) نقل کرده اند: یوم فتح خیبر، حضرت رسول، علی را مخاطب قرار داده و فرمود:

یا علی لو لا ان يقول فيك ظوائف من امتي ما قالت النصارى في المسيح، لقلت اليوم فيك مقالا لا تمر علی ملا من المسلمین الا اخذوا من تراب رجلک و فضل طهورک یستشفون به، لکن حسبک ان تكون منی و ترثنی وارثک. انت منی بمنزله هارون من موسی غیر أنه لا نبی بعدی و

کشف الیقین فی فضائل امیر المؤمنین علیه السلام، النص، ص: ۴۳۰

از جابر بن عبد الله نقل شده است که گفت: در آن روزی که علی علیه السلام قلعه خیبر را فتح کرد و به اسلام و مسلمین شوکت بخشید، رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم با خورسندی از این پیروزی دشمن کش، به علی علیه السلام فرمود: اگر خوف این نبود که گروهی از پیروان من بر اثر غلو آن چیزی را که مسیحیان در باره عیسی گفتند! در باره تو بگویند، هر آینه در علو مرتبه تو سخنی می گفتم که هر زمان به جمعی از مسلمانان بگذری، خاک قدمت را به عنوان تبرک بر چشم مالیده و شفای دردها بگیرند! اما در علو مقام تو، همین اندازه بس که منزلت تو نسبت به من همانند منزلت هارون نسبت به موسی است جز اینکه پس از من پیامبری نیست.

علی علیه السلام قلب خدا است که در بر دارنده ی اسرار است

۴- شیخ صدوق «قدس سرّه» از امام صادق علیه السلام و آن حضرت از امیرالمؤمنین علی علیه السلام نقل کرده است که فرمود:

أَنَا عِلْمُ اللَّهِ وَ أَنَا قَلْبُ اللَّهِ الْوَاعِي وَ لِسَانُ اللَّهِ النَّاطِقُ وَ عَيْنُ اللَّهِ النَّاطِرَةُ وَ أَنَا جَنْبُ اللَّهِ وَ أَنَا يَدُ اللَّهِ التَّوْحِيدِ (لِلصَّدُوقِ)، ص: ۱۶۴

سَیِّمِ بْنِ قَیْسٍ از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نقل کرده که آن حضرت فرمود: علی علیه السلام در آسمان هفتم برای اهل آنجا می‌درخشد همانطور که خورشید برای اهل زمین فروزندی دارد و در آسمان دنیا برای اهل زمین همانند ماه است در شب تاریک

سلام خداوند متعال بر علی علیه السلام

۴- لما أُسْرِي بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله هَتَفَ بِهِ هَاتِفٌ فِي السَّمَاوَاتِ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقْرَأُ عَلَيْكَ السَّلَامَ وَ يَقُولُ لَكَ اقْرَأْ عَلَيَّ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ مِنْهُ السَّلَامُ مَنَاقِبِ آلِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ (لَابْنِ شَهْرٍ أَشُوبِ)، ج ۲، ص: ۲۲۹

چون پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به معراج رفتند، هاتفی در آسمانها ندا داد: ای محمد، خداوند عزوجل همیشه بر تو سلام دارد و می‌گوید:

اقْرَأْ عَلَيَّ عَلِيٌّ بْنُ أَبِيطَالِبٍ مِنْهُ السَّلَامُ

سلام مرا به علی بن ابیطالب برسان.

سه هزار منقبت در یک شب

شیخ صدوق رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ در کتاب «أَمْالِي» از سعید بن جبیر نقل کرده است که گفت: نزد ابن عباس آمدم و به او گفتم: ای پسر عموی رسول خدا آمده‌ام تا از تو درباره‌ی علی بن ابیطالب علیه السلام و اختلاف مردم نسبت به او سؤال کنم. فرمود: ای پسر جبیر، آمدی تا از کسی که

در یک شب سه هزار منقبت برای او حاصل شده، سؤال کنی؟ آمدی تا از وصی رسول خدا و جانشین او و صاحب حوض و پرچم و شفاعت سؤال کنی؟ سپس فرمود:

به حق کسی که محمد صلی الله علیه و آله و سلم را ختم رسولان اختیار کرد از آغاز خلقت تا انتهای آن همگی که بنویسند نمی توانند یک دهم از فضائلی را که خدا به او مرحمت کرده، بنویسند.

مراد از آن شبی که در کلام ابن عباس ذکر شد و سه هزار منقبت برای علی علیه السلام است، شب هفدهم ماه مبارک رمضان است که «لَيْلَةُ الْقَرْبَةِ» نامیده شده و جنگ بدر در فردای آن واقع شده است و سید حمیری رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ در اشعار خود به آن اشاره کرده است، می گوید:

ذَاكَ الَّذِي سَلَّمَ فِي لَيْلَةٍ

عَلَيْهِ مِيكَالٌ وَ جَبْرِيلُ

مِيكَالٌ فِي أَلْفٍ وَ جَبْرِيلُ فِي

أَلْفٍ وَ يَنْلُوهُمْ سَرَافِيلُ

لَيْلَةَ بَدْرٍ مَدَدًا أَنْزَلُوا

كَأَنَّهُمْ طَيْرٌ أَبَابِيلُ

فَسَلَّمُوا لَمَّا أَتَوْا حَذْوَهُ

وَ ذَاكَ إِعْظَامٌ وَ تَبَجِيلُ

و او کسی است که سلام کرده است در یک شب، بر او میکائیل و جبرئیل. میکائیل در میان هزار فرشته و جبرئیل در میان هزار فرشته و به دنبال آنها

اسرافیل در میان هزار فرشته در شب جنگ بدر به عنوان یاری و کمک اینها نازل شدند، همانند ابرهای پرنده‌های ابابیل که بر لشکر ابرهه فرود آمدند. پس همگی سلام کردند چون بر قدمهای او فرود آمدند و این به خاطر احترام بزرگداشت آن حضرت بوده است. (

اساس بعثت انبياء عليهم السلام ولايت على عليه السلام

«رَوَى أَخْطَبُ خُوَارِزْمٍ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَا عَبْدَ اللَّهِ أَنَانِي مَلِكٌ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ سَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنْ رُسُلِنَا عَلَى مَا

بُعِثُوا قَالَ قُلْتُ عَلَى مَا بُعِثُوا قَالَ عَلَى وَكَلَايَتِكَ وَوَلَايَةِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ. « [۱]

خطیب خوارزم از عبدالله بن مسعود بازگو نموده که گفت: فرشته ای نزد من آمد و پیامی از سوی خداوند آورد که فرمود: ای محمد! از پیامبرانی که قبل از تو مبعوث شدند، سؤال کن که برای چه مبعوث شدند؟ گفتم: شما بگویید برای چه مبعوث گردیدند؟ در جوابم گفت: اساس مأموریت و بعثت آنها، بر ولایت تو و علی بن ابیطالب علیه السلام استوار بوده است.

بالاترین فضائل مخصوص علی علیه السلام است

... عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ ... قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

«مَا اكْتَسَبَ مُكْتَسَبٌ مِثْلَ فَضْلِ عَلِيٍّ، يَهْدِي صَاحِبَهُ إِلَى الْهُدَى وَيُرُدُّهُ عَنِ الرَّدَى. « قَالَ أَخْرَجَهُ الطَّبْرَانِيُّ قِضَائِلَ الْخَمْسَةِ مِنَ الصَّحَاحِ السِّتَةِ ج ۱ ص ۱۶۷

از عمر بن خطاب روایت شده است که رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

هیچکس به اندازه علی علیه السلام به کسب فضایل نائل نیامده است، فضائل آن حضرت به اندازه ای است که هر کس به حقیقت آن برسد، او را به راه راست هدایت می کند و از گمراهی رهایی می بخشد.

و او کسی است که سلام کرده است در یک شب، بر او میکائیل و جبرئیل. میکائیل در میان هزار فرشته و جبرئیل در میان هزار فرشته و به دنبال آنها

اسرافیل در میان هزار فرشته در شب جنگ بدر به عنوان یاری و کمک اینها نازل شدند، همانند ابرهای پرنده‌های ابابیل که بر لشکر ابرهه فرود آمدند. پس همگی سلام کردند چون بر قدمهای او فرود آمدند و این به خاطر احترام بزرگداشت آن حضرت بوده است.)

«طبرانی» هم این روایت را نقل کرده است.

قَالَ مُحَمَّدُ بْنُ مَنْصُورٍ الطُّوسِيُّ يَقُولُ؛ سَمِعْتُ أَحْمَدَ بْنَ حَنْبَلٍ يَقُولُ:

مَا جَاءَ لِأَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ مِنَ الْفَضَائِلِ مَا جَاءَ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مُسْتَدْرِكِ الصَّحِيحِينَ ج ٣ ص ١٠٧

محمد بن منصور طوسی روایت کرده است که از احمد بن حنبل شنیدم که می‌گفت:

فضائلی که برای علی علیه السلام شمارش شده به اندازه ای است که برای هیچیک از صحابه ی پیغمبر، آنچنان فضائلی ذکر نشده است.

قَالَ ابْنُ عَسَاكِرٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ:

مَا نَزَلَ فِي أَحَدٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى مَا نَزَلَ فِي عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ أَخْرَجَ ابْنُ عَسَاكِرٍ عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: نَزَلَ فِي عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ ثَلَاثَ مِائَةِ آيَةٍ. الصَّوَاعِقُ الْمَحْرَقَةُ ص ٧٦ نَوْرِ الْإِبْصَارِ ص ٧٣

ابن عساکر از ابن عباس نقل کرده است، آیاتی که در قرآن کریم در شأن حضرت علی علیه السلام روایت شده، در باره ی هیچ یک از صحابه، نازل نشده است.

قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

لَوْ أَنَّ الْبَحْرَ مِدَادٌ وَالْغِيَاضَ أَقْلَامٌ وَالْإِنْسَ كُتَابٌ وَالْجَنِّ حُسَابٌ مَا أَحْصَوْا فَضَائِلَكَ يَا أَبَا الْحَسَنِ
كشف الغمه ج ۱۱ ص ۱۱۱ بحار الأنوار ج ۴۰، ص: ۷۵

ای ابا الحسن! اگر دریاها مرکب، درختان جنگلها قلم، انسانها نویسند و جنیان حسابگر شوند
نمی توانند فضائل تو را بشمارند.

وَمِنَ الْمَنَاقِبِ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

أَتَانِي جِبْرَائِيلُ وَقَدْ نَشَرَ جَنَاحَيْهِ وَإِذَا عَلَيَّ أَحَدُهُمَا مَكْتُوبٌ لَأِ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ النَّبِيُّ وَعَلَى الْآخِرِ
مَكْتُوبٌ لَأِ إِلَهٍ إِلَّا اللَّهُ عَلِيُّ الْوَصِيِّ كَشَفَ الْيَقِينَ فِي فَضَائِلِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ، النَّصِّ،
ص: ۱۰

و از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم وارد است فرمود: جبرئیل در حالی که دو بالش را گسترده
بود نزد آمد، بر یکی از دو بالش نوشته شده بود. خدای جز خدای بی همتا نیست، محمد
پیامبر است. و بر بال دیگرش، این جمله به چشم می خورد:

«خدای جز خدای بی همتا نیست، علی علیه السلام وصی و جانشین او می باشد.»

مذمت پنهان کردن فضائل امیرالمؤمنین علیه السلام

ابن عباس از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده است که فرمود:

لَا يُعَذَّبُ اللَّهُ هَذَا الْخَلْقَ إِلَّا بِذُنُوبِ الْعُلَمَاءِ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الْحَقَّ مِنْ فَضْلِ عَلِيٍّ وَعِثْرَتِهِ.

خداوند این مردم را عذاب نمی کند مگر به خاطر گناه دانشمندان ایشان، آنها که حق را کتمان
کردند و فضائل علی علیه السلام و عترت طاهرین او را بیان نکردند

أَلَا وَإِنَّهُ لَمْ يَمْشِ فَوْقَ الْأَرْضِ بَعْدَ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ أَفْضَلُ مِنْ شِيعَةِ عَلِيٍّ وَمُحِبِّيهِ الَّذِينَ يُظْهِرُونَ
أَمْرَهُ وَيُنْشَرُونَ فَضْلَهُ أَوْلَيْكَ تَغْشَاهُمْ الرَّحْمَةُ وَتَسْتَغْفِرُ لَهُمُ الْمَلَائِكَةُ.

بدانید راه نمی رود بر روی زمین بعد از پیغمبران و رسولان کسی که مقامش برتر از شیعیان و دوستان علی علیه السلام باشد، آنهایی که امر ولایت آن حضرت را ظاهر می کنند و فضائل او را منتشر می کنند، رحمت الهی سر تا پای وجود آنها را فرا می گیرد و فرشتگان برای آنها استغفار می کنند.

الْوَيْلُ كُلُّ الْوَيْلِ لِمَنْ يَكْتُمُ فَضَائِلَهُ وَ يَكْتُمُ أَمْرَهُ فَمَا أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ. مشارق أنوار الیقین فی أسرار أمير المؤمنين عليه السلام، ص: ۲۴۰

و بدبختی به تمام معنا نصیب کسانی می شود که فضائل او را کتمان می کنند و امر او را پنهان می دارند چگونه می خواهند در آتش پایداری کنند.

مادر این نوشته مختصر، جهت استفاده معنوی خود و همه عزیزان و توشه ای برای سفر آخرتman، بمقدار توان ناچیزمان و به امید شفاعت و عنایت صاحب ولایت کبری، به این ناچیز، والدین و خانواده ام، بعنوان بال ملخی در روز عید سعید غدیر عید ولایت و عید الله الاکبر به برخی فضائل آنحضرت با ذکر برخی منابع آنها اشاره میکنیم

امید که این تلاش ناچیز مورد قبول واقع بگردد و در روزی که لاینفع مال و لابنون الامن اتی الله بقلب سلیم حضرتش ما را دستگیری کند و مورد شفاعت و رافت آن امام سراسر مهربانی واقع بگردیم

۵ تیر ۱۴۰۳ مصادف یا ۱۸ ذیحجه ۱۴۴۵ عید سعید غدیر

کوچکترین سرباز امام عصر ارواحنا فداه

احمد رضا انصاری

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
علی علیه السلام در روایات

۱- عقل، نیرو و شجاعت بینظیر

الامام علی علیه السلام: اللَّهُ قَدْ أَعْطَانِي مِنَ الْعَقْلِ مَا لَوْ قُسِّمَ عَلَيَّ جَمِيعَ حُمَقَاءِ الدُّنْيَا وَمَجَانِينِهَا لَصَارُوا بِهِ عَقْلَاءَ، وَمِنَ الْقُوَّةِ مَا لَوْ قُسِّمَ عَلَيَّ جَمِيعَ ضِعْفَاءِ الدُّنْيَا لَصَارُوا بِهِ أَقْوِيَاءَ، وَمِنَ الشُّجَاعَةِ مَا لَوْ قُسِّمَ عَلَيَّ جَمِيعَ جُبْنَاءِ الدُّنْيَا لَصَارُوا بِهِ شَجْعَانًا؛ بحار الانوار، ج ۱۹، ص ۸۳

امام علی علیه السلام فرمودند: خداوند به من آن قدر عقل داده که اگر آن را بین تمام بی عقل های دنیا تقسیم کنند، همه آن ها عاقل می شوند؛ و آن قدر به من نیرو و توان داده که اگر بین تمام ضعیفان دنیا تقسیم کنند، همه آن ها توانمند می گردند؛ و آن قدر به من شجاعت داده که اگر بین تمام ترسوهای دنیا تقسیم کنند، همه آن ها شجاع می شوند!

۲- اسلام و ایمان علی علیه السلام

عن عمر بن الخطاب: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: يا علي، أنت أول المسلمين إسلاماً، وأنت أول المؤمنين. بحار الأنوار ۳۷، ص: ۲۶۸

از عمر بن خطاب روایت است که رسول خدا صلی الله علیه وآله فرمود:
ای علی! تو اولین فردی که اسلام را پذیرفتی و تو نخستین فرد از مؤمنان می باشی.

۳- علی علیه السلام هادی امت

عن ابن عباس رسول الله ص أنا المنذر و الهادي علي يا علي بك يهتدي المهتدون. : بحار الأنوار
(ط - بيروت)، ج ٣٥، ص: ٣٩

ابن عباس از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده که آن سرور فرمود: من بیم دهنده ام
و علی هدایت کننده - (و در روایتی آمده با دستش به علی علیه السلام اشاره کرده)، فرمودند:
به واسطه تو هدایت شوندگان راه می یابند و هدایت می شوند. ت

٤- الامام علی علیه السلام: أَنَا يَعْسُوبُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَالُ يَعْسُوبُ الْفُجَّارِ. نهج البلاغه: حکمت
٣٠٨

امام علی علیه السلام فرمودند: من پیشوای مومنین هستم و مال و ثروت پیشوای تبهاران است.

الامام علی علیه السلام: مَا كَذَبْتُ وَ لَا كُذِّبْتُ وَ لَا ضَلَّتُ وَ لَا ضَلَّ بِي. نهج البلاغه: حکمت ١٧٦
امام علی علیه السلام فرمودند (هیچ موقع) به کسی دروغ نگفتم و دروغ نشنیدم. نه گمراه شدم
و نه کسی را گمراه کردم.

٥- الامام علی علیه السلام: مَا شَكَّتُ فِي الْحَقِّ مَذْأَرِيَّتُهُ. نهج البلاغه: حکمت ١٧٥
امام علی علیه السلام فرمودند: از آن زمان که حق را به من نشان دادند درباره آن گرفتار شک
و تردید نشدم.

٦- الامام علی بن موسی الرضا علیه السلام: كَانَ امِيرَ الْمُؤْمِنِينَ لَا يَنَامُ ثَلَاثَ لَيَالٍ: لَيْلَةُ ثَلَاثَ وَ
عِشْرِينَ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ وَ لَيْلَةُ الْفِطْرِ وَ لَيْلَةُ النَّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ وَ فِيهَا تُقَسَّمُ الْأَرْزَاقُ وَ الْأَجَالُ وَ مَا
يَكُونُ فِي السَّنَةِ. مصباح المتعجد: ج ٢، ص ٨٥٣

امام رضا علیه السلام فرمودند: امام علی علیه السلام، سه شب را نمی خوابید: شب های شب بیست و سوم (ماه رمضان)، عید فطر و نیمه شعبان. زیرا در این شب ها روزی ها و اجل و آنچه در طول سال اتفاق می افتد، تقسیم و تعیین می شوند.

۷- امارت امیر مؤمنان علیه السلام

عن بریده: قال: أَمَرَنَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَنْ نُسَلِّمَ عَلَى عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِ «إِمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ» الْأَمَالِي (للطوسي)، النص، ص: ۳۳۱

از بریده نقل است که گفت: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به ما امر کرد به علی به عنوان فرمانده اهل ایمان و امیر مؤمنان سلام کنیم.

۸- ورود به شهر علم پیامبر صلی الله علیه و آله

عن علی علیه السلام و ابن عباس و جابر بن عبدالله: قال صلی الله علیه و آله:

أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا، فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِ الْبَابَ. حار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۴۰، ص: ۲۰۶ دلائل الصدق لنهج الحق، ج ۶، ص: ۱۷۷

علی علیه السلام و ابن عباس و جابر بن عبدالله روایت کرده اند که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

من شهر علمم و علی دروازه آن، پس هر کس طالب علم باشد از دروازه آن وارد شود.

۹- علی علیه السلام دو کفه ترازوی علم پیامبر صلی الله علیه و آله

عن ابن عباس: قال رسول الله صلی الله علیه و آله:

أَنَا مِيزَانُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ كَفَّتَاهُ، وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ خِيُوطُهُ، وَفَاطِمَةُ عِلَاقَتُهُ، وَالْأُمَّةُ مِنْ بَعْدِي
عَمُودُهُ، يُوزَنُ بِهِ أَعْمَالُ الْمُحِبِّينَ لَنَا وَالْمُبْغِضِينَ لَنَا.

ابن عباس از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده است که حضرت فرمود:

من میزان (ترازوی) علم، و علی دو کفه اش، و حسن و حسین بندهایش و فاطمه آویزه
(شاهینش)، و امامان بعدی دستگیره آن هستند، که در آن کارهای محبان و دشمنان ما وزن و
سنجیده می شود. [۱] الفردوس، ۱۰۷/۴۴/۱؛ کشف الخفاء، ۱/۲۳۶.

۱۰- پیامبر شهر علم و علی علیه السلام درب آن

عن النبي الاكرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَعَلِيٌّ بَابُهَا، فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِهِ مِنْ بَابِهِ.
میزان الحکمه: ۱ / ۲۶۰؛ کنز العمال: ۳۲۹۷۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: من شهر علم هستم و علی دروازه آن. پس، هر که علم
خواهد باید که از در آن وارد شود.

۱۱- علی باقر آن است و از آن جدا ناشدنی

عن النبي الاكرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: عَلِيٌّ مَعَ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ مَعَ عَلِيٍّ، لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا
عَلَى الْحَوْضِ. میزان الحکمه: ۱ / ۲۵۸؛ تاریخ دمشق: ۳ / ۱۲۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی باقر آن و قرآن با علی است و هرگز از هم جدا
نشوند تا در کنار حوض (کوثر) نردم آیند.

۱۲- حق و حقیقت با علی علیه السلام

عن النبي الاكرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: عَلِيٌّ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ، يَدُورُ حَيْثُمَا دَارَ. مِيزَانِ الْحِكْمَةِ: ٢٥٨ / ١؛ شرح ابن ابي الحديد: ٢٩٧ / ٢

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: علی با حق است و حق با علی؛ و هر جا باشد بر محور او می گردد.

۱۳- یاد علی علیه السلام عبادت است

عن عائشة و ابن عباس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: ذِكْرُ عَلِيٍّ عِبَادَةٌ.

عایشه و ابن عباس از رسول اکرم صلی الله علیه و آله روایت کرده اند که فرمود:

یاد کردن از علی عبادت است. لفر دوس، ٢/٣١٥١؛ الجامع الصغير، ١/٤٣٣٢؛ ١/٤٦٥؛

کنز العمال، ٣٢٨٩٤/١١/٦٠١؛ مناقب علی ابی طالب (ابن مغازلی)، ٢٠٦/٢٤٣.

[توضیح: مناوی گوید: یعنی عبادت خداست و خدا در برابر آن پاداش می دهد.]

۱۴- حب علی باعث میشود در روز قیامت قدم انسان بر صراط استوار بماند.

عن النبي الاكرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَا ثَبَّتَ اللهُ حُبَّ عَلِيٍّ فِي قَلْبِ مُؤْمِنٍ فَزَلَّتْ بِهِ قَدَمُهُ اِلَّا ثَبَّتَ

اللَّهُ قَدَمًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى الصِّرَاطِ. مِيزَانِ الْحِكْمَةِ: ٢٥٢ / ١؛ كُنْزِ الْعَمَالِ: ٣٣٠

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: هر گاه خداوند عشق و دوستی علی را در دل مومنی

استوار سازد و با این حال قدمش بلغزد (خطایی از او سرزند) در روز قیامت قدمش را بر صراط

استوار نگه دارد.

۱۵- پیغمبر و علی علیهما السلام از یک ریشه اند

عن ابن عباس، قال رسول الله صلى الله عليه وآله: أَنَا وَ عَلِيٌّ مِنْ شَجَرَةٍ وَاحِدَةٍ، وَ النَّاسُ مِنْ أَشْجَارٍ شَتَّى. كشف الغمّة في معرفة الأئمّة (ط - القديمة)، ج ۱، ص: ۵۲ وعن جابر بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۳۸، ص: ۳۰۹

ابن عباس از رسول خدا صلى الله عليه وآله روایت می کند: من و علی از یک درخت آفریده شدیم و مردم از درختان متعدد

[توضیح: ریشه نسبی مقصود نیست. «اشاره به نور نبوت و ولایت است که از این دو از ازل یک جلوه می کردند هنگامی که این نور نبوت و ولایت به صلب عبدالمطلب رسید، از هم جدا شده، یکی به پشت ابوطالب منتقل گردید و دیگری در صلب عبدالله.».]

۱۶- سر لوحه کارنامه مومن

عن النبي الاكرم صلى الله عليه و آله: عنوانُ صحيفه المومن حُبُّ عليّ بن أبي طالب. ميزان الحكمه: ۱ / ۲۵۲؛ كنز العمال: ۳۲۹۰۰

پیامبر اکرم صلى الله عليه و آله فرمودند: سر لوحه کارنامه مومن، دوستی علی بن ابی طالب (علیه السلام) است.

۱۷- حب علی علیه السلام گناهان را میخورد

عن النبي الاكرم صلى الله عليه و آله: حُبُّ عليٍّ يَأْكُلُ الذُّنُوبَ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ. ميزان الحكمه: ۱ / ۲۵۲؛ كنز العمال: ۳۳۰۲۱

پیامبر اکرم صلى الله عليه و آله فرمودند: دوستی علی (علیه السلام)، گناهان را فرو می خورد همچنان که آتش هیزم را.

۱۸- کارزار علی علیه السلام بر تأویل قرآن

عن وهب بن صیفی: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

أَنَا أَقَاتِلُ عَلَى تَنْزِيلِ الْقُرْآنِ، وَعَلَى يُقَاتِلُ عَلَى تَأْوِيلِ الْقُرْآنِ.

وهب بن صیفی از رسول خدا صلی الله علیه وآله روایت کرده است که حضرت فرمود:

من برای تنزیل قرآن کارزار می کنم و علی در ارتباط با تأویل آن نبرد می کند. الفردوس ۱/۱۱۵: ۴۶، تاریخ دمشق (ترجمه الامام علی علیه السلام) ۱۷۴ / ۱۱۷۸ / ۳: ۱۶۳ و ۱۱۸۵؛ کنز العمال / ۳۲۹۶۸. انس از رسول خدا صلی الله علیه وآله روایت کرده که حضرت فرمود: «علی پس از من آنچه را که مردم از تأویل قرآن نمی دانند را به آنها تعلیم می دهد.» شواهد التنزیل، ۱/۲۸: ۳۹.

[توضیح: یکی از معاصران در ذیل حدیث فوق این بیان را دارد:

مراد از تنزیل قرآن، تصدیق به وحی بودن آن است که پیغمبر برای آن جهاد کرد؛ و مراد از تأویل قرآن، فهم صحیح آن و عمل کردن به احکام آن است، که علی در جنگ جمل و صفین و نهروان انجام داد. (عترت ثقل کبیر، ص ۱۹۶)]

۱۹- علی احیاگر و مروج آئین رسول الله صلی الله علیه و آله

عن النبی الاکرم صلی الله علیه و آله: عَلِيُّ الْمُحْيِي لِسُنَّتِي مِنْ بَعْدِي وَمُعَلِّمُ أُمَّتِي وَالْقَائِمُ بِحُجَّتِي. الاحتجاج: ج ۱ ص ۲۹۸ ح ۵۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی، احیاگر آئین من پس از من و آموزگار امت من و برپادارنده حجت من است.

۲۰- دوستدار علی علیه السلام دوستدار رسول خدا صلی الله علیه و آله است

عن سلمان الفارسی: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

يا عليُّ، مُحِبُّكَ مُحِبِّي، وَ مَبْغِضُكَ مَبْغِضِي. بشاره المصطفى لشيعه المرتضى ج ٢، ص: ١٥٨

سلمان فارسی نقل کرده که رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود:

ای علی! محب تو دوستدار من است و دشمن تو دشمن من خواهد بود.

٢١- سعادت‌مند کامل و حقیقی، دوستدار و محب علی

قالت فاطمه الزهراء عليها سلام الله: خَرَجَ عَلَيْنَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) عَشِيَّةَ عَرَفَةَ، فَقَالَ: ... هَذَا جَبْرَيْلُ يُخْبِرُنِي أَنَّ السَّعِيدَ كُلَّ السَّعِيدِ حَقَّ السَّعِيدِ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ، وَأَنَّ الشَّقِيَّ كُلَّ الشَّقِيَّ حَقَّ الشَّقِيَّ مَنْ أَبْغَضَ عَلِيًّا فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ وَفَاتِهِ. الأمالى للصدوق: ص ٢٤٨ ح ٢٧٠

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند: رسول خدا (صلى الله عليه وآله) در شامگاه عرفه نزد ما آمدند و فرمودند: «... این، جبرئیل است که به من خبر می دهد: سعادت‌مند کامل و حقیقی، کسی است که علی را در زندگی و پس از مرگش دوست بدارد، و بدبخت تمام عیار، کامل و حقیقی، کسی است که علی را در زندگی و پس از مرگش دشمن بدارد».

٢٢- من به درختی مانم که...

عن ابن عباس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

أَنَا شَجَرَةٌ، وَ فَاطِمَةُ حِمْلُهَا، وَعَلِيٌّ لِقَاحُهَا، وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ ثَمَرَتُهَا، وَالْمُحِبُّونَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ رَفْئَهَا مِنْ الْجَنَّةِ حَقًّا حَقًّا. كشف اليقين فى فضائل أمير المؤمنين عليه السلام، ص: ٣٢٨

ابن عباس از رسول خدا صلى الله عليه وآله روایت کرده که حضرت فرمود:

من به درختی مانم که فاطمه باردان آن و علی بارور سازنده آن، حسن و حسین میوه آن و دوستداران خاندانم برگ های آن درخت اند که آن درخت و توابعش از بهشت اند. ۱

۲۳- عبادت و واجب الهی

عن النبی الاکرم صلی الله علیه و آله: ولایة علی بن ابي طالب ولایة الله و حبه عبادة الله و اتباعه فريضة من الله . بشاره المصطفى، ص ۱۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: ولایت علی بن ابی طالب (علیه السلام) ولایت خدا، و محبت او عبادت خدا و پیروی از او فریضه ای از جانب خدا است.

عن النبی الاکرم صلی الله علیه و آله: من أحب أن يتمسک بالعروة الوثقى فليتمسک بحب علی وأهل بیته. عیون اخبار الرضا علیه السلام: ۲ / ۵۸ / ۲۱۶

۲۴- علی علیه السلام حجت خدا بر بندگان

عن أنس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: أنا وعلی حجة الله علی عباده. مناقب ابن شهر آشوب ج ۳، ص: ۹۷ بحار الأنوار (ط - بیروت)، ج ۳۸، ص: ۱۳۸

انس از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده که حضرت فرمود:

من و علی حجت خدا بر بندگانش می باشیم.

میزان الاعتدال ذهبی، ۳/۷۶. و از انس روایت آورده که گفت: در حضور رسول خدا صلی الله علیه و آله بودم ناگهان علی را دیدم که از روبرو می آید حضرت فرمود: «انس! عرض کن: بلی یا رسول الله. فرمود: «این که از مقابل می آید حجت من است بر امتم در رستاخیز.

« جواهر المطالب، ج ۱، ص ۱۹۳؛ تاریخ دمشق (ترجمه الامام علی علیه السلام)، ج ۲، ح ۸۰۰ و مابعد آن.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: هر که دوست دارد به دستگیره محکم چنگ زند، به دوستی علی و اهل بیت من چنگ در زند.

عن الامام الصادق علیه السلام: الوالدان رَسُولُ اللَّهِ وِ عَلِيٌّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ ؛ البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۲، ص ۷۷.

امام صادق علیه السلام در تفسیر احسان به پدر و مادر در آیه «و بالوالدین احسانا» فرمودند: منظور از پدران؛ رسول خدا صلی الله علیه و آله و علی علیه السلام می باشد.

۱۰- افتخار به علی علیه السلام

عن جابر: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُبَاهِي بَعْلَى بْنَ أَبِي طَالِبٍ كُلَّ يَوْمٍ الْمَلَائِكَةُ الْمُقَرَّبِينَ حَتَّى يَقُولَ: بَخٌّ بَخٌّ هَنِيئًا لَكَ يَا عَلِيُّ.

مناب ابن شهر آشوب ج ۳، ص: ۲۶۶ بحار الأنوار ج ۲۶، ص: ۳۴۷

جابر از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم روایت کرده که حضرت فرمود:

خداوند با عزت و جلال هر روز بر فرشتگان مقربش به علی بن ابی طالب افتخار می کند. تا آنجا که می گوید: «به به! ای علی گوارا باد بر تو.» الفردوس، ۱/۵۵۲: ۱۵۲.

۶۰- دور ساختن منافقان از حوض کوثر

عن أبي سعيد: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: يا عَلِيُّ، مَعَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَصَا مِنْ عَصِي الْجَنَّةِ تَدُوُّ بِهَا الْمُنَافِقِينَ عَنْ حَوْضِي. بحار الأنوار (ج ۴۰، ص: ۷۹)

ابو سعید گوید: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: ای علی! در رستخیز عصایی از عصاهای بهشتی در اختیار داری که به وسیله آن منافقان را از حوضم خواهی راند.

عن النبی الاکرم صلی الله علیه و آله: بی اُنذرتُم و بعلی بن ابی طالب اَهدیتُم... و بِالْحَسَنِ أُعْطِیْتُمُ الْإِحْسَانَ وَ بِالْحُسَيْنِ تَسْعَدُونَ وَ بِهِ تَشْقُونَ أَلَا وَ إِنَّ الْحُسَيْنَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ مَنْ عَادَاهُ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ. البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۳، ص ۲۳۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: به وسیله من هشدار داده شدید و به وسیله علی علیه السلام هدایت می یابید و به وسیله حسن احسان می شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید و بدون او بدبخت. بدانید که حسین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می کند.

۱۱- بشارت به علی علیه السلام

عن شراحیل بن مره قال: سمعت رسول الله صلی الله علیه و آله: أُبَشِّرُ يَا عَلِيُّ حَيَاتِكَ مَعِيَ وَمَوْتِكَ مَعِيَ. . مجمع الزوائد، ج ۲، ص ۱۱۲ به نقل از طبرانی.

شراحیل فرزند مره گوید: از رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم که فرمود: ای علی! بشارت باد که زندگی و مرگ تو با من است

عن الامام المهدي عليه السلام: اللَّهُمَّ... وَصَلِّ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَوَارِثِ الْمُرْسَلِينَ، وَقَائِدِ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ، وَسَيِّدِ الْوَصِيِّينَ، وَحُجَّةِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. مصباح المتهجد: ص ۴۰۶ ح ۵۳۴

امام مهدی علیه السلام در دعایش به خداوند عرضه داشت: پروردگار!... بر امیر مؤمنان، وارث پیامبران، رهبر سپید رویان، سرور وصی ها، و حجت پروردگار جهانیان، درود فرست.

۱۲- جواز عبور از صراط

عن أبي بكر قال: سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول: لا يجوزُ أحدٌ الصراطِ إلَّا من كُتِبَ له عليّينِ الجوازِ. الصواعق، ۹۷، (چاپ مصر) سال ۱۳۰۸؛ ذخائر العقبی (چاپ مصر) سال ۱۳۵۶ و غیر آن دو.

ابوبکر گوید: شنیدم رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرمود:

احدی از پل صراط نمی گذرد جز کسی که از علی جواز عبور داشته باشد

أما الحديث : لا يجوز على الصراط إلا من كان معه كتاب بولاية علي عليه السلام دلائل الصدق لنهج الحق، ج ۶، ص: ۲۰۷

از پل صراط نمی گذرد جز کسی که نوشته ای از ولایت علی بر جواز عبور داشته باشد

۱۳- عن الامام علي عليه السلام: من أحببني وجدني عند مماته بحيث يحب، و من أبغضني وجدني عند مماته بحيث يكره. صحيفه الإمام الرضا: ۸۶ / ۲۰۳

امام علی علیه السلام فرمودند: هر که مرا دوست داشته باشد، در هنگام مرگش مرا آن گونه که خوشایند اوست بیابد و هر که مرا دشمن داشته باشد، به هنگام مرگش مرا بدان گونه که ناراحت شود بیابد.

۱۴- راه رفتن در زمین بر دشمن علی علیه السلام حرام است

عن ابن عباس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: يا علي، إن الله عز وجل زوجك فاطمة وجعل صداقها الأرض، فمن مشى عليها مبغضاً لك يمشی حراماً. بحار الأنوار ج ۴۳، ص: ۱۴۵

از ابن عباس روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

یا علی! به درستی که خداوند با عزّ و جلال فاطمه را به ازدواج تو در آورد و زمین را مهریه او قرار داد؛ پس هر کسی که روی زمین راه برود در حالی که دشمن تو باشد و بغض تو را داشته باشد این راه رفتن او حرام است.

۱۵- قالت فاطمه الزهراء علیها سلام الله علیها: قال رسول الله (ص) لعلي (ع): أما إنک یابن ابي طالب وشيعتك في الجنة. دلائل الإمامة: ص ۶۸ ح ۴

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام فرمودند: رسول خدا (ص) به علی (ع) فرمود: ای فرزند ابوطالب تو و شیعیانت در بهشتید.

۱۶- همراه با پیامبر در بهشت

عن عمر، قال: سمعت رسول الله صلی الله علیه و آله يقول لعلي:

يا عليُّ يدُك في يدي تَدْخُلُ مَعِيَ الْجَنَّةَ حَيْثُ أُدْخَلُ. . تاريخ دمشق (ترجمه الامام علی علیه السلام) ۲/۸۴۶: ۳۳۷؛ ذخایر العقبی، ۸۹؛ الرياض النضره، ۲/۲۰۹؛ جواهر المطالب، ۱/۲۲۷.

از عمر بن خطاب نقل است که گفت: شنیدم پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به علی فرمود: ای علی! روز قیامت در حالی که دست تو در دست من باشد وارد بهشت می شوی و من هر کجا که داخل شدم، وارد خواهی شد

۱۷- قالت فاطمه الزهراء علیها سلام الله علیها سمعت ابي (ص) في مرّضه الذي قبض فيه يقول: وقد امتلأت الحجرة من أصحابه - أيها الناس! يوشك أن أقبض قبضاً سريعاً، وقد قدّمت إليكم

الْقَوْلَ مَعذِرَةً إِلَيْكُمْ، أَلَا وَإِنِّي مُخَلَّفٌ فِيكُمْ كِتَابَ رَبِّي عِزُّ وَجَلٌّ وَعِتْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي. ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِ عَلِيٍّ فَقَالَ: هَذَا عَلِيٌّ مَعَ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ مَعَ عَلِيٍّ، لَا يَفْتَرِقَانِ حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ، فَأَسْأَلُكُمْ مَا تَخْلَفُونِي فِيهِمَا. ينابيع المودة: ج ١ ص ١٢٤ ح ٥٦

حضرت فاطمه زهرا عليها السلام فرمودند: از پدرم در زمان بیماری ای که به رحلت ایشان انجامید شنیدم - در حالی که اتاق از اصحاب پر شده بود - می فرمود: «ای مردم! نزدیک است که به سرعت قبض روح شوم و پیش از این، آنچه را شرط بلاغ بوده تا عذری باقی نگذارد، با شما گفته ام. بدانید من، کتاب پروردگارم عز و جل و خاندانم، اهل بیتم را میان شما بر جای می نهم». سپس دست علی را گرفت و فرمود: «این علی، با قرآن است و قرآن، با علی؛ از هم جدا نمی شوند، تا کنار حوض [کوثر] نزد من آیند و از شما می پرسم که، با آن دو چه کردید».

دشمنی علی علیه السلام و خاندان رسول خدا

١٨- عن جابر بن عبد الله عن رسول الله صلى الله عليه وآله

ثلاث كن فيه فليس مني ولا انا منه بغض علي وبغض اهليتي ومن قال الايمان كلام بحار الأنوار ج ٢٧، ص: ٢٢ كنز العمال ٣٣٠٣١ مقتل الحسين خوارزمي ٢ / ٩٧

جابر روایت کرده که حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود: سه چیز است در هر که باشد از من نیست و من از او بیزارم: دشمنی علی، بغض خاندانم و هر کس معتقد است که ایمان صرف گفتار می باشد.

١٩- هدية فرشتگان به شیعیان علی علیه السلام

أبو بكر عبد الله ابن عبد الرحمن، قال: سمعت عثمان بن عفان، قال سمعت [١] «عمر بن الخطاب، قال: سمعت أبا بكر بن أبي قحافة يقول: سمعت رسول الله - صلى الله عليه وآله - يقول

أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ مِنْ نُورِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ مَلَائِكَةً يُسَبِّحُونَ وَيُقَدِّسُونَ وَيَكْتُبُونَ ثَوَابَ ذَلِكَ لِمُحِبِّهِ وَمُحِبِّي وُلْدِهِ مَدِينَةَ مُعَاجِزِ الْأُئِمَّةِ الْإِثْنِي عَشَرَ، ج ۳، ص: ۱۳۶.

از ابوبکر نقل شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: همانا خدا از نور علی بن ابی طالب فرشتگانی آفرید که خداوند را تسبیح گویند و تقدیس نمایند و ثواب آن را برای دوستان علی و دوستان فرزندانش ثبت و ضبط کنند.

۲۰- قالت فاطمه الزهراء عليها سلام الله: أَشْهَدُ اللَّهَ تَعَالَى لَقَدْ سَمِعْتُهُ (ص) يَقُولُ: عَلِيُّ خَيْرٌ مَنْ أَخْلَفَهُ فِيكُمْ، وَهُوَ الْإِمَامُ وَالْخَلِيفَةُ بَعْدِي. كَفَايَةُ الْأَثَرِ: ص ۱۹۹

حضرت فاطمه زهرا علیها السلام فرمودند: خدای متعال را گواه می گیرم که شنیدم پیامبر (ص) می فرمود: «علی، بهترین کسی است که او را میان شما جانشین می گذارم و او امام و خلیفه پس از من است».

۲۱- آزردهن علی علیه السلام اذیت پیامبر صلی الله علیه و آله است

عن عمر بن الخطاب: قَالَ: كُنْتُ أُجْفُو عَلِيًّا، فَلَقَيْتَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَ: إِنَّكَ آذَيْتَنِي يَا عُمَرُ! فَقُلْتُ: أَعُوذُ بِاللَّهِ مِمَّنْ أَدَى رَسُولَهُ! قَالَ: إِنَّكَ قَدْ آذَيْتَ عَلِيًّا، وَمَنْ آذَى عَلِيًّا فَقَدْ آذَانِي. مناقب ابن شهر آشوب، ج ۳، ص: ۲۱۱

از عمر بن خطاب نقل است که گفت: هماره به علی جفا و اذیت روا می داشتیم. روزی پیامبر صلی الله علیه و آله مرا دید و فرمود: ای عمر! مرا آزار دادی. گفتیم: به خدا پناهنده می شوم از کسی که رسولش را بیازارد. فرمود: تو علی را اذیت کردی و هر کسی علی را آزرده و اذیت کند، در حقیقت مرا اذیت نموده است.

۲۲- عن الامام على عليه السلام: انا عبدٌ من علمنى حرفاً واحداً. آداب المتعلمين: ۷۴

امام على عليه السلام فرمودند: من بنده آن کسی هستم که حتی یک حرف به من بیاموزد.

۲۳- بهشت آرزوی دیدار امام على عليه السلام را دارد

عن أنس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: ثَلَاثَةٌ تَشْتاقُ إِلَيْهِمُ الْجَنَّةُ: عَلِيٌّ وَ عَمَارٌ وَ سَلْمَانٌ.

شرح الأخبار في فضائل الأئمة الأطهار عليهم السلام، ج ۱، ص: ۴۱۰

انس از رسول خدا صلى الله عليه وآله روایت کرده است که حضرت فرمود: بهشت در آرزوی دیدار سه تن به سر می برد: علی، عمار و سلمان.

۲۴- قال الامام الرضا عليه السلام: مَنْ تَجَاوَزَ بِأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) الْعُبُودِيَّةَ، فَهُوَ مِنَ

الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَمِنَ الضَّالِّينَ. الاحتجاج: ج ۲ ص ۴۵۳ ح ۳۱۴

امام رضا عليه السلام فرمودند: کسی که امیر مؤمنان (عليه السلام) را از مرز بندگی [خدا] فراتر ببرد، از شمار مغضوبان و از گم راهان است.

۲۵- قال الامام الصادق عليه السلام: كَانَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ يَضْرِبُ بِالْمِرِّ وَيَسْتَخْرِجُ

الْأَرْضِينَ؛ الكافي، ج ۵، ص ۷۴

امام صادق عليه السلام فرمودند: امام على عليه السلام خود بیل می زد و زمین را آماده کشت می کرد.

۲۶- همه درها جز در خانه على عليه السلام را ببندید

عَنْ سَعْدِ بْنِ مَالِكٍ أَمْرَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِسَدِّ الْأَبْوَابِ الشَّارِعَةَ فِي الْمَسْجِدِ وَتَرْكِ
بَابِ عَلِيٍّ (قال الهيثمي: رواه أحمد و أبو يعلى و البزار و الطبراني في الأوسط، و زاد قالوا: يا
رَسُولَ اللَّهِ، سَدَدْتُ أَبْوَابَنَا كُلَّهَا إِلَّا بَابَ عَلِيٍّ؟ قال:

ما أنا سددت أبوابكم و لكن الله سدها. إحقاق الحق للتستري ج ٥ ص ٥٤٠، الباب ١٢ المسترشد
في إمامة علي بن أبي طالب عليه السلام، ص: ٤٤٨

سعد بن مالک گفت: رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمان داد تمام درهای خانه های را که
به داخل مسجد، باز می شد ببندیم و در خانه علی را و نهاد.

هیثمی می نویسد: این حقیقت را احمد، و ابویعلی، بزار و طبرانی در الأوسط روایت کرده اند
و افزوده که ایشان گفتند: ای رسول خدا! درهای ما را بستی و در خانه علی علیه السلام را و
نهادی. حضرت فرمود: درهای شما را من نبستم، خداوند آنها را بست.

مجمع الزوائد للهيثمی ج ٩ ص ١١٧: رواه أحمد و أبو يعلى و البزار و الطبراني في الأوسط و
زاد: قالوا: يا رسول الله سددت أبوابنا كلها إلا باب علي، قال: ما أنا سددت أبوابكم و لكن الله
سدها؛ [قال الهيثمي]: و إسناده أحمد حسن.

٢٩- پرچمدار رسول خدا صلی الله علیه و آله در هر دو سرا

عن جابر بن سمره، قال: قالوا: يا رسول الله! مَنْ يَحْمِلُ رَأْسَكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟ قال: مَنْ يَحْسُنُ أَنْ
يَحْمِلَهَا إِلَّا مَنْ حَمَلَهَا فِي الدُّنْيَا؟ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ. مناقب ابن شهر آشوب، ج ٣، ص: ٢٢٨

از جابر بن سمره، روایت است که گفت: اصحاب از رسول خدا صلی الله علیه و آله پرسیدند: آن
کس که پرچم شما را در روز قیامت حمل خواهد کرد کیست؟ حضرت فرمود: چه فردی جز همان
که آن را در دنیا در دست داشت، شایستگی حمل آن را خواهد داشت؟ (علی بن ابی طالب)

۳۰- قال الامام الصادق عليه السلام: **إِنَّ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ (عليه السلام) كَانَ يَخْرُجُ وَمَعَهُ أَحْمَالُ النَّوَى فَيَقَالُ لَهُ يَا أَبَا الْحَسَنِ مَا هَذَا مَعَكَ فَيَقُولُ نَحْلُ إِنْ شَاءَ اللَّهُ فَيَغْرِسُهُ فَمَا يُغَادِرُ مِنْهُ وَاحِدَةً؛** وسائل الشيعة، ج ۱۷، ص ۴۱

امام صادق عليه السلام فرمودند: به راستی که امیر مومنان (به سوی صحرا) می‌رفت در حالی که بارهای هسته خرما با وی بود، کسی به آن حضرت عرض می‌کند: ای ابالحسن این چیست که به همراه داری؟ می‌فرماید: ان شاء الله درختان خرما است پس آنها را می‌کاشت و حتی یکی از آنها را وا نمی‌نهاد.

۳۱- حق امام علی علیه السلام بر عهده مسلمانان

عن جابر: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: **حَقُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِيطَالِبٍ عَلَيَّ هَذِهِ الْأُمَّةُ كَحَقِّ الْوَالِدِ عَلَيَّ وَكَدِهِ.** بحار الأنوار ج ۳۶، ص: ۵

جابر از رسول خدا صلی الله علیه و آله روایت کرده که حضرت فرمود: حق علی بن ابی طالب بر مسلمانان چون حق پدر است بر فرزندش.

۳۲- عن النبي الاكرم صلی الله عليه وآله: **أَنَا وَهَذَا - يَعْنِي عَلِيًّا - يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَهَاتَيْنِ - وَضَمَّ بَيْنَ اصْبَعَيْهِ - وَشِيعَتَنَا مَعَنَا وَمَنْ أَعَانَ مَظْلُومَنَا كَذَلِكَ.** بحار الانوار، ج ۴۰، ص ۲۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: من و علی در روز قیامت مانند این دو انگشت به هم چسبیده - و دو انگشتشان را به هم چسبانیدند - با هم هستیم و شیعیان ما نیز با ما هستند همچنین کسانی که مظلوم خاندان ما را یاری رسانند.

۳۳- قاتل علی علیه السلام، تیره بخت ترین امت

عن جابر بن عبدالله، قال: رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لَعَلَى عَلَيْهِ السَّلَامُ:

مَنْ أَشَقَى التَّمُودَ؟ قَالَ: مَنْ عَقَرَ النَّاقَةَ. قَالَ: فَمَنْ أَشَقَى هَذِهِ الْأُمَّةَ؟ قَالَ: اللَّهُ أَعْلَمُ. قَالَ: قَاتِلِكَ.

شرح الأخبار في فضائل الأئمة الأطهار عليهم السلام، ج ۲، ص: ۴۵۱

از جابر بن عبدالله نقل است که رسول خدا صلی الله علیه و آله به علی علیه السلام فرمود:

می دانی تیره بخت ترین کسی که در قوم تمود بود کیست؟ گفت: آنکه پای ناقه صالح علیه السلام را قطع کرد. حضرت پرسید تیره بخت ترین امت من کیست؟ گفت: الله اعلم (خدا داناتر است) فرمود: کسی که تو را به قتل می رساند.

[توضیح: قوم تمود افرادی سرکش و مغرور بودند؛ پیامبر آنها حضرت صالح علیه السلام هر چه آنها را نصیحت کرد، اثر نبخشید. از آن حضرت معجزه خواستند او به اذن خدا در دل کوه ناقه ای (شتر ماده ای) بیرون آورد؛ آنها به جای اینکه معجزه الهی را بپذیرند، آن ناقه را پی کردند و کشتند، آنها برای پی کردن و کشتن ناقه، فردی شقاوتمند و بی رحم به نام «قدار بن سالف» را بدین کار گماشتند و او با یک ضربت شمشیر، شتر را پی کرد، و به عنوان «شقی ترین فرد گذشتگان» لقب گرفت و سه روز پس از این ماجرا، بر اثر عذاب الهی، به هلاکت رسیدند. « شرح در تفسیر نمونه، ج ۲۷، ص ۶۱ و ۶۲، الگوی آسمانی، ص ۳۵؛ معارف و معاریف، ج ۳، ص ۱۳۸۳.]

۳۴- عن النبي الأكرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: بِي أَنْذَرْتُمْ وَبِعَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ اهْتَدَيْتُمْ... وَ بِالْحَسَنِ أُعْطِيتُمْ الْإِحْسَانَ وَ بِالْحُسَيْنِ تَسْعُدُونَ وَ بِهِ تَشْقُونَ أَلَا وَ إِنَّ الْحُسَيْنَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ مَنْ عَادَاهُ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ؛ مأه منقبة، ص ۲۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: به وسیله من هشدار داده شدید و به وسیله علی علیه السلام هدایت می یابید و به وسیله حسن احسان می شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید

و بدون او بدبخت. بدانید که حسین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می‌کند.

۳۵- محبت امام علی علیه السلام، نابودکننده گناهان

عن ابن عباس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ يَأْكُلُ الذُّنُوبَ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ. مناقب ابن شهر آشوب ج ۳، ص: ۱۹۸ بحار الأنوار (ج ۳۹)، ص:

۲۵۷

از ابن عباس نقل شده که رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: دوستی علی بن ابی طالب گناهان را می‌خورد چنانچه آتش، هیزم را.

عن الامام علي عليه السلام: إِنَّ اللَّهَ جَعَلَنِي إِمَامًا لِيَخْلُقَهُ، فَفَرَضَ عَلَيَّ التَّقْدِيرَ فِي نَفْسِي وَمَطْعَمِي وَمَشْرَبِي وَمَلْبَسِي كَضَعْفَاءِ النَّاسِ، كَيْ يَقْتَدِيَ الْفَقِيرُ بِفَقْرِي وَلَا يَطْغَى الْغَنِيُّ غِنَاهُ. الكافي ۱: ۴۱۰
امام علی علیه السلام فرمودند: خداوند، مرا پیشوای خلق خود قرار داد و هماهنگی با مردم تهیدست را در امور شخصی و خوراک و پوشاک بر من واجب نمود، تا فقرا از من الگو بگیرند و بی‌نیازی ثروتمندان، آنان را به سرکشی و طغیان نخواند. مردم همیشه به رهبران خود نگاه می‌کنند و از رفتار و زندگی آنان الگو می‌گیرند.

۳۶- دوستی امام علی علیه السلام برائت از آتش

عن عمر بن خطاب: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: حُبُّ عَلِيِّ بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ. مناقب ابن شهر آشوب ج ۳، ص: ۲۰۰ بحار الأنوار ج ۳۹، ص: ۲۵۸

از عمر بن خطاب روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: محبت علی مایه دوری از آتش دوزخ است.

۳۷- عن الامام علی علیه السلام: - فوالله - ما اغضبتهَا ولا اكرهتها علي امرٍ حتى قبضها الله عزوجل اليه ولا اغضبتهني ولا عصت لي امرا. ولقد كنت انظر اليها فتتكشف عني الهوموم و الأخران. كشف الغمة، ج ۱، ص ۳۶۳

۳۸- زینت علی علیه السلام

عن عمّار بن یاسر: قال رسول الله صلی الله علیه و آله:

يا عَلِيُّ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ زَيَّنَكَ بِزَيْنَةٍ لَمْ تُزَيَّنْ الْعِبَادُ بِزَيْنَةٍ أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهَا، هِيَ زَيْنَةُ الْأَبْرَارِ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ: الزُّهُدُ فِي الدُّنْيَا، فَجَعَلَكَ لَا تَزُرُّ مِنَ الدُّنْيَا شَيْئًا وَ لَا تَزُرُّ الدُّنْيَا مِنْكَ شَيْئًا وَ وَهَبَ لَكَ حُبَّ الْمَسَاكِينِ، فَجَعَلَكَ تَرْضَى بِهِمْ أَتْبَاعًا، وَيَرْضُونَ بِكَ إِمَامًا. بحار الأنوار ج ۴۰، ص: ۳۱۹

از عمّار بن یاسر روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

ای علی! خدای متعال تو را به زینتی آراسته است که هیچ بنده ای به زیوری چنین مزین نگشته و خدا آن را بیش از هر زینت دیگری دوست دارد و آن زهد در دنیا است که زینت نیکوکاران در نزد خدای با عزت و جلال است.

پس تو را طوری قرار داده که نه از دنیا دست تو را می گیرد و نه دنیا چیزی از تو به دست می آورد. خدا در وجود تو علاقه به مساکین را عطا کرد، پس تو را طوری قرار داده که راضی شدی که رهبر آنها باشی

۳۹- صاحب حوض کوثر

عن أبي هريرة و جابر بن عبدالله، قال: قال رسول الله صلی الله علیه و آله:

عَلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ صَاحِبِ حَوْضِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ. شرح الأخبار في فضائل الأئمة الأطهار عليهم السلام، ج ٢، ص: ٤٦٤

از ابو هريره و جابر بن عبدالله نقل شده است که گفتند: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: در روز قیامت صاحب حوض من علی بن ابی طالب خواهد بود.

٤٠- مواسات امام علی علیه السلام

لَمَّا قَتَلَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَ أَحُدٍ أَصْحَابَ الْاَلْوِيَةِ، قَالَ جَبْرَيْلُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ هَذِهِ لَهِيَ الْمُوَاسَاةُ، فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: إِنَّهُ مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُ. قَالَ جَبْرَيْلُ: وَ أَنَا مِنْكُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ. رواه الذهبي في ميزان الاعتدال ط بيروت ج ٣ ص ٣٢٤. و روى العلامة محب الدين الطبري المتوفى (٦٩٤) في ذخائر العقبى ص ٦٨، عن أبي رافع،

هنگامی که علی در جنگ احد پرچمداران سپاه کفر را به قتل رساند، جبرئیل علیه السلام به رسول خدا صلی الله علیه و آله چنین گفت:

حقاً این است معنای مواسات. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «آخر او از من است و من از اویم.» جبرئیل علیه السلام گفت: «من هم از شمایم ای رسول خدا.»

روى أيضا العلامة عز الدين عبد الحميد بن أبى الحديد المعتزلى المتوفى (٦٥٥) فى شرح نهج البلاغة ج ٧ ص ٢١٩ قال: قد جاء فى الأخبار الصحيحة أنه قال: يا جبرئيل إنه منى و أنا منه، فقال جبرئيل: و أنا منكما. و فى ج ١٠ ص ١٨٢ قال: فكان رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: قال لى جبرئيل: يا محمد إن هذه للمواساة، فقلت: و ما يمنع و هو منى و أنا منه! فقال جبريل: و أنا منكما. و فى ج ١٤، ص ٢٥٠ و ٢٥٢: فقال جبرئيل عليه السلام لرسول الله صلى الله عليه و آله: يا محمد، إن هذه المواساة، لقد عجت الملائكة من مواساة هذا الفتى! فقال رسول الله صلى الله عليه و آله: و ما يمنع و هو منى و أنا منه، فقال جبرئيل عليه السلام: و أنا منكما.

و روى العلامة الزمخشري في ربيع الأبرار، ج ١ ص ٨٣٣. و الحافظ الهيثمي في مجمع الزوائد ج ٦ ص ١٢٥. و العلامة المير حسين بن معين الدين الميبدي المتوفى (٩٠٥) في «شرح ديوان أمير المؤمنين»، ص ١٧٤ (مخطوط). و العلامة ملا معين الدين الكاشفي المتوفى (٩١٠)، في «معارج النبوة» الركن الرابع ص ١٠٧ ط لکنهو. و روى أفضل الفضلاء. المسترشد في إمامة علي بن أبي طالب عليه السلام، ص: ٣٥٠

٤١- نخستين مسلمان

عن أنس، عن رسول الله صلى الله عليه وآله: صَلَّتِ الْمَلَائِكَةُ عَلَيَّ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سَبْعَ سِنِينَ، وَذَلِكَ أَنَّهُ لَمْ تُرْتَفَعْ شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ إِلَّا إِلَى السَّمَاءِ إِلَّا مِنِّي وَمِنْ عَلِيٍّ. بحار الأنوار ج ٣٨، ص: ٢٧٣

انس نقل کرده که رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود: فرشتگان الهی مدت هفت سال بر من و علی بن ابیطالب درود می فرستادند. و این در زمانی بود که هنوز شعار توحید و کلمه لا اله الا الله جز از من و علی به آسمان بر نمی خاست.

٤٢- قال الامام الصادق عليه السلام: كان عليُّ عليه السلام اذا هاله شيءٌ فزِعَ اِلَى الصَّلَاةِ. ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ. وَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ... كان في آخِرِ عُمُرِهِ يُصَلِّي في كُلِّ يَوْمٍ وَ لَيْلَةٍ أَلْفَ رَكْعَةٍ. الكافي ٣: ٤٨٠

امام صادق عليه السلام فرمودند: هرگاه حضرت علی علیه السلام از موضوعی نگران و هراسناک می شد به نماز پناه می برد.

سپس امام صادق علیه السلام این آیه را خواند: «وَأَسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ...» از شکیبایی و نماز یاری بجوید...» (بقره/۴۵). و باز فرمودند: حضرت علی علیه السلام در اواخر عمر خود هر شبانه روز، هزار رکعت نماز می خواند.

۴۳- محبت امام علی علیه السلام عمل صالح است

عن معاذ بن جبل: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِيطَالِبٍ حَسَنَةٌ لَا يَضُرُّ مَعَهَا سَيِّئَةٌ، وَبُغْضُهُ سَيِّئَةٌ لَا تَنْفَعُ مَعَهَا حَسَنَةٌ.

هذا الحديث مروى فى المناقب، ج ۳، ص ۱۹۷؛ كشف اليقين، ص ۲۲۵؛ كشف الغمّة، ج ۱، ص ۹۳؛ إرشاد القلوب، ج ۲، ص ۲۳۴. ولفظ الحديث على ما فى المناقب: «حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ حَسَنَةٌ لَا تَضُرُّ مَعَهَا سَيِّئَةٌ، وَبُغْضُهُ سَيِّئَةٌ لَا تَنْفَعُ مَعَهَا حَسَنَةٌ». وفى تفسير المنسوب إلى العسكري، ص ۳۰۵، ج ۱۴۸: «إن ولاية علي حَسَنَةٌ لَا يَضُرُّ مَعَهَا شَيْءٌ مِنَ السَّيِّئَاتِ وَإِنْ جَلَّتْ وَ...».

معاذ بن جبل از رسول خدا صلى الله عليه وآله روایت می کند که حضرت فرمود: محبت علی بن ابی طالب حسنه ای است که با وجود آن، گناه زیان نمی رساند، و دشمنی او گناهی است که با وجود آن، هیچ عمل نیکی سودی نمی بخشد.

[توضیح: زمخشری در توضیح این گونه احادیث می نویسد: زیرا دوستی علی علیه السلام ایمان کامل است و با ایمان کامل گناهان ضرری نمی زنند.]

۴۴- قال الامام الصادق عليه السلام: وَاللَّهِ مَا أَكَلَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنَ الدُّنْيَا حَرَامًا قَطُّ حَتَّى مَضَى لِسَبِيلِهِ وَ مَا عَرَضَ لَهُ أَمْرَانِ كِلَاهُمَا لِلَّهِ رِضَى إِلَّا أَخَذَ بِأَسَدِهِمَا عَلَيْهِ فِي بَدَنِهِ - دِينِهِ - وَ مَا نَزَلَتْ بِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ نَازِلَةٌ قَطُّ إِلَّا دَعَاهُ نِقَةً بِهِ وَ مَا أَطَاقَ أَحَدٌ عَمَلَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ غَيْرُهُ وَ إِنْ كَانَ لِيَعْمَلَ عَمَلُ رَجُلٍ كَانَ وَجْهُهُ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَ النَّارِ يَرْجُو ثَوَابَ هَذِهِ وَ يَخَافُ عِقَابَ هَذِهِ. الإرشاد: ۲۵۵

امام صادق علیه السلام فرمودند: به خدا سوگند علی بن ابی طالب علیه السلام تا روزی که از این دنیا رفت مال حرامی نخورد و هیچ گاه بر سر دو راهی - که هر دو راه مورد خشنودی خدا باشد - قرار نگرفت مگر این که پر زحمت ترین آنها را برگزید و هر حادثه مهمی که برای پیامبر خدا صلی الله علیه و آله پیش می آمد - به دلیل اعتمادی که به علی داشت - از او کمک می گرفت. و در میان این امت هیچ کسی نتوانست همانند علی علیه السلام: راه پیامبر را - بی کم و کاست - طی کند و با این همه تلاش و کوشش همواره چون بیمناکان کار می کرد، چشمی به بهشت و چشم دیگر بر آتش داشت، از سویی امیدوار پاداش بهشت و از سوی دیگر هراسناک از کیفر آتش بود.

۴۵- امام علی علیه السلام دوست رسول خدا صلی الله علیه و آله

عن عائشه: قال رسول الله صلى الله عليه وآله وهو في بيتي لما حضره الموت:

أَدْعُوا لِي حَبِيبِي. فَدَعَوْتُ أَبَا بَكْرٍ، فَنَظَرَ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ ثُمَّ وَضَعَ رَأْسَهُ، ثُمَّ قَالَ: أَدْعُوا لِي حَبِيبِي. فَقُلْتُ: وَيَلَكُمْ ادْعُوا لَهُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، فَوَاللَّهِ مَا يُرِيدُهُ غَيْرَهُ، فَلَمَّا رَأَى أَسْتَوَى جَالِسًا، وَخَرَجَ الثُّوبَ الَّذِي كَانَ عَلَيْهِ، ثُمَّ أَدْخَلَهُ فِيهِ، فَلَمْ يَزَلْ يَحْتَضِنُهُ حَتَّى قُبِضَ وَ يَدُهُ عَلَيْهِ. المناقب خوارزمی ۶۸ / ۴۱ سیر اعلام النبلاء ۸ / ۲۲ کفایه الطالب ۱۳۳

از عایشه نقل است که رسول خدا صلی الله علیه و آله در مرضی که بدان وفات یافت در بیت من بود که فرمود:

حبیب مرا به نزد من بیاورید. من (پدرم) ابوبکر را دعوت کردم. پیامبر صلی الله علیه و آله بدو نگریست و آن گاه سر خود را بر بالین نهاد و همان سخن را تکرار کرده فرمود: «حبیب مرا به نزد من بیاورید». به حاضران گفتم: وای بر شما علی بن ابی طالب را نزد او آورید که به خدا سوگند جز او کسی را نمی طلبد! چون علی را مشاهده کرد از بستر جدا شد و پوششی را که بر رویش بود عقب زد و علی را در

۴۶- عن أبي هريرة قال: بعث رسول الله ص أبا بكر إلى خيبر فلم يفتح له ثم بعث عمر فلم يفتح له فقال لأعطين الراية غدا رجلا كرا غير فرار يحب الله ورسوله و يحبه الله ورسوله فدعا علي بن أبي طالب ع بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۳۹، ص: ۹

رسول صلی الله علیه و آله در خیبر ابو بکر را بطرف خیبر فرستاد و لیکن تاب مقاومت نیاورد پس عمر بن خطاب را فرستاد و هم موفق نشد در این هنگام حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمودند: فردا پرچم را به مردی خواهم داد که از میدان مبارزه فرار نمی کند، خداوند و رسول او را دوست دارند، و او نیز خدا و رسول را دوست دارد، وی هرگز از جنگ فرار نمی کند پس علی بن ابیطالب را فراخواند

۴۷- محبوب ترین مردم نزد رسول اکرم صلی الله علیه و آله

عن معاذ الغفاریة:

كُنْتُ أُنِيسًا لِرَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَخْرَجُ مَعَهُ فِي الْأَسْفَارِ، أَقُومُ عَلَى الْمَرْضَى، وَادَاوِي الْجَرْحَى. فَدَخَلْتُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بَيْتَ عَائِشَةَ وَ عَلِيٌّ خَارِجٌ مِنْ عِنْدِهَا، فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ لِعَائِشَةَ: إِنَّ هَذَا أَحَبُّ الرَّجَالِ إِلَيَّ وَأَكْرَمُهُمْ عَلَيَّ، فَأَعْرِفِي لِي حَقَّهُ، وَأَكْرَمِي مَثْوَاهُ.

الإصابة في تمييز الصحابة لابن حجر عسقلاني ۴ / ۳۰۶ اسد الغابه لابن اثير ۵ / ۵۴۷

از معاذ غفاری روایت است که گفت:

من انیس و همدم رسول خدا صلی الله علیه و آله بودم به طوری که با ایشان به سفرها می رفتم، و از سوی آن جناب بر بالای سر مریضها حاضر می شدم، و جراحت زخم خوردگان را مداوا می کردم. روزی به دیدار پیامبر که در بیت عایشه بود رفتم در این هنگام علی در خارج از منزل حضور داشت. شنیدم حضرت، سفارش علی را به عایشه می کرد و فرمود: «این محبوب ترین مردان نزد من و گرامی ترین آنها برای من است، پس به خاطر من حق او را بشناس و

۴۸- قال ابن عباس: كان عليُّ عليه السلام يتَّبِعُ في جميعِ أمرِهِ مَرْضاهُ اللهُ وَلِذَلِكَ سُمِّيَ
المُرْتَضَى. المناقب ۳: ۱۱۰

ابن عباس می گوید: حضرت علی علیه السلام در تمامی کارهای خود همواره در پی رضایت الهی بود و به همین جهت «مرتضی» نامیده شد.

۴۹- علی علیه السلام برادر پیامبر صلی الله علیه و آله

عن ابن عباس. قال رسول الله صلى الله عليه وآله: معاشر الناس علي أخى فى الدنيا والآخرة
و وصيى و.....

از عبدالله بن عباس روایت است که گفت: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: علی برادر من
است در این جهان و سرای دیگر و.....

قال الحافظ ابن أبي شيبه في مصنفه ج ۱۲، ص ۶۲ رقم الحديث: ۱۲۱۲۸: حدثنا عبد الله بن
نمير، عن الحارث بن حصيرة، قال: حدثني أبو سليمان الجهني - يعني زيد بن وهب، قال: سمعت
علياً على المنبر وهو يقول: أنا عبد الله و أخو رسوله صلى الله عليه و سلم لم يقلها أحد قبلى، و
لا يقولها أحد بعدى إلا كذاب مفتر. و فى ص ۶۵، الحديث رقم: ۱۲۱۳۳:

حدثنا عبد الله بن نمير، عن العلاء بن الصالح، عن المنهال، عن عباد بن عبد الله، قال: سمعت
علياً يقول: أنا عبد الله و أخو رسوله و أنا الصديق الأكبر، لا يقولها بعدى إلا كذاب مفتر، و لقد
صليت قبل الناس بسبع سنين.

و فى كنز العمال للمتقى الهندي ج ۱۱، ص ۶۰۲، الرقم: ۳۲۹۰۷: علي أخى فى الدنيا والآخرة.
و فى ص ۶۰۸، الرقم: ۳۲۹۳۹، عن رسول الله ص [قال لعلى]: إنما تركت لنفسى، أنت أخى و
أنا أخوك، فإن حاجك أحد، فقل: أنا عبد الله و أخو رسوله، لا يدعها بعدك إلا كذاب. و فى

مستدرک الحاکم ج ۳ ص ۱۴، قال رسول الله ص: يا على أنت أخى فى الدنيا والآخرة. و فى سنن ابن ماجه ج ۱ ص ۴۴ الرقم ۱۲۰ مثله.

۵۰- برادر و وزیر پیامبر صلی الله علیه و آله

قال رسول الله صلی الله علیه و آله:

أخى و وزیرى، و خیر من أترک بعدى، یقضى دینى، و ینجز و عدی علی بن أبى طالب إثبات الهداء بالنصوص و المعجزات، ج ۳، ص: ۳۰۱

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: برادر و وزیر، و بهترین شخصی که بعد از خود می گذارم و دین مرا تأدیه کرده و وعده هایم را عملی می سازد، علی بن ابی طالب است.

۵۱- و فى تفسیر القشیری أنه كان علیه السلام إذا حضر وقت الصلاة تلون و تزلزل فقیل له ما لك فیقول جاء وقت أمانه عرضها الله تعالى على السموات و الأرض و الجبال فآین أن یحملنها و حملها الإنسان. المناقب ۲: ۱۲۴ و الاحزاب / ۷۲ بحار الأنوار (ط - بیروت)، ج ۴۱، ص: ۱۷ هر گاه وقت ادای نماز می رسید، رنگ چهره امام علی علیه السلام تغییر می یافت و بر خود می لرزید. وقتی به ایشان می گفتند: این چه حالت است؟ می فرمودند هنگام ادای امانتی رسیده است که بر آسمانها و زمین و کوهها عرضه شد و آنها از حمل آن سرباز زدند و انسان این بار امانت را برداشت.

۵۲- كان علی علیه السلام یقول: یا أهل الكوفة إذا خرجت من عندكم بغير رحلی و راحلتی و غلامی فانا حائن، و كانت نفقته تأتيه من عنته بالمدينة من ينبع... الغارات: ۴۴ بحار الأنوار (ط - بیروت)، ج ۳۴، ص: ۳۵۶

امام علی علیه السلام مکرر میفرمودند: ای مردم کوفه اگر - مرا دیدید - با اندوخته‌ای بیشتر از وسائل شخصی زندگی و مرکب و غلام خود از نزد شما برگشتم، بدانید که خائن بوده‌ام - آن حضرت در مدت حکومت از بیت المال مصرف نمی‌کرد - و هزینه زندگی او از زمین‌های کشاورزی که در ینبع داشت تأمین می‌شد.

۵۳- کامروایان رستاخیز

عن أم سلمة: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عَلِيٌّ وَشِيعَتُهُ هُمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ. کشف

الغمة ج ۱، ص: ۵۳ بحار ج ۴۰، ص: ۷۶

از ام سلمه روایت شده که پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله فرمود:

علی و پیروانش در روز قیامت رستگاران اند.

[نکته: از این گونه احادیث که کلمه «شیعه» به زبان مبارک پیامبر اعظم صلی الله علیه وآله صادر شده می‌توان فهمید که نخستین کسی که بذر تشیع را در سرزمین اسلام پاشیده، شخص رسول خدا صلی الله علیه وآله بوده است.]

۵۴- إِنَّهُ كَانَ [الامام علی علیه السلام] يَمْشِي فِي الْأَسْوَاقِ وَحَدَهُ وَهُوَ ذَاكَ يُرْشِدُ الضَّالَّ وَيُعِينُ الضَّعِيفَ وَيَمُرُّ بِالْبَيْعِ وَالْبُقَالِ فَيَفْتَحُ عَلَيْهِ الْقُرْآنَ وَيَقْرَأُ: «تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجَعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۴۱، ص: ۵۴

زادان می‌گویند: امام علی علیه السلام به تنهایی در بازار می‌گشت و گمشده را راهنمایی و ناتوان را کمک می‌کرد و به هنگام عبور از پیش فروشندگان و کسبه، قرآن کریم را در برابر آنها

می‌گشود و این آیه را برای آنها می‌خواند «خانه آخرت - سعادت ابدی - را برای کسانی قرار دادیم که قصد سرکشی و فساد در زمین ندارند و عاقبت - نیک - تنها از آن پرهیزکاران است».

۵۵- مَحْرَم اسرار پیامبر صلی الله علیه و آله

عن سلمان: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: صاحب سرِّي عليُّ بنُ أبي طالب. مناقب ابن

شهر آشوب ج ۲، ص: ۲۲۲ طرف من الأنبياء و المناقب لابن طاووس، ص: ۴۳۴

از سلمان روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: صاحب سر من علی بن ابی طالب است.

۵۶- ان معاوية سأل ضرار بن جزء بعد موت علي عليه السلام، عنه، فقال: صف لي عليا فقال اذْ لَابُدَّ فَإِنَّهُ: - كان وَاللهَ بَعِيدَ الْمَدَى شَدِيدَ الْقُوَى يَقُولُ فَصْلًا وَيَحْكُمُ عَدْلًا يَنْفَجِرُ الْعِلْمُ مِنْ جَوَانِبِهِ وَ تَنْطِقُ الْحِكْمَةُ مِنْ نَوَاحِيهِ يَسْتَوْحِشُ مِنَ الدُّنْيَا وَ زَهْرَتِهَا وَ يَسْتَأْنِسُ بِاللَّيْلِ وَ ظُلْمَتِهِ كَانَ وَاللهَ غَزِيرَ مَالِ الْبَصِيرَةِ طَوِيلَ الْفِكْرَةِ ... يُعْجِبُهُ مِنَ اللَّبَاسِ مَا قَصُرَ وَ مِنَ الطَّعَامِ مَا جَسَبَ، كَانَ وَاللهَ كَأَحَدِنَا يُدْنِينَا إِذَا أَتَيْنَاهُ وَ يُجَبِّينَا إِذَا سَأَلْنَاهُ وَ كَانَ مَعَ تَقَرُّبِهِ إِلَيْنَا وَ قُرْبِهِ مِنَّا لَا نُكَلِّمُهُ هَيْبَةً لَهُ. حليہ الاولياء ۱: ۸۴

عده الداعي و نجاح الساعي، ص: ۲۰۸

ضرار بن ضميره یکی از اصحاب ویژه حضرت علی علیه السلام بعد از شهادت مولای علی علیه السلام، بر معاویه وارد شد، معاویه گفت: علی را برای من توصیف کن. ضرار با اصرار معاویه لب به سخن گشود و گفت:

به خدا سوگند او دست نیافتنی و دور از دسترس و دارای نیروهای پرتوان بود، سخنانی روشنگر می‌گفت و به عدل حکم می‌راند، از هر سوی او علم می‌جوشید و از تمامی رفتار او حکمت می‌تراوید، از دینا و زیورهای آن وحشت داشت و به شب‌زنده‌داری و خلوت شب‌انسی می‌ورزید. بخدا سوگند او دارای بصیرتی فراوان و اندیشه‌هایی بلند بود. لباس کوتاه و طعام خشک و

بی‌نان خورش را - که نشانه تواضع و فقر بود - دوست می‌داشت. به خدا سوگند چونان یکی از خود ما بود، هر گاه نزد او می‌رفتیم ما را به نزدیک خود فرا می‌خواند و خواسته‌های ما را پاسخ می‌گفت و با این همه مهرورزی و اظهار نزدیکی و یگانگی، به دلیل هیبتی که داشت جرأت گفتگو با او را نداشتیم.

۵۷- بهترین راستگویان (صدیق اعظم)

عن داود بن بلال بن أجنحة: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

الصدِّيقونَ ثلاثةٌ: حبيبُ النَّجَّارِ، وَ حَزْقِيلُ مؤمنُ آلِ فرعونَ، وَ عليُّ بنُ أبي طالبٍ، والثَّالثُ

أفضَلُهُم. مناقب ابن شهر آشوب ج ۳، ص: ۹۰ بحار الأنوار ج ۳۸، ص: ۲۱۶

داود بن بلال بن اجنحه روایت کرده که رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

صدیقین سه نفرند: حبیب نجار، حزقیل مؤمن آل فرعون، علی بن ابی طالب که از همه آنها با فضیلت تر است. [۱]

[توضیح: حبیب، فردی است که از جای دور دست شهر با شتاب آمد و مردم انطاکیه را پند داد که از فرشتگان خدا پیروی کنید. داستانش در سوره مبارکه یس است.

مؤمن آل فرعون همان است که ایمانش را از فرعونیان پنهان می‌داشت و آنان را از مخالفت با موسی علیه السلام باز می‌داشت و می‌گفت: «آیا مردی را می‌کشید که می‌گوید پروردگارم خداست؟» [۱]

۵۸- قال مغیره ضبّی: كان عليُّ عليه السلام أميلاً إلى الموالى و ألطفُ بهم، و كان عمرُ أشدُّ

تباعداً منهم. الغارات: ۳۴۱. بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۳۴، ص: ۳۱۹

مغیره ضبّی گوید: حضرت علی علیه السلام به موالی - شهروندان غیر عرب و بردگان آزاده شده - تمایل بیشتری داشت و نسبت به آنان مهربان تر بود. - در صورتی که - عمر به شدت از آنان دوری می‌گزید و پرهیز می‌کرد.

۵۹- حامل لوائی حمد

عن محدوج بن زید الذهلی - فی حدیث - : قال النبی صلی الله علیه و آله لعلی :

أَلَا وَإِنِّي أَخْبِرُكَ يَا عَلِيُّ إِنَّ أُمَّتِي أَوَّلُ الْأُمَّمِ يُحَاسِبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، ثُمَّ ابْشُرْكَ بِأَنَّكَ أَوَّلُ مَنْ يُدْعَى لِقَرَابَتِكَ مِنِّي وَمَنْزِلَتِكَ عِنْدِي فَيُدْفَعُ إِلَيْكَ لَوَائِي لَوَاءَ الْحَمْدِ وَهُوَ أَوَّلُ لَوَاءٍ يُسَارُ بِهِ بَيْنَ السَّمَاوَاتَيْنِ؛ آدَمُ وَجَمِيعُ خَلْقِ اللَّهِ يَسْتَظِلُّونَ بِظِلِّ لَوَائِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ. كشف الغمّة ج ۱، ص: ۲۹۴
الأمالی

(للصدوق) ص: ۳۲۴

محدوج بن زید ذهلی در ضمن حدیثی نقل می‌کند که رسول خدا - که درود خدا بر او و خاندانش باد -، به علی علیه السلام فرموده است:

آگاه باش امتم نخستین امت هاست که در رستاخیز محاسبه می‌شوند، بشارت باد که تو به لحاظ قرابت و خویشاوندی که با من داری و به جهت موقعیت و منزلتی که پیش من داری اولین کسی هستی که خوانده می‌شوی و پرچم حمد من در اختیار گذاشته می‌شود و آن نخستین پرچمی است که در بین دو گروه به اهتزاز در می‌آید. همه آفریدگان، روز رستاخیز در سایه پرچم من اند.

۶۰- منزلت علی علیه السلام نزد پیامبر صلی الله علیه و آله

و من صحیح الترمذی عن عمران بن حصین و ذکر حدیثا فیہ أن النبی صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم قال: علی منی و أنا منه، و هو ولی کل مؤمن من بعدی إثبات الهداء بالنصوص و المعجزات، ج ۳، ص: ۲۲۶

از عمران بن حصین روایت شده است که پیامبر خدا صلی اللہ علیہ و آلہ فرمود: علی از من است و من از او هستم، و او سرپرست هر مؤمنی بعد از من است.

۶۱- لَمَّا عُوْتِبَ عَلَى التَّسْوِيَةِ فِي الْعَطَاءِ - أَنَا مُرُوْنِي أَنْ أَطْلُبَ النَّصْرَ بِالْجَوْرِ فَيَمْنُ وُلِّيْتُ عَلَيْهِ؟! وَاللَّهِ مَا أَطْوَرُ بِهِ مَا سَمَرَ سَمِيرٌ وَ مَا أَمَّ نَجْمٌ فِي السَّمَاءِ نَجْمًا، لَوْ كَانَ الْأَمَالُ لِي لَسَوَّيْتُ بَيْنَهُمْ فَكَيْفَ وَ إِنَّمَا الْأَمَالُ مَالُ اللَّهِ. نهج البلاغه، خطبه: ۱۲۴

آنگاه که حضرت علی علیه السلام به دلیل رعایت مساوات در تقسیم بیت المال مورد عتاب قرار گرفتند، فرمودند: آیا به من امر می کنید و اصرار می ورزید تا پیروزی را به بهای ستم بر کسانی که مسئولیت سرپرستی آنها بر دوشم نهاده شده است به دست آورم؟! به خدا سوگند که تا روزگار در گردش است و ستارگان آسمان در پی هم حرکت می کنند، چنین کار ناروایی نخواهم کرد. اگر این مال ثروت شخصی من بود در تقسیم آن مساوات را رعایت می کردم، چه رسد به این که مال، مال الله است.

۶۲- — همانند هارون علیه السلام نسبت به موسی علیه السلام

و روی قول النبی صلی اللہ علیہ و آلہ و سلم: علی منی بمنزلہ ہارون من موسی إلا أنه لا نبی بعدی بطرق کثیرہ عن البخاری، و مسلم، و أبی حاتم، و ابن إسحاق، و أحمد بن حنبل و غیرهم. إثبات الهداء بالنصوص و المعجزات، ج ۳، ص: ۲۹۳

از عمر و انس و جابر بن عبد الله و غیر آنان روایت است که پیامبر صلی اللہ علیہ و آلہ فرمود:

نسبت علی به من همان نسبتی است که هارون به موسی داشت منهای نبوت.

قال موسى بن سلمه سئلت جعفر بن عبدالله عن اسطوانه في مسجد النبي صلى الله عليه و آله منسوب بعلي عليه السلام ، فقال: ان هذه المحرس، كان علي بن أبي طالب عليه السلام يجلس في صفحتها التي تلي القبر مما يلي باب رسول الله صلى الله عليه و آله يحرس النبي صلى الله عليه و آله. وفاء الوفاء ٢: ٤٤٨

موسی بن سلمه می گوید: از جعفر بن عبدالله در مورد یکی از ستون های مسجد النبی صلی الله علیه و آله که منسوب به حضرت علی علیه السلام است پرسیدم، در پاسخ گفت: این همان ستون محرس است که حضرت علی علیه السلام، بر پای آن از جانب قبر که در منزل پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله بوده، می نشست و از پیامبر پاسداری می نمود.

٦٣- عینیت با پیامبر صلی الله علیه و آله

عن ابن عباس، قال: قال رسول الله (صلى الله عليه و آله): علي مني بمنزلة رأسی من بدنی.

الأمالی (للطوسی)، النص، ص: ٣٥٣

از ابن عباس روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

علی، به منزله سر از جسد من است.

[علامه مناوی در شرح آن می نویسد: این سخن مبالغه در شدت اتصال و پیوند آنها با یکدیگر است.]

۶۴- بریده اسلمی: کُنَّا إِذَا سَافَرْنَا مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَانَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ صَاحِبُ مَتَاعِهِ يَضُمُّهُ إِلَيْهِ فَإِذَا نَزَلْنَا يَتَعَاهَدُ مَتَاعَهُ فَإِنْ رَأَى شَيْئاً يَرْمُهُ رُمَّةً، وَ إِنْ كَانَتْ نَعْلٌ خَصَفَهَا.

بحار الانوار ۳۷: ۳۰۳

بریده اسلمی گوید: هر گاه که با پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به سفر می رفتیم، علی علیه السلام مسؤل توشه و بار پیامبر بود، آنها را از خودش جدا نمی کرد، و هنگامی که در جایی منزل می کردیم توشه و اثاث پیامبر را واری نمود و اگر نیاز به ترمیم و اصلاح داشت اصلاح می کرد و اگر کفش و نعلین پیامبر نیاز به تعمیر و دوخت داشت آن را انجام می داد.

۶۵- عن مولینا علی علیه السلام: کَانَتْ لِي مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَنْزِلَةٌ لَمْ يَكُنْ لِأَحَدٍ مِنَ الْخَلَائِقِ إِنِّي كُنْتُ آتِيهِ كُلَّ سَحَرٍ فَأَسَلَّمُ عَلَيْهِ. مسند احمد ۱: ۸۵ - ۷۷

حضرت علی علیه السلام فرمودند: موقعیتی که من در محضر پیامبر خدا صلی الله علیه و آله داشتم برای هیچ کس دیگر نبود. من هر روز سحر محضر ایشان می رفتم.

۶۶- چون ستاره صبح می درخشد

عن أنس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: لِي بِنُ أَبِي طَالِبٍ يَزُهرُ فِي الْجَنَّةِ كَكَوْكَبِ الصُّبْحِ لِأَهْلِ الدُّنْيَا بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۴۰، ص: ۷۷

از انس روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

علی بن ابی طالب در بهشت می درخشد چنان که ستاره صبحگاهی بر اهل دنیا می درخشد.

۶۷- عن مولینا علی علیه السلام: أَنَا كَابُ الدُّنْيَا لَوَجْهَهَا، وَقَادِرُهَا بِقَدْرِهَا، وَنَاطِرُهَا بِعَيْنِهَا؛ غرر

الحکم، ح ۳۷۶۲

امام علی علیه السلام فرمودند: من دنیا را به رو در افکندم، و به اندازه خودش بدان بها می‌دهم، و با نگاه خودش به آن می‌نگرم.

۶۸ -- علی علیه السلام در آموزش الهی

فی «کنز العمال» عن الدارقطنی فی «الأفراد»، عن ابن عباس: «علی باب حطه، من دخل منه کان مؤمناً، و من خرج منه کان کافر دلائل الصدق لنهاج الحق، ج ۶، ص: ۴۷۸

از ابن عباس روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

علی بن ابی طالب باب حطه بنی اسرائیل است کسی که از آن در وارد شود مؤمن است و کسی که از او خارج گردد کافر است.

[توضیح: لفظ حطه دو بار در قرآن به کار رفته است: سوره بقره، آیه ۵۸ و سوره اعراف، آیه ۱۶۱ و هر دو درباره بنی اسرائیل است. باب حطه آن دری بود که بنی اسرائیل با وارد شدن از آن، در امان بودند. شاید وجه شبه در حدیث چنین باشد که آن باب مظهر فروتنی در مقابل ذات لایزال الهی و قوانین اوست. انقیاد از علی علیه السلام هم، چنین است.

مقصود از «خرج منه»، «خرج علیه» است. یعنی کسی که بر او خروج کند. نیز نک: فیض القدیر، ج ۴، ص ۳۵۶]

۶۹- تقسیم گر آتش دوزخ

عن حذیفه: قال رسول الله صلی الله علیه و آله: علی قَسیمُ النَّارِ. مناقب ابن شهر آشوب ج ۲، ص:

۱۵۸

از حذیفه روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: علی تقسیم گر آتش دوزخ است.]

۷۰- عن مولیناعلی علیه السلام: اَنَا اَهْلُ بَيْتِ اَمْرِنا اَنْ نُطْعِمَ الطَّعَامَ، وَنُؤَدِّيَ فِي النَّاسِ الْبَائِنَةَ،
وَنُصَلِّيَ اِذَا نَامَ النَّاسُ؛ اصول کافی ج ۴، ص ۵۰

امام علی علیه السلام فرمودند: ما خاندانی هستیم که فرمان یافته ایم، خوراک اطعام کنیم و به مردم عطا یا و صلّه دهیم و هنگامی که مردم خوابند، نماز بگزاریم.

۷۱- عن مولیناعلی علیه السلام: لَيْسَ كُلُّ اَصْحَابِ رَسولِ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَنْ كَانَ يَسْأَلُهُ
وَيَسْتَفْهَمُهُ، حَتَّى اِنْ كَانُوا لَيُحِبُّونَ اَنْ يَجِيَّءَ الْاَعْرَابِيُّ وَالطَّارِئُ فَيَسْأَلُهُ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَتَّى يَسْمَعُوا
. وَكَانَ لَا يَمُرُّ بِى مِنْ ذَلِكَ شَيْءٍ اِلَّا سَأَلْتُهُ عَنْهُ وَحَفِظْتُهُ؛ از نهج البلاغه، خطبه ۲۱۰ امالی مفید،
ص ۱۵۲

امام علی علیه السلام فرمودند: چنین نبود که همه اصحاب رسول خدا صلی الله علیه و آله از آن حضرت پرسیده و برای فهم آن کنجاوی نمایند، حتی که دوست داشتند بادیه نشین و غریبی از راه برسد و از آن حضرت بپرسد تا ایشان بشنوند، ولی در این باب چیزی بر من نگذشت مگر این که از آن حضرت پرسیده و آن را حفظ کردم.

۷۲- نخستین گروه بهشتی

عن علی علیه السلام قال: اَخْبَرَنِي رَسولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: اِنْ اَوَّلَ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ اَنَا وَ
فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ. فَقُلْتُ: يَا رَسولَ اللّٰهِ، صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَمُحِبُّونَا؟ قال: مِنْ وَرَائِكُمْ.
بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۶۵، ص: ۱۲۷

از علی نقل است که فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله به من فرمود:

همانا نخستین گروهی که به بهشت در آیند من و فاطمه و حسن و حسین می باشیم.

پرسیدم: «دوستانان ما چه موقعیتی دارند؟»

فرمود: «ایشان به دنبال سر شما وارد بهشت می شوند.»

۷۳- عن مولینا علی علیه السلام: سلونی عن کتاب الله ، فإنه لیس من آیه الا وقد عرفت بلیل
نزکت أم بنهار ، فی سهل أم فی جبل ؛

امام علی علیه السلام فرمودند: پیرامون کتاب خدا از من پرسید، چه، آیه ای نازل نشده است
مگر آن که من می دانم در شب فرود آمده یا در روز و در دشت یا در کوهستان.

۷۴- خدایا! دوستش بدار

عن انس بن مالک اهدی لرسول الله صلی الله علیه وآله طیر فقال:

اللَّهُمَّ ائِنِّي بِرَجْلِ يُحِبُّهُ اللَّهُ وَيُحِبُّهُ رَسُولُهُ، قَالَ اَنْسُ: فَاتَى عَلِيَّ فَقَرَعَ الْبَابَ فَقُلْتُ: اِنْ رَسُولَ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَشْغُولٌ وَكُنْتُ احِبُّ اَنْ يَكُونَ مِنَ الْاَنْصَارِ ثُمَّ، اِنْ عَلِيًّا فَعَلَ مِثْلَ ذَلِكَ، ثُمَّ اَتَى
الثَّالِثَةَ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: يَا اَنْسُ ادْخِلْهُ فَقَدْ عَنَيْتُهُ فَلَمَّا اُقْبِلَ قَالَ: اللَّهُمَّ وَالِ
اللَّهُمَّ وَالِ. اسدالغابه ۴ / ۳۰ النهايه ۷ / ۳۵۴ و ۳۸۸

از انس بن مالک روایت شده: پرنده کباب شده ای برای رسول خدا صلی الله علیه وآله هدیه
آوردند حضرت فرمود:

خدایا مردی را برسان که خدا او را دوست می دارد و پیامبر نیز او را دوست می دارد تا با من
در خوردن این مرغ بریان شریک شود.

انس گوید: «ناگهان علی در را کوفته تا بر پیامبر صلی الله علیه وآله وارد شود.» گفتم: «رسول
خدا صلی الله علیه وآله سرگرم کاری است و دوست داشتم شخصی که می آید از انصار (مردم
مدینه) باشد.» طولی نکشید بار دیگر علی در را به صدا در آورد،

۷۵- راه علی علیه السلام حق است

الخطیب فی تاریخه عن ام سلمه قالت سمعت رسول الله ص يقول علی مع الحق و الحق مع علی و لن یفترقا حتی یردا علی الحوض یوم القیامه مناقب ابن شهر آشوب ج ۳، ص: ۶۲

از ام سلمه نقل است گفت: شنیدم رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

علی با حق است و حق با علی است؛ این دو هرگز از یکدیگر جدا نمی شوند تا در رستاخیز در کنار حوض کوثر بر من در آیند.

۷۶- کینه های پنهان

عن علی علیه السلام: بَینما رَسولُ اللَّهِ صلی اللهُ عَلَیهِ و آله آخِذُ بِیَدِی، وَ نَحْنُ نَمْشِی فِی بَعْضِ سَکِّ الْمَدِیْنَةِ، إِذْ أَتَینَا عَلِیَّ حَدِیقَهُ، فَقُلْتُ: یا رَسولَ اللَّهِ، ما أَحْسَنَها مِنْ حَدِیقَةٍ! قال: لَکَ فِی الْجَنَّةِ أَحْسَنُ مِنْها. ثُمَّ مَرَرْنَا بِأُخْرَى فَقُلْتُ: یا رَسولَ اللَّهِ، ما أَحْسَنَها مِنْ حَدِیقَةٍ! قال: لَکَ فِی الْجَنَّةِ أَحْسَنُ مِنْها. حَتَّى مَرَرْنَا بِسَبْعِ حَدائِقَ، کُلُّ ذَلِکَ أَقُولُ: ما أَحْسَنَها! وَ یَقُولُ: لَکَ فِی الْجَنَّةِ أَحْسَنُ مِنْها. فَلَمَّا خَلا لَهُ الطَّرِیقُ اعْتَنَقَنی، ثُمَّ أَجْهَشَ بِاِکْیاءٍ. [قال: قُلْتُ: یا رَسولَ اللَّهِ، ما یُبْکِیکَ؟ قال: ضَعائِنُ فِی صُدُورِ أَقْوامٍ لا یُبْذَوْنَها لَکَ إِلا مِنْ بَعْدِی]. قال: قُلْتُ: یا رَسولَ اللَّهِ، فِی سَلامَةٍ مِنْ دِینِی؟ قال: فِی سَلامَةٍ مِنْ دِینِکَ. بحار الأنوار ج ۲۸، ص: ۷۵

علی علیه السلام می گوید: روزی به اتفاق رسول خدا در حالی که دست مرا در دست خود داشت در بعضی از کوچه های مدینه می رفتیم. از کنار باغی گذشتیم. عرضه داشتیم یا رسول الله! این باغ چه زیبا است! فرمود: باغی که در بهشت برای تو مهیا شده از این زیباتر است. سپس قدم زنان به باغ دیگری رسیدیم، گفتم: ای پیامبر خدا، صلی الله علیه و آله این باغ نیز زیبا است! فرمود: باغ تو در بهشت زیباتر از آن است.

تا اینکه از هفت باغ گذشتیم در همه آنها من همان سخن پیشین را و آن حضرت همان پاسخ را تکرار کردیم. هنگامی که به پایان راه رسیدیم پیامبر صلی الله علیه و آله مرا در آغوش گرفت و سخت بگریست. عرضه داشتم: ای پیامبر خدا صلی الله علیه و آله، چرا می گویی؟ فرمود: از کینه هایی که در سینه گروهی علیه تو نهفته شده و آشکار نمی کنند مگر پس از آنکه مرا از دست بدهند. پرسیدم: آیا من بر سلامت دینم خواهم بود؟ فرمود: بله در سلامت دینت می مانی.

۷۷- پدرم فدای شهید تنها!

عن عائشة: رَأَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ التَّزَمَ عَلِيًّا وَ قَبَّلَهُ وَ يَقُولُ: بِأَبِي الْوَحِيدِ الشَّهِيدِ، بِأَبِي الْوَحِيدِ الشَّهِيدِ. مناقب ابن شهر آشوب ج ۲، ص: ۲۲۰

از عایشه نقل شده است که گفت: رسول خدا صلی الله علیه و آله را دیدم که علی را به خود چسبانده و می بوسید و می فرمود: پدرم فدای آن شهید تنها باد، پدرم فدای شهید تنها.

۷۸- هم درجه پیامبر صلی الله علیه و آله

جامع الترمذی و فضائل أحمد و شرف المصطفى و فضائل السمعانی و أمالی ابن شریح و إبانة ابن بطة أن النبي أخذ بيد الحسن و الحسين فقال من أحبني و أحب هذين و أباهما و أمهما كان معي في درجتي في الجنة يوم القيامة مناقب آل أبي طالب عليهم السلام (لابن شهر آشوب)، ج ۳، ص: ۳۸۲

روایت است که رسول اکرم صلی الله علیه و آله دست حسن و حسین را گرفت و فرمود: هر کس مرا و این دو نفر و پدر و مادرشان را دوست داشته باشد، در روز قیامت با من در یک رتبه خواهد بود.

[توضیح: این بدان جهت است که هر کس مردمی را دوست داشته باشد با آنها محشور می شود.

[

۷۹- عن مولینا علی علیه السلام: ما نَزَلَتْ عَلَيَّ رَسُولَ اللَّهِ أَكْرَمَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ آيَةٌ مِنْ الْقُرْآنِ إِلَّا أَقْرَأْنِيهَا وَأَمْلَاهَا عَلَيَّ فَكَتَبْتُهَا بِخَطِّي، وَعَلَّمَنِي تَأْوِيلَهَا وَتَفْسِيرَهَا، وَنَاسَخَهَا وَمَنْسُوخَهَا، وَمُحْكَمَهَا وَمُتَشَابِهَهَا، وَخَاصَّهَا وَعَامَّهَا؛ اصول کافی، ج ۱، ص ۶۴

امام علی علیه السلام فرمودند: آیه ای از قرآن بر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نازل نشده است مگر آن که قرائت آن را به من آموخته و بر من املا فرموده و من آنها را با خط خود نوشته ام و تأویل و تفسیر و ناسخ و منسوخ و محکم و متشابه و خاص و عام آن را به من یاد داده است.

۸۰- پیشوای اهل تقوا

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ أَوْحَى إِلَيَّ فِي عَلِيٍّ ثَلَاثَةَ أَشْيَاءَ لَيْلَةَ أُسْرِي: إِنَّهُ سَيِّدُ الْمُؤْمِنِينَ، وَإِمَامُ الْمُتَّقِينَ وَ قَائِدُ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ. إثبات الهداء بالنصوص والمعجزات، ج ۳، ص: ۲۶۹

روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

خداوند، در مورد علی در شب معراج سه نکته را وحی فرمود: «این که او سید و سرور مؤمنان و پیشوای پروا پشگان و فرمانده سپید جبینان است.»

۸۱- عن مولینا علی علیه السلام: تَاللَّهِ، لَقَدْ عَلَّمْتُ تَبْلِيغَ الرِّسَالَاتِ، وَإِتْمَامَ الْعِدَاتِ، وَتَمَامَ

الْكَلِمَاتِ، وَعِنْدَنَا أَهْلُ الْبَيْتِ أَبْوَابُ الْحِكْمِ، وَضِيَاءُ الْأَمْرِ؛ از نهج البلاغه، خطبه ۱۲۰

امام علی علیه السلام فرمودند: سوگند به خدا، رساندن پیغام ها و وفای به وعده ها و همه معانی را یاد گرفتیم و ابواب علم و معرفت و راه روشن در نزد ما اهل بیت است.

۸۲- پرسشی در قیامت

عن أبي بردة: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: لا تزول قدما عبدٍ حتى يُسألَ عن أربعٍ: عن جسده فيما أبلاه، و عمره فيما أفناه، و ماله من أين اكتسبه و فيما أنفقه، و عن حب أهل البيت. فقيل: يا رسول الله، فما علامة حُبكم؟ فضرب صلى الله عليه وآله بيده على منكب علي عليه السلام. بشاره المصطفى لشيعه المرتضى ج ۲، ص: ۱۶۰

ابن برده روایت کرده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

هیچ بنده ای [روز قیامت] گام از گام بر نمی دارد تا از چهار چیز بازخواست شود: از جسدش که در چه راهی آن را فرسوده، از عمرش که آن را در چه راهی صرف نموده، از مالش که از کجا آورده و در چه راهی خرج کرده، و از دوستی با ما اهل بیت [که در دل پرورده یا نه؟] سؤال شد: ای رسول خدا! نشانه دوستی با شما [پس از شما] چیست؟

۸۳- دوست علی علیه السلام مؤمن و دشمنش منافق است

و عنه مرفوعاً إليه من كتاب بصائر الدرجات عن رسول الله صلى الله عليه وآله أنه قال: يا علي و الذي بعثني نبياً بالحق، و اصطفاني على سائر الخلق، إنك لو صببت الدنيا على المنافق ما أحبك، و لو ضربت خيشوم المؤمن ما أبغضك، فلا يحبك إلا مؤمن، و لا يبغضك إلا كافر منافق مشارق أنوار اليقين في أسرار أمير المؤمنين عليه السلام، ص: ۲۸

روایت است رسول خدا صلی الله علیه و آله به علی علیه السلام فرمود: خداوند به دوستی تو از مؤمنان پیمان گرفته و نیز بر دشمنی تو از منافقان پیمان گرفته و اگر تو (با شمشیرت) بر بینی

مؤمنی ضربه وارد کنی تو را دشمن نخواهد داشت و دل آزرده نخواهد شد. و چنانچه دینارها را به پای منافق بریزی تو را دوست نخواهد داشت.

ای علی! تو را دوست نمی دارد مگر مؤمن (به خدا و رسول) و با تو دشمنی نمی کند مگر دورو و منافق.

۸۴- عن مولینا علی علیه السلام: إِنَّ اللَّهَ جَعَلَنِي إِمَامًا لِحَلْقِهِ ، فَفَرَضَ عَلَيَّ التَّقْدِيرَ فِي نَفْسِي وَمَطْعَمِي وَمَشْرَبِي وَمَلْبَسِي كَضَعْفَاءِ النَّاسِ ، كَيْيَقْتَدِيَ الْفَقِيرُ بِفَقْرِي ، وَلَا يُطْعِي الْغَنِيَّ غِنَاهُ ؛ بحار الأنوار: ۴۰ / ۳۳۶ / ۱۷

امام علی علیه السلام فرمودند: خداوند مرا پیشوای خلق خود قرار داد. از این رو، بر من واجب کرد که درباره خودم و خورد و خوراک و پوشاکم همانند مردمان تنگدست باشم تا نادار به ناداری من تاسی جوید و توانگر را توانگری اش به طغیان و سرکشی نکشاند.

۸۵- علی علیه السلام در بهشت

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: فَاطِمَةُ وَعَلِيٌّ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ فِي حَظِيرَةِ الْقُدْسِ فِي قُبَّةٍ بَيْضَاءَ سَقْفُهَا عَرْشُ الرَّحْمَانِ عَزَّ وَجَلَّ .
بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۴۳، ص: ۷۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: فاطمه و علی و حسن و حسین علیهم السلام در حظیره قدس (جایگاه قدس) در گنبد سفید رنگی که سقفش به عرش خداوندی منتهی می شود جای داده شده اند.

۸۶- عن مولینا علی علیه السلام: اندمجت علی مکنون علم لو بحث به لاضطربتم اضطراب الأرشية في الطوي البعيدة؛ نهج البلاغة: الخطبة ۵

امام علی علیه السلام فرمودند: دانشی در سینه نهان دارم که اگر آن را آشکار سازم همچون ریسمانهای دلو آویخته در چاهی عمیق به لرزه درمی آید.

۸۷- عن مولینا علی علیه السلام: ما زلتُ مُدْقِبُ رَسولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَظْلوماً ؛
خصائص الأئمة عليهم السلام: ۹۹

امام علی علیه السلام فرمودند: از همان زمان که پیامبر خدا صلی الله علیه و آله رحلت کرد همواره مظلوم بوده ام.

۸۸- سهم علی علیه السلام از حکمت الهی

حلیه الأولیاء سئل النبی ص عن علی بن أبی طالب ع فقال قسمت الحکمة عشرة أجزاء فأعطی علی تسعة أجزاء و الناس جزءاً واحداً. بحار الأنوار (ط - بیروت)، ج ۴۰، ص: ۱۴۹

در حلیه الاولیاء روایت شده است که از رسول خدا صلی الله علیه و آله درباره شخصیت علی علیه السلام، سؤال شد فرمود: حکمت به ده بخش تقسیم شده که نه جزء آن به علی اختصاص یافته است و یک بخش باقیمانده به بقیه مردم موهبت گردیده است.

۸۹- عن مولینا علی علیه السلام: ما لقی أحدٌ من الناس ما لقیْتُ ؛ شرح نهج البلاغه: ۴ / ۱۰۳

امام علی علیه السلام فرمودند: ظلمی که به من رسیده به احدی از مردم نرسیده است.

۹۰- عن مولینا علی علیه السلام: إنیلا أحتکم علی طاعة إلا وأسبقکم إليها ، ولا أنهاکم عن معصیة إلا وأنناهی قبلکم عنها ؛ غرر الحکم: ۳۷۸۱

امام علی علیه السلام فرمودند: همانا من، شما را به طاعتی و انمی دارم مگر آن که خود جلوتر از شما آن را انجام می‌دهم و از گناهی باز نمی‌دارم جز آن که خودم پیش از شما از آن باز می‌ایستم.

۹۱— به دوستی علی علیه السلام فرزندانان را بشناسید

قال رسول الله صلى الله عليه وآله - في صفة علي عليه السلام - : يا أيها الناس، اِمْتَحِنُوا أَوْلَادَكُمْ بِحُبِّهِ، فَإِنَّ عَلِيًّا لَا يَدْعُو إِلَى ضَلَالَةٍ وَلَا يَبْعُدُ عَنْ هُدًى، فَمَنْ أَحَبَّهُ فَهُوَ مِنْكُمْ، وَمَنْ أَبْغَضَهُ فَهُوَ لَيْسَ مِنْكُمْ. تاريخ دمشق ۲ / ۷۳۰ : ۲۲۵ و ۲ / ۸۳۷ : ۲۲۴

رسول خدا صلی الله علیه وآله در صفت علی علیه السلام فرمود:

ای مردم! فرزندانان را به دوستی علی علیه السلام آزمایش کنید، زیرا علی به گمراهی نمی‌خواند، و کسی را از هدایت دور نمی‌نماید، هر فرزندی او را دوست داشت از شماست (حلال زاده است) و هر فرزندی او را دشمن داشت، از آن شما نیست (نامشروع است).

۹۲— راهنمایی پیامبر صلی الله علیه وآله

قال الإمام الحسن عليه السلام:

أَرْسَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِلَى الْأَنْصَارِ فَاتَّوَهُ، فَقَالَ لَهُمْ: يَا مَعْشَرَ الْأَنْصَارِ، أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِ لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُ؟

قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: هَذَا عَلِيٌّ، فَأَحِبُّوهُ بِحُبِّي وَكَرِّمُوهُ لِكِرَامَتِي، فَإِنَّ جِبْرَيْلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَمَرَنِي بِالَّذِي قُلْتُ لَكُمْ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ. المعجم ۳ / ۲۷۴۹ : ۸۸ حليه الولياء ص ۶۳ شرح نهج البلاغه ابن ابی الحديد ۳ : ۹۸

امام حسن علیه السلام فرمود: رسول خدا صلی الله علیه و آله پیکی به سوی انصار فرستاد و آنان را فرا خواند، انصار اجابت کردند. حضرت به آنان فرمود:

ای گروه انصار! آیا می خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که اگر به آنان چنگ زنید، هرگز گمراه نشوید؟ گفتند: یا رسول الله بفرمایید. فرمود: این شخص علی (بن ابی طالب) است، او را به سبب محبت و دوستی با من، دوست بدارید و او

سئل سلمان الفارسی رحمه الله علیه عن علی بن أبی طالب [و فاطمه ص «۲»] فقال [سلمان] سمعت النبی ص یقول علیکم بعلی بن أبی طالب فإنه مولاکم فأحبوه و کبیرکم فاتبعوه و عالمکم فأکرموه و قائدکم إلی الجنة فعزروه و إذا دعاکم فأجیبوه و إذا أمرکم فأطیعوه [و] أحبوه بحبی و أکرموه بکرامتی ما قلت لکم فی علی إلا ما أمرنی به ربی جلت عظمتہ مائة منقبة من مناقب أمير المؤمنين والأئمة، ص: ۶۳

۹۳- بیت رفیع علی و فاطمه علیهما السلام

عن أنس بن مالک و برده: قَرَأَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ هَذِهِ الْآيَةَ: (فِي بُيُوتِ أذنِ اللَّهِ أَنْ تُرْفَعَ)، فَقَامَ إِلَيْهِ رَجُلٌ فَقَالَ: أَيُّ بُيُوتِ هَذِهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: بُيُوتُ الْأَنْبِيَاءِ. فَقَامَ إِلَيْهِ أَبُو بَكْرٍ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَذَا الْبَيْتُ مِنْهَا؟ - لَبَيْتُ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ - قَالَ: نَعَمْ مِنْ (أَفْضَلِهَا). تفسير فرات الكوفي ص: ۲۸۷ البرهان في تفسير القرآن، ج ۴، ص: ۷۶

از انس بن مالک و بریده نقل شده است که گفتند:

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله این آیه شریفه (فی بیوت اذن الله ان ترفع [توبه / ۳۶]) را در جمع یاران تلاوت فرمود، یکی از آن میان برخاست و گفت: کدامین خانه‌ها مورد نظر است یا رسول الله؟ حضرت پاسخ داد: خانه های انبیاء الهی.

ابوبکر برخاست و اشاره به خانه علی و فاطمه کرد و گفت: ای رسول خدا! آیا این خانه هم شامل این بیوت می باشد؟

حضرت جواب فرمود: بلی این خانه جزء شرافتمندترین و با فضیلت ترین آن خانه‌ها می باشد.

۹۴- توصیه درباره علی علیه السلام

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَحْيَا حَيَاتِي وَ يَمُوتَ مَمَاتِي وَ يَسْكُنَ جَنَّةَ عَدْنٍ غَرَسَهَا رَبِّي فَلْيُؤَالَ عَلِيًّا مِنْ بَعْدِي
وَلْيُؤَالَ وَلِيِّهِ، وَلْيَقْتَدِ بِالْأَئِمَّةِ مِنْ بَعْدِي، فَإِنَّهُمْ عِترَتِي، خَلُقُوا مِنْ طِينَتِي، رَزَقُوا فَهْمًا وَعِلْمًا، وَوَيْلٌ
لِلْمُكَذِّبِينَ بِفَضْلِهِمْ مِنْ أُمَّتِي، الْقَاطِعِينَ فِيهِمْ صِلَتِي، لَا أَنَا لَهُمُ اللَّهُ شَفَاعَتِي. الطرائف / ترجمه
داود الهامی، ص: ۲۰۴ عوالم العلوم - الإمام علی بن ابی طالب علیهما السلام، النصوص،
ص: ۱۳۳

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

هر که بدین دلشاد است که چون من زیست کند، و چون من بمیرد، و در بهشت عدن که پروردگار
درختان آن را غرس کرده است جای گیرد، بایستی بعد از من از علی هواداری کند و هوادار
هواداران او باشد، و از امامان پس از من پیروی کند؛ زیرا آنان عترت من هستند، از سرشت من
آفریده شده اند و فهم و علم روزی آنان ساخته اند. پس بدا بر تکذیب کنندگان از امت من که
پیوند مرا درباره آنان بگسلد، خداوند شفاعت مرا شامل حالشان نگرداند.

۹۵- عن مولینا علی علیه السلام: إِنِّي لَمْ أَفِرَّ مِنَ الرَّحْفِ قَطُّ، وَلَمْ يُبَارِزْنِي أَحَدٌ إِلَّا سَقَيْتُ الْأَرْضَ

مِنْ دَمِهِ؛ الْخِصَالُ: ۵۸۰ / ۱

امام علی علیه السلام فرمودند: همانا من هرگز از میدان جنگ و جهاد نگریخته ام و هیچ کس به
پیکار من نیامد مگر آن که زمین را از خونش سیراب کردم.

۹۶- علی علیه السلام و قرآن

عن أم سلمة، قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عَلِيَ مَعَ الْقُرْآنِ، وَالْقُرْآنُ مَعَ عَلِيٍّ، لَا يَفْتَرِقَانِ حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ. بحار الأنوار ج ۳۸، ص: ۳۵

ام سلمه نقل می کند که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: علی با قرآن است، و قرآن با علی است، و از یکدیگر جدا نمی شوند تا آنکه در روز قیامت کنار حوض کوثر بر من وارد شوند.

۹۷- عن مولینا علی علیه السلام: أنا الذي أهنت الدنيا؛ تاريخ دمشق: ۴۲ / ۴۸۹

امام علی علیه السلام فرمودند: منم که دنیا را خوار و بی مقدار شمردم.

۹۸- معیار ایمان و نفاق

عن أبي ذر: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عَلِيٌّ بَابُ عِلْمِي، وَمُبَيِّنُ لَأُمَّتِي مَا أُرْسِلْتُ بِهِ مِنْ بَعْدِي. حُبُّ إِيْمَانٍ، وَبُغْضُهُ نِفَاقٌ، وَالنَّظَرُ إِلَيْهِ رَأْفَةٌ وَ مَوَدَّتُهُ عِبَادَةٌ بحار الأنوار ج ۴۰، ص: ۷۶

از ابوذر روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: علی دروازه دانش من است، و پس از من، تبیین کننده رسالتم (دین خدا) برای امت خواهد بود؛ دوستی اش ایمان و دشمنی اش نفاق و دورویی است، و نگرستن به رخسارش از روی رأفت و مودت، عبادت است.

۹۹- عن مولینا علی علیه السلام: أنا صنو رسول الله، والسابق إلى الإسلام، وكاسر الأصنام،

ومجاهد الكفار، وقامع الأضداد؛ غرر الحكم: ۳۷۶۱

امام علی علیه السلام فرمودند: من یار و برادر مهربان پیامبر خدایم و پیشگام در اسلام و شکننده بتها و ستیزنده با کافران و براندازنده دشمنان دین.

۱۰۰- عن مولینا علی علیه السلام: أنا علمُ الهدی، وَكَهْفُ التُّقَى، وَمَحَلُّ السَّخَاءِ، وَبَحْرُ النَّدَى،

وَطُودُ النَّهْيِ؛ نهج السعادة: ۳ / ۷۹

امام علی علیه السلام فرمودند: من پرچم هدایت، و پناهگاه پرهیزگاری، و جایگاه سخاوت، و دریای جود و جوانمردی، و کوه خرد.

۱۰۱- پیامبر و علی علیهما السلام از یک نورند

عن سلمان: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

كنتُ أنا و عليُّ نوراً بينَ يدي الله عزَّ وجلَّ مُعلَّقا، يُسبِّحُ اللهُ ذلكَ النُّورُ و يُقدِّسُهُ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ اللهُ آدمَ بأربعِ (عشر) ألفِ عامٍ، فلَمَّا خَلَقَ اللهُ عزَّ وجلَّ آدمَ رَكَّبَ ذلكَ النُّورَ في صُلْبِهِ فَلَمَّ نَزَلَ في شَيْءٍ واحدٍ حَتَّى افْتَرَقْنَا في صُلْبِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَجُزَّءُنا و جُزءُ عليٍّ. بحار الأنوار ج ۳۸، ص:

۱۴۷

از سلمان فارسی روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

من و علی در پیشگاه الهی به صورت نوری معلق بودیم؛ آن نور، تسبیح و تقدیس خدا را می کرد. [تسبیح یعنی تنزیه و گفتن سبحان الله. تقدیس یعنی خدا را بدون هر عیب و نقص دانستن] چهار (ده) هزار سال پیش از آن که آدم را بیافریند. چون حضرت آدم را خلق کرد آن نور را در صلب او قرار داد، ما پیوسته با هم در یک چیز بودیم تا آن که در پشت عبدالمطلب از یکدیگر جدا شدیم یک جزء آن من و جزء دیگر آن علی شد. [من در نبوت بروز کردم و علی در خلافت

۱۰۲- نامیده شدن علی علیه السلام به امیر مؤمنان

عن حذیفه: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

لَوْ عَلِمَ النَّاسُ مَتَى سُمِّيَ عَلِيُّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ مَا أَنْكَرُوا فَضْلَهُ، سُمِّيَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَآدَمُ بَيْنَ الرُّوحِ
وَالجَسَدِ. قَالَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ: «وَإِذَا أَخَذَ رَبُّكَ مِن بَنِي آدَمَ مَن ظَهَرِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَى
أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ» قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: «بَلَى» فَقَالَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: «أَنَا رَبُّكُمْ وَمُحَمَّدٌ نَبِيُّكُمْ وَعَلِيُّ
أَمِيرُكُمْ». بحار الأنوار ج ٤٠، ص: ٧٧

از حذیفه روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

اگر مردم می دانستند از چه وقت علی، امیر مؤمنان نامگذار شده است، فضل و برتری اش را
انکار نمی کردند. پس افزود: «او امیر المؤمنین نامیده شد در حالی که آدم در هنگامه دمیدن
روح در جسدش بود.»

خداوند فرمود: «و چون پروردگارت از پشت فرزندان آدم، پیمان گرفت و آنان را بر خودشان
گواه کرد که: آیا من پروردگار شما نیستم؟ فرشتگان گفتند: بلی.» (اعراف / ١٧٢)

١٠٣- برتری ایمان علی علیه السلام بر هر ایمانی

عن عمر بن الخطاب: قال سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله: لَوْ أَنَّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَضَعْنَا
فِي كَفِّهِ وَآيْمَانُ عَلِيٍّ فِي كَفِّهِ لَرَجَّحَ آيْمَانُ عَلِيٍّ. بحار الأنوار ج ٣٨، ص: ٢٠٨

از عمر بن خطاب روایت شده که از رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم، فرمود: اگر آسمان ها
و زمین را در یک کفه ترازو بگذارند و ایمان علی را در کفه دیگر، بی شک ایمان علی از آن
سنگین تر خواهد بود.

[توضیح: ایمان امیر المؤمنین علیه السلام در حدی است که خود فرموده: لو كشف الغطاء ما
ازددت يقيناً.]

۱۰۴- عن مولینا علی علیه السلام: أنا قسیمُ الله بین الجنَّة والنَّارِ ، لا یدخلها داخلٌ إلَّا علی حدِّ قَسَمی ، وأنا الفاروقُ الأكبرُ ، وأنا الإمامُ لمنْ بَعْدی ، والمؤدِّي عَمَّنْ كان قَبْلی ؛ الکافی: ۱ / ۱۹۸

۳ /

امام علی علیه السلام فرمودند: من از جانب خدا قسمت کننده بهشت و دوزخم . هیچ کس وارد آن نمی شود مگر به تقسیم من . منم فاروق اکبر (بزرگترین جداساز حق و باطل) ، منم امام مردم پس از خودم، و اداکننده از جانب کسی که پیش از من بود (یعنی پیامبر خدا صلی الله علیه و آله).

۱۰۵- علی علیه السلام پیشوا ورئیس بزرگ مومنان

عن مولینا علی علیه السلام: أنا یعسوبُ المؤمنینَ ، وأمالُ یعسوبِ الفجارِ ؛ نهج البلاغۃ: الحکمۃ

۳۱۶

امام علی علیه السلام فرمودند: من پیشوای مؤمنانم و مال و دارایی ، زمامدار فاجران .

۱۰۶- عبادت بدون ولایت امیر مؤمنان علیه السلام اثری ندارد

عن علی بن ابی طالب علیه السلام: قال رسول الله صلی الله علیه و آله:

لَوْ أَنَّ عَبْدًا عَبَدَ اللَّهَ مِثْلَ مَا قَامَ نُوحٌ فِي قَوْمِهِ، وَكَانَ لَهُ مِثْلُ أَحَدٍ ذَهَبًا فَأَنْفَقَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ مَدَّ فِي عُمُرِهِ حَتَّى يَحُجَّ أَلْفَ عَامٍ عَلَى قَدَمَيْهِ، ثُمَّ قُتِلَ بَيْنَ الصِّفَا وَالْمَرْوَةِ مَظْلُومًا، ثُمَّ لَمْ يُوَالِكْ يَا عَلِيُّ، لَمْ يَشْمَنَّ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ وَلَمْ يَدْخُلْهَا. مناقب ابن شهر آشوب، ج ۳، ص: ۱۹۸

از علی بن ابی طالب علیه السلام روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

هرگاه بنده ای خدا را به مدت عمر نوح که در میان قومش قیام کرد [نهصد و پنجاه سال] به عبادت خدا پردازد، و به مقدار کوه احد طلا داشته باشد و در راه خدا انفاق کند، و بر فرض به

قدری عمر کند تا بتواند با پای پیاده هزار سال حج به جا آورد، و بعد (در بهترین مکان) بین صفا و مروه به ناحق کشته شود، اما ولایت تو را قبول نداشته باشد بوی بهشت به مشام او نمی رسد و داخل آن نمی شود.

۱۰۷- عن مولیناعلی علیه السلام:أنا أولُ من یجئو للخُصومَة بین یدی اللّٰه عزّ وجلّ یومَ القیامَة
؛ تاریخ دمشق: ۴۲ / ۴۷۵

امام علی علیه السلام فرمودند: من نخستین کسی هستم که در روز قیامت برای دادخواهی [از دشمنان] در برابر خداوند عز و جل بر زانو می نشیند.

۱۰۸- اولین مسلمان

عن مولیناعلی علیه السلام:أنا أولُ من أسلمَ ؛ تاریخ دمشق: ۴۲ / ۳۱

امام علی علیه السلام فرمودند: من نخستین کسی هستم که اسلام آوردم.

۱۰۹- اولین نماز گزار

عن مولیناعلی علیه السلام:أنا أولُ من صلّی مع النّبیّ صلی اللّٰه علیه و آله ؛ تاریخ دمشق: ۴۲
۳۱ /

امام علی علیه السلام فرمودند: من نخستین کسی هستم که با پیامبر صلی الله علیه و آله نماز گزاردم.

۱۱۰- پیام رسان برائت

عن أبي سعيد الخدري: قال رسول الله صلى الله عليه وآله (في قصة إعلان البراءة):

يا علي! إنه لا يُؤدّي عني إلا أنا أو أنت. شواهد التنزيل لقواعد التفضيل، ج ۱، ص: ۳۱۶

أخرجه ابن حبان و ابن مردويه، عن أبي سعيد الخدري

از ابوسعید خدری روایت است که پیامبر اکرم (در ارتباط با اعلام براءت از مشرکان) فرمود: ای علی! (آنچه وظیفه بر عهده من است) را ادا نمی کند جز خودم یا تو.

[توضیح: پیامبر در سال نهم هجرت برای منع مشرکان از ورود به مسجدالحرام و رفع هر نوع پیمان از آنها، ابوبکر را با شانزده آیه از آغاز سوره براءت به مکه اعزام کرد تا در موسم حج آیات را بر حاضران بخواند. ابوبکر در نیمه راه بود که جبرئیل بر پیامبر نازل شد و فرمود: «امر الهی آن است که این آیات را یا خودت یا مردی از اهل بیت تو بر مردم ابلاغ کند.»]

۱۱۱- راه شناختن مومنان واقعی

عن مولیناعلی علیه السلام: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: لَوْلَا كَيْ يا علي، ما عُرِفَ

المؤمنون من بَعْدِي؛ كَنْزُ الْعَمَالِ: ۳۶۴۷۷

امام علی علیه السلام فرمودند: پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: ای علی! اگر تو نبودی بعد از من مؤمنان شناخته نمی شدند.

۱۱۲- چراغی پر نور در تاریکی ها

عن مولیناعلی علیه السلام: إِنَّمَا مَثَلِي بَيْنَكُمْ كَالسَّرَاجِ فِي الظُّلْمَةِ، يَسْتَضِيءُ بِهَا مَنْ وَلَجَهَا؛ غَرر

الحکم: ۳۸۸۳

امام علی علیه السلام فرمودند: همانا حکایت من در میان شما همچون چراغ در تاریکی است که هر کس به حریم آن در آید از نور آن روشنایی می گیرد.

۱۱۳- سفارش پیامبر صلی الله علیه و آله به ولایت پذیری

عن عمار بن یاسر: قال رسول الله صلی الله علیه و آله:

أَوْصَى مَنْ آمَنَ بِي وَصَدَّقَنِي بِوِلَايَةِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، فَمَنْ تَوَلَّاهُ فَقَدْ تَوَلَّانِي وَ مَنْ تَوَلَّانِي فَقَدْ تَوَلَّى اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ، وَ مَنْ أَحَبَّهُ فَقَدْ أَحَبَّنِي، وَ مَنْ أَحَبَّنِي فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ - تَعَالَى - وَ مَنْ أَبْغَضَهُ فَقَدْ أَبْغَضَنِي وَ مَنْ أَبْغَضَنِي فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ. بحار الأنوار ج ۳۸، ص: ۳۱

از عمار بن یاسر نقل است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

به آن کس که به من ایمان آورده و مرا تصدیق نموده سفارش می کنم به ولایت علی بن ابی طالب. هر کس ولایت او را بپذیرد در حقیقت ولایت مرا پذیرفته و معتقد به ولایت من ولایت الهی را پذیرفته، و هر کس او را دوست بدارد در حقیقت مرا دوست داشته و کسی که مرا دوست داشته باشد در حقیقت خدا را دوست داشته، و هر کس او را دشمن بدارد حقیقتاً مرا دشمن داشته و هر کس با من دشمنی ورزد در واقع با خداوند، دشمنی ورزیده است.

۱۱۴- بزرگترین برهان و نشانه الهی (آیه الله العظمی)

عن مولیناعلی علیه السلام: ما لله عز وجل آیه هی أكبر منی؛ الکافی: ۱ / ۲۰۷ / ۳

امام علی علیه السلام فرمودند: خداوند عز و جل را آیت و نشانه و دلیل و برهانی بزرگتر از من نیست.

۱۱۵- بی آزارترین و عادلترین انسانها

عن مولیناعلی علیه السلام: واللّه ، لَأَنْ أُبَيِّتَ عَلِيَّ حَسَكِ السَّعْدَانِ مُسَهِّدًا أَوْ أُجَرَّ فِي الْأَغْلَالِ مُصَفِّدًا أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ أَلْقَى اللَّهَ وَرَسُولَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ظَالِمًا... واللّه ، لَوْ أُعْطِيَتِ الْأَقَالِيمَ السَّبْعَةَ

بما تحت أفلاكها على أن أعصى الله في نملئ أسلُبها جُلب شعيرهُ ما فعَلته ؛ نهج البلاغهُ: الخطبهُ

۲۲۴

امام علی علیه السلام فرمودند: به خدا سوگند اگر شب را بر روی اشتر خار تا صبح بیدار مانم و مرا در گند و زنجیرها کت بسته بکشند خوش تر دارم از این که در روز رستاخیز، خدا و پیامبرش را با عنوان ستمکار دیدار کنم... . به خدا سوگند اگر هفت اقلیم را با آنچه زیر آسمانهای آنهاست به من دهند تا با گرفتن پوست جوی از دهان مورچه ای خدا را نافرمانی کنم چنین نخواهم کرد.

۱۱۶- علی علیه السلام کفو (همتای) فاطمه سلام الله علیها

عن ام سلمة: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: لَوْ لَمْ يُخْلَقْ عَلِيٌّ مَا كَانَ لِفَاطِمَةَ كُفُوًا. بحار

الأنوار ج ۴۰، ص: ۷۷ امالی شیخ طوسی، ج ۱ ص ۴۲ / بیروت: ۱۴۰۱ هـ - الفردوس: ابن شیرویه

دیلمی (۵۰۹ هـ)، ج ۳ ص ۳۷۳ شماره ۵۱۳۰:

از ام سلمه روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

اگر خداوند علی را برای فاطمه نیافریده بود کفو (همتایی) برای فاطمه سلام الله علیها نبود.

[توضیح: به طور مسلم مقصود از کفویت و همتایی مهین دخت رسول اکرم صلی الله علیه و آله

که سیده نساء عالمین است با امیر المؤمنین علیه السلام که سید و صیبن است، در عصمت و دانش

و بینش و نکات والای اخلاقی و مقام قرب و فنا و آگاهی از اسرار قدسی و اسماء و صفات

خداوند است نه همتایی از جهت خویشاوندی و امثال آن.

۱۱۷- علی علیه السلام از زبان علی علیه السلام

عن مولیناعلی علیه السلام: أنا الهادی ، وأنا المَهْتَدِي ، وأنا أبو الیَتَامَى والمَسَاکین ، وزوجُ
الأرامل ، وأنا مُلْجَأُ كُلِّ ضعیفٍ ، ومَأْمَنُ كُلِّ خائفٍ ، وأنا قَائِدُ الْمُؤْمِنِينَ إِلَى الْجَنَّةِ ، وأنا حَبْلُ اللَّهِ
الْمَتِينِ ، وأنا عُرْوَةُ اللَّهِ الْوُثْقَى ، وكَلِمَةُ التَّقْوَى ، وأنا عَيْنُ اللَّهِ ، ولسانُهُ الصَّادِقُ ، وَيَدُهُ ؛ التَّوْحِيدُ:
۲ / ۱۶۴

امام علی علیه السلام فرمودند: من رهنمایم، من رهیافته ام. پدر یتیمان و مستمندانم ، سرپرست
بیوه زنانم، پشت و پناه هر ناتوانی هستم و مأمن هر وحشزده ای؛ من رهنمای مؤمنان به سوی
بهشتم، ریسمان استوار خدایم، حلقه و دستاویز محکم خدایم و کلمه تقوا؛ من چشم خدایم و زبان
راستگوی او و دست او.

عن مولیناعلی علیه السلام: إِنِّي فِيكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ كَهَارُونَ فِي آلِ فِرْعَوْنَ ، وَكَبَابِ حِطَّةٍ فِي بَنِي
إِسْرَائِيلَ ، وَكَسْفِينَةِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي قَوْمِ نُوحٍ ، وَإِنِّي النَّبَأُ الْأَعْظَمُ ، وَالصَّدِيقُ الْأَكْبَرُ ، وَعَنْ
قَلِيلٍ سَتَعْلَمُونَ مَا تُوعَدُونَ ؛ تنبيه الخواطر: ۲ / ۴۱

امام علی علیه السلام فرمودند: ای مردم! همانا من در میان شما مانند هارونم در میان فرعونیان
و همچون باب حطه ام در میان بنی اسرائیل و چونان کشتی نوح علیه السلام در میان قوم نوح،
منم آن «نبا» اعظم و آن صدیق اکبر. و بزودی آنچه را وعده داده شده اید خواهید دانست.

۱۱۸- اگر در دل همه، مهر علی علیه السلام بود

عن ابن عباس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: لَوْ اجْتَمَعَ النَّاسُ عَلَى حُبِّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ
لَمَا خَلَقَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ النَّارَ. كشف الغممة ج ۱، ص: ۹۹ بحار الأنوار ج ۳۹، ص: ۲۴۸

از ابن عباس روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

اگر مردم بر محبت علی بن ابی طالب اتفاق داشتند خدای بزرگ، آتش دوزخ را نمی آفرید.

[توضیح: علی بن عیسی اربلی در شرح این روایت می نویسد: راز مطلب این است که محبت علی علیه السلام فرع محبت پیامبر است و محبت پیامبر صلی الله علیه و آله فرع محبت خدا و توحید او و عمل به تکالیف و اطاعت از اوامر و نواهی الهی و التزام به کتاب و سنت نبوی است. بدیهی است اگر مردم همگی بر این فطرت مبارک پایبند بودند خداوند دوزخ را نمی آفرید. کشف الغمه، ۱، ص ۱۰۰.]

عالم دیگری در ذیل حدیث فوق می گوید: از این حدیث شریف فهمیده می شود که عذاب و آتش فقط برای مخالفان (یعنی دشمنان امیر و فرزندانش علیهم السلام، آفریده شده است. [

۱۱۹- علی علیه السلام جدا کننده بین حق و باطل

عن أبي ذر و سلمان: أخذ النبي صلى الله عليه وآله بيد علي فقال:

إِنَّ هَذَا أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِي، وَ هَذَا أَوَّلُ مَنْ يُصَافِحُنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ هَذَا الصِّدِّيقُ الْأَكْبَرُ، وَ هَذَا
فَارُوقُ هَذِهِ الْأُمَّةِ يَفْرُقُ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ، وَ هَذَا يَعْسُوبُ الْمُؤْمِنِينَ، وَ الْمَالُ يَعْسُوبُ الظَّالِمِينَ.

دلائل الصدق لنهج الحق، ج ۵، ص: ۹۸

از ابوذر و سلمان روایت شده که رسول خدا صلی الله علیه و آله دست علی علیه السلام را گرفت و فرمود: به درستی که این مرد اولین کسی است که به من ایمان آورد. و نخستین کسی است که در روز رستاخیز با من مصافحه کند و اوست صدیق اکبر (بزرگترین راستگو) و فاروق امت که حق و باطل را از هم جدا و متمایز می سازد. و این است خسرو مؤمنان و مال، خسرو ستمکاران می باشد.

۱۲۰- معدن همه دانش و علم اولین و آخرین

عن مولینا علی علیه السلام: یامعشر الناس، سلونی قبل أن تفتقدونی ، سلونی فإن عندی علم
الأولین والآخین. أما والله لو ثنی لی الوساد لحکمت بین أهل التوراه بتوراتهم ... ثم قال:
— سلونی قبل أن تفتقدونی ، فوالذی فلق الحبه وبرأ النسمه لو سألتمونی عن آیه آیه لأخبرتکم
بوقت نزولها وفي من نزلت؛ الإرشاد: ۱ / ۳۵

امام علی علیه السلام فرمودند: ای مردم! پیش از آن که مرا از دست دهید از من پرسید . از
من سؤال کنید؛ زیرا دانش اولین و آخرین نزد من است. سوگند به خدا که اگر بر مسند داوری
تکیه زخم میان پیروان تورات بر اساس تورات آنان داوری می کنم و ... [آن گاه فرمودند:] از
من پرسید پیش از آن که مرا از دست دهید. سوگند به آن که دانه را شکافت و انسان را آفرید
اگر از آیه قرآن از من پرسید به شما خواهم گفت که چه وقت و درباره چه کسی نازل شده
است.

۱۲۱—عالم ودانشمند پایدار

عن مولینا الصادق علیه السلام: إن علیاً کان عالماً والعلم یتوارث ، ولن یهلك عالم إلا بقی من
بعده من یعلم علمه أو ما شاء الله ؛ الکافی: ۱ / ۲۲۱ /

امام صادق علیه السلام فرمودند: (امام) علی علیه السلام عالم بود، و علم ، ارث برده می شود.
هرگز عالمی نمی میرد مگر آن که پس از او کسی می ماند که علم او یا آنچه را خدا خواهد،
بداند.

۱۲۲— ارزش مبارزه علی علیه السلام

عن معاویه بن حیده: قال رسول الله صلی الله علیه وآله: لمبارزه علی بن ابی طالب لعمر وبن
عبدود یوم الخندق أفضل من أعمال امتی إلى یوم القیامه کشف الغمه ج ۱، ص: ۱۵۰ رواه
الخطیب فی تاریخ بغداد ۱۳ / ۱۹ و الرازی فی تفسیر سوره القدر.

از معاویه بن حیده روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

بی شک مبارزه علی بن ابی طالب با عمرو بن عبدود در روز (احزاب) و جنگ خندق از اعمال امتم تا روز رستاخیز برتر است.

۱۲۳- دست پرفیض همراه باعدالت

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: كَفَى وَكَفَّ عَلِيٌّ فِي الْعَدْلِ سَوَاءً؛ تاريخ دمشق: ۴۲ / ۳۶۹
۸۹۶۳ /

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: دست من و دست علی در [اجرای] عدالت یکسان است.

۱۲۴- ذاتی تمام نمای پیامبر

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: إِنَّ عَلِيًّا لَحَمُّهُ مِنْ لَحْمِي وَدَمُهُ مِنْ دَمِي؛ كنز العمال:
۳۲۹۳۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: همانا گوشت علی از گوشت من است و خون او از خون من.

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عَلِيٌّ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ رَأْسِي مِنْ بَدَنِي؛ كنز العمال: ۳۲۹۱۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی نسبت به من به منزله سر من است برای پیکرم.

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عَلِيٌّ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ؛ سنن ابن ماجه: ۱ / ۴۴ / ۱۱۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی از من است و من از اویم.

۱۲۵- دشمن علی علیه السلام غیر مسلمان است

عن معاویة بن حیده: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

مَنْ مَاتَ وَفِي قَلْبِهِ بُغْضُ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فَلَيْمَتْ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا. بحار الأنوار ج ۳۹، ص:

۳۰۵

از معاویه بن حیده روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

هر که بدرود حیات گوید و در دلش دشمنی علی بن ابی طالب باشد پس بایست یهودی یا نصرانی از دنیا رخت بر بندد.

۱۲۶- سزای توهین به علی علیه السلام

عن ابن عباس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

مَنْ سَبَّ عَلِيًّا فَقَدْ سَبَّنِي، وَمَنْ سَبَّنِي فَقَدْ سَبَّ اللَّهَ، وَمَنْ سَبَّ اللَّهَ أَدْخَلَهُ اللَّهُ نَارَ جَهَنَّمَ وَ لَهُ عَذَابٌ مُقِيمٌ. بحار الأنوار ج ۴۰، ص: ۷۷

از ابن عباس روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

کسی که به علی دشنام دهد، به من دشنام داده است و کسی که به من دشنام دهد، در حقیقت به خدا دشنام داده است و هر کس به خدا ناسزا گوید خداوند او را در آتش دوزخ می افکند و همواره دچار عذاب خواهد بود.

۱۲۷- دوبرادر همیشگی

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: أنت أخي في الدنيا والآخرة؛ تاريخ دمشق: ۴۲ / ۵۲ /

۸۳۸۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به امام علی علیه السلام فرمودند: تو در دنیا و آخرت برادر من هستی.

۱۲۸- پیامبر و علی، از یک درخت

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: أنا وعليٌّ من شجرةٍ واحدةٍ، والناسُ من أشجارِ شتى؛ كنز العمال: ۳۲۹۴۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: من و علی از یک درختیم و دیگر مردمان از درختهای گوناگون.

۱۲۹- نام علی علیه السلام بر سر در بهشت

عن جابر بن عبدالله: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

مَكْتُوبٌ عَلَيَّ بِأَبِ الْجَنَّةِ [لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ]، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ أَخُو رَسُولِ اللَّهِ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَ [اللَّهُ] السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ بِأَلْفِي عَامٍ. الأمالی (للصدوق)، ص: ۷۵

از جابر بن عبدالله روایت است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

بر سر در بهشت نوشته شد: [خدایی جز الله نیست] محمد فرستاده خداست، و علی برادر فرستاده خداست و پیش از دوهزار سال از آنکه خداوند آسمان و زمین را بیافریند.

۱۳۰- علی زبانه ترازوی علم و حکمت

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: أنا ميزانُ الحكمةِ وعلِيٌّ لسانُهُ؛ الغدير: ۸۰ / ۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: من ترازوی حکمت و علم و دانشم و علی زبانه آن.

۱۲۱- علی درب سرای حکمت و علم

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: أنا دارُ الحكمةِ وعلیُّ بابُها؛ كنز العمال، ح ۳۲۸۸۹.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: من سرای حکمت و دانشم و علی در آن است.

۱۲۲- علی علیه السلام همانند سوره اخلاص است

عن حذیفه: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

مَثَلُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فِي النَّاسِ مَثَلُ «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» فِي الْقُرْآنِ. تفسیر فراتا کوفی
جاص ۶۱۷

از حذیفه نقل شده که رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

مَثَلُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فِي بَيْنِ مَرْدَمٍ مَثَلُ «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» فِي الْقُرْآنِ.

۱۲۳- درب مراجعه شهر علم

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: أنا مدينةُ العلمِ وعلیُّ بابُها ، فمن أرادَ العلمَ فليأتِ البابَ ؛

كنز العمال: ۳۲۸۹۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: من شهر علم هستم و علی دروازه آن است. پس، هر

که علم می خواهد، باید از دروازه در آید.

۱۲۴- حق و قرآن با علی

قال رسول الله صلى الله عليه و آله: على مع الحق والقرآن ، والحق والقرآن مع علي ، ولن يتفرقا حتى يردا على الحوض؛ فرائد السمطين: ١ / ١٧٧ / ١٤٠

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی با حق و با قرآن است و حق و قرآن با علی، و هرگز از هم جدا نمی شوند تا کنار حوض، نزد آمدند.

۱۲۳- نظر به رخسار ماه علی علیه السلام عبادت است

عن عائشة و أبوبکر و عمر و عثمان و ابن مسعود و ثوبان و أبي ذر و جابر و أنس و عمران بن الحصين: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

النَّظْرُ إِلَى وَجْهِ عَلِيٍّ عِبَادَةٌ. بحار الأنوار ج ٢٥، ص: ٣٢٤

قال في: عن أبي هريرة، قال: رأيت معاذ بن جبل يديم النظر إلى علي بن أبي طالب، فقلت: ما لك تديم النظر إلى علي كأنك لم تره؟! فقال: سمعت رسول الله صلى الله عليه و سلم يقول: النظر إلى وجه علي عبادته. و روى أيضا ابن المغازلي في المناقب، ص ٢٠٦ تاريخ بغداد ج ٢ ص ٥١ للخطيب البغدادي

از ابوهريره نقل است دیدم معاذ بن جبل پیوسته به علی بن ابیطالب نگاه میکند علتش را پرسیدم گوویا اوران دیدی گفت از پیامبر شنیدم بارها میفرمود نگاه به چهره علی عبادت است

بنفس السند، كما روى عن عائشة أن النبي عليه السلام قال: النظر إلى وجه علي عبادته، و عن عمران بن حصين نحو ما تقدم، و روى أيضا عن طريق جابر، قال: قال رسول الله صلى الله عليه و سلم: النظر إلى وجه علي عبادته، و روى أيضا عن طريق عبد الله بن مسعود، قال: قال رسول الله: النظر إلى علي عبادته؛ قال أحمد الحمودي: هذا الحديث من المتواترات و له طرق عديدة، أورده جمع كثير من الحفاظ كالعلامة الحافظ ابن المغازلي، و ابن عساكر، و الحاكم النيسابوري في المستدرک ج ٣، ص ١٤١. قال: و شاهده عن عبد الله بن مسعود صحیحه. و أخرجه أبو نعیم في حلیة الأولیاء ج ٥ ص ٥٨، و الذهبی فی میزان الاعتدال ج ٤ ص ٢٨٣ فی

ترجمه هارون بن حاتم الكوفي. و ۴۰۱ ترجمه يحيى بن عيسى الرملى. و خرجه ابن حجر العسقلانى فى لسان الميزان ج ۶، ص ۱۷۸. و الكنجى الشافعى فى كفاية الطالب، و المحب الطبرى فى الرياض النضرة ج ۲، ص ۲۱۹. و ذخائر العقبى ص ۹۵. و الحافظ السيوطى فى تاريخ الخلفاء ص ۶۶، نقلًا عن ابن عساكر. و ابن كثير فى البداية و النهاية و العلامة القندوزى فى ينابيع المودة ص ۹۰. و ابن البطريق فى العمدة، ص ۱۹۱.

از عايشه و أبوبكر و عمر و عثمان و ابن مسعود و ثوبان و أبى ذر و جابر و أنس و عمران بن حصين روايت شده كه رسول خدا صلى الله عليه و آله فرمود: نگاه كردن به سيمای على عبادت است. عن عائشة قالت رأيت أبا بكر يكثر النظر إلى وجه على فقلت يا أبت أراك تكثر النظر إلى وجه على فقال يا بنية سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول النظر إلى وجه على عبادة بحار الأنوار ج ۳۸، ص: ۲۰۱

از عايشه روايت شدهديدم پدرم متصل به صورت على (عليه السلام) نگاه ميكرداز او علت جوياء شدم گفت دخترم من شنيدم كه رسول خدا صلى الله عليه و آله مى فرمود: نگاه كردن به سيمای على عبادت است.

۱۲۴- حق و على دويار هميشگى تاسر كوثر

قال رسول الله صلى الله عليه و آله: على مع الحق و الحق مع على، ولن يتفرقا حتى يردا على الحوض يوم القيامة؛ تاريخ دمشق: ۴۲ / ۴۴۹ / ۹۰۲۵

پيامبر اكرم صلى الله عليه و آله فرمودند: على با حق و حق با على است و هرگز از هم جدا نمى شوند تا در روز قيامت کنار حوض (كوثر) نردم آيند.

۱۲۵- على به هر طرف رود آن راه حق است

عن النبي الاكرم صلى الله عليه و آله: الحقُّ مع عليٍّ أينما مالَ؛ الكافي: ١ / ٢٩٤ / ١

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: حق با علی است هر جا که رو کند.

۱۲۶- علی سرپرست منصوب پیامبر مومنان

قال رسول الله صلى الله عليه و آله: إِن عَلِيًّا مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ ، وَهُوَ وَلِيُّ كُلِّ مُؤْمِنٍ بَعْدِي؛ تاريخ

دمشق: ٤٢/١٩٧/٨٦٦٣

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی از من است و من از او. او بعد از من ولی هر مؤمنی است.

۱۲۷- افضل امامان علیهم السلام

عن أنس بن مالك: قال رسول الله صلى الله عليه و آله:

هَبَطَ عَلِيٌّ الْمَلِكَانَ لَمْ يَهْبِطَا مُنْذُ كَانَتْ الْأَرْضُ، فَبَشَّرَانِي أَنَّ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ سَيِّدَا أَهْلِ الْجَنَّةِ.

فَقُلْتُ: أَبُوهُمَا خَيْرٌ مِنْهُمَا. ينابيع المودة، ج ١، الفصل الثالث، في الأحاديث الواردة في فاطمة و

و لديها رضى الله عنهم، الحديث العاشر، و لفظ الحديث: (ابنای هذان الحسن و الحسين سیدا

شباب أهل الجنة و أبوهما خير منهما). ينابيع المودة، ج ١، الفصل الثالث، في الأحاديث الواردة

في فاطمة و و لديها رضى الله عنهم، الحديث العاشر، و لفظ الحديث: (ابنای هذان الحسن و

الحسين سیدا شباب أهل الجنة و أبوهما خير منهما). عوالی اللئالی العزیزیه فی الأحادیث

الدينية، ج ١، ص: ٢٢٥

انس بن مالک نقل کرده که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

دو ملک بر من نازل شدند که از آغاز آفرینش زمین تا آن زمان، فرود نیامده بودند. آن دو به من بشارت دادند که حسن و حسین سرور و آقای بهشتیان اند. من افزودم: «پدرشان از آن، بهتر است.»

وروی أن النبی صلی الله علیه و آله قال: ابنای هذان: «الحسن و الحسين سیدا شباب أهل الجنة و أبوهما خیر منهما». راجع الترمذی ۲/ و مسند بن حنبل ۳/۳ و ۸۲/۶۲ و حلیة الأولیاء ۵/ ۷۱ و تاریخ بغداد ۹/ ۲۳۱ و ۲۳۲ و ۱۰/ ۹۰ و الینابیع ۱۶۶ و الصواعق المحرقة ص ۱۸۹ و ابن ماجه باب فضائل أصحاب رسول الله صلی الله علیه و آله و المستدرک ۳/ ۱۶۷ و کنز العمال ۶/ ۲۱۷ الی کثیر من المصادر و الحدیث أشهر من أن یحتاج الی إشارة لمصادره.

۱۲۸- حدیث جواز

عن علی علیه السلام: قال رسول الله صلی الله علیه و آله: إذا جمَعَ اللهُ الأولینَ والآخِرینَ یومَ القیامةِ وَنَصَبَ الصِّرَاطَ عَلَی جِسْرِ جَهَنَّمَ ما جازَها أحدٌ حَتَّى کانَ مَعَهُ بَراءَةٌ بولایةِ عَلِیِّ بنِ أبی طالبٍ. مناقب ابن المغازلی ص ۲۴۲، و میزان الاعتدال ج ۱ ص ۲۸، و فرائد السمطین للحموینی، و ینابیع المودة ص ۱۱۲، و لسان المیزان ج ۱ ص ۴۴، ۵۱، ۲۷۵.

از علی علیه السلام نقل است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

چون خداوند، اولین و آخرین را در روز رستاخیز جمع آورد و صراط را بر روی پل دوزخ؛ نصب کند، احدی از آن عبور نکند مگر کسی که سند رهایی از آتش به واسطه ولایت علی بن ابی طالب را در دست داشته باشد.

بن انس بن مالک عن ابيه عن جده عن النبي صلی الله علیه و آله: قال: إذا كان يوم القیامة و نصب الصراط علی جهنم لم یجز علیه إلا من كان معه جواز فیه بولایة علی بن ابی طالب ع و ذلك قوله تعالی و قفوههم إنهم مسؤولون یعنی عن ولایة امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه و علی ذریته أفضل الصلاة و السلام بشارة المصطفی لشیعة المرتضى ج ۲، ص: ۱۴۴

۱۲۹- خداوند، دل علی علیه السلام را به ایمان آزموده است

عن أمير المؤمنين عليه السلام:

جاءَ سَهيلُ بنُ عمرو إلى رسولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَ: يا مُحَمَّدُ، إِنَّهُ قَدْ خَرَجَ إِلَيْكَ أَناسٌ مِنْ أَرِقاءِنا لَيْسَ بِهِمُ لِلدِّينِ تَعَبُداً فَارُدُّهُمْ عَلَينا. فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ وَ عُمَرُ: صَدَقَ يا رَسُولَ اللهِ. فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: لَنْ تَنْتَهُوا يا مَعْشَرَ قُرَيشٍ حَتَّى يَبْعَثَ اللهُ عَلَيْكُمْ رَجُلاً مَنى امْتَحَنَ اللهُ قَلْبَهُ لِلإيمانِ يَضْرِبُ رِقابَكُمْ على الدِّينِ وَ أَنْتُمْ مُتَجَفِّلونَ عَنْهُ اجفَالَ النِّعمِ. فَقَالَ أَبُو بَكْرٍ: أنا هُوَ يا رَسُولَ اللهِ؟

قال: لا. قال عمر: أنا هو يا رسول الله؟ قال: لا، ولكنه خاف النعل. قال: وكان في كف علي نعل يخصفها لرسول الله صلى الله عليه وآله. تاريخ بغداد ۴۳۳، ۸: ۱۳۳، ۱ وتاريخ دمشق ۲ / ۸۷۳: ۳۶۶ وخصايص على عليه السلام زبيري ۸۵ / ۳۱

از علی علیه السلام نقل شده که فرمود: سهیل بن عمرو [همراه عده ای از قریشیان مکه] نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله آمد و عرض کرد:

یا محمد! گروهی از فرزندان، برادران و بردگان ما نزد تو آمده اند. آنان نه به دلیل علاقه به دین و نه برای فهم واندیشه آمده اند (به عبارت دیگر) نسبت به دین، هیچ التزام و تعبدی ندارند آنان را به سوی ما بازگردان.

ابوبکر و عمر بر سخنان او صحنه گذاشتند اما نبی اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: ای گروه قریش! شما هرگز به اصلاح نمی رسید تا آن که کسی را به سویتان گسیل دارم که خداوند، دلش را به ایمان آزموده است تا شما را بر اساس آموزه های دینی گردن زند و شما همچون شتر مرغ سرکش از او فرار می کنید و طغیان می ورزید.

ابوبکر گفت: آیا آن مرد که می گوید منم ای پیامبر خدا؟ فرمود: خیر. عمر گفت: آن کس منم ای پیامبر خدا؟ فرمود: آن مرد همان اصلاح کننده کفش است.

سهیل بن عمر گوید: در دست علی کفش رسول خدا صلی الله علیه و آله بود که آن را وصله می کرد.

۱۳۰- علم بی پایان علی علیه السلام

قال أبو سعید الخدری: سألت رسول الله صلی الله علیه و آله عن قول الله تعالی: «وَمَنْ عِنْدَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ»؟ قال: ذاك أخى عليُّ بنُ أبي طالبٍ. الأمالی (للصدوق)، النص، ص: ۵۶۵
از ابوسعید خدری روایت شده که گفت: من درباره آیه شریفه (و من عنده علم الكتاب) (و کسی که علم کتاب نزد اوست) از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله سؤال کردم، حضرت فرمود: آن شخص برادر من علی بن ابی طالب است.

۱۳۱- وزیر پیامبر در حیاتش و جانشینش بعد او و اطاعتش واجب

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: إِنَّ هَذَا أَخِي وَ وَصِيِّي وَ خَلِيفَتِي فِيكُمْ، فَاسْمَعُوا لَهُ وَأَطِيعُوا؛
كنز العمال: ۳۶۴۱۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله با اشاره به امام علی علیه السلام فرمودند: این برادر و وصی و جانشین من در میان شماست. پس گوش به فرمانش باشید و اطاعتش کنید.

قال رسول الله صلی الله علیه و آله: إِنَّ أَخِي وَ وَصِيِّي وَ وَزِيرِي وَ خَلِيفَتِي فِي أَهْلِ بَنِي أَبِي
طالبٍ، يَقْضِي دِينِي، وَ يُنْجِزُ مَوْعِدِي يَا بَنِي هَاشِمٍ؛ الأمالی للطوسی: ۱۲۴۴/۶۰۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: ای بنی هاشم! همانا برادر من، وصی من، وزیر من و جانشین من در میان خانواده ام علی بن ابی طالب است. او بدهی مرا می پردازد و وعده ام را به انجام می رساند.

۱۳۲- سفارشهای مکرر خدا نسبت به علی

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: **أُوْحِيَ إِلَيَّ فِي عَلِيٍّ بَثَلَاتُ خِصَالٍ: أَنَّهُ سَيِّدُ الْمُسْلِمِينَ، وَإِمَامُ الْمُتَّقِينَ، وَقَائِدُ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ؛** تاريخ دمشق: ۴۲ / ۳۰۳ / ۸۸۳۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: درباره علی سه ویژگی به من وحی شده که او سرور مسلمانان، پیشوای پرهیزگاران و رهبر روسیدان است.

۱۳۳- حکمت امام علی علیه السلام

عن حميد بن عبدالله بن يزيد المدني: ذكر عند النبي صلى الله عليه وآله قضاء قضى به علي بن أبي طالب، فأعجب النبي صلى الله عليه وآله، فقال:

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي جَعَلَ فِينَا الْحِكْمَةَ أَهْلَ الْبَيْتِ. بحار الأنوار ج ۱۰۱، ص: ۴۱۲

از حمید بن عبدالله بن یزید مدنی روایت شده: علی قضاوتی کرده بود و در نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله سخن از آن قضاوت رفت، رسول اکرم صلی الله علیه و آله بسیار خوشحال شد و فرمود:

حمد و سپاس ویژه خداوندی است که حکمت را در ما خاندان قرار داد.

۱۳۵- رسول خدا صلی الله علیه و آله در مبارزه است با دشمن علی علیه السلام

عن أبي هريرة: نظر النبي صلى الله عليه وآله إلى علي و حسن و حسين و فاطمة عليهم السلام، فقال: **أَنَا حَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَكُمْ، وَسَلْمٌ لِمَنْ سَأَلَكُمْ.** عيون أخبار الرضا عليه السلام، ج ۲، ص: ۵۹
از ابوهریره روایت است که گفت: رسول خدا صلی الله علیه و آله به علی و حسن و حسین و فاطمه علیهم السلام - که بر آنان درود خدا باد - نگریست و فرمود:

من در جنگم با کسی که با شما در جنگ باشد و آشتی هستیم با هر که با شما در صلح و سلامت باشد.

۱۳۶- تعریفهای بلند پیامبر از علی

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عليُّ إمامُ البرِّه، وقَاتِلُ الفَجْرَه، منصورٌ مَنْ نصرَه، مَخْدُولٌ مَنْ خَذَلَه؛ كَنز العَمَال: ۳۲۹۰۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی علیه السلام پیشوای نیکوکاران است و کُشنده بدکاران، هر که او را یاری کند، یاری می شود و هر که از یاری او دست شوید، بی یار می ماند.

۱۴۷- محبت و دوستی علی مرزایمان و نفاق

رسول الله صلى الله عليه وآله - لعليّ عليه السلام -: لا يُحِبُّكَ إِلَّا مؤمنٌ، ولا يُبْغِضُكَ إِلَّا منافقٌ . كَنز العَمَال: ۳۲۸۷۸

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به امام علی علیه السلام - فرمودند: تو را جز مؤمن دوست ندارد و جز منافق دشمنت نمی دارد.

۱۴۸- اولین از اولوا الامر ی که اطاعتشان واجب الهی است

قال أمير المؤمنين عليه السلام: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

شُرَكَائِي الَّذِينَ قَرَنَهُمُ اللَّهُ بِنَفْسِهِ وَ بِي وَأَنْزَلَ فِيهِمْ: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ» الْآيَةَ، فَإِنْ خِفْتُمْ تَنَازَعًا فِي أَمْرٍ فَأَرْجِعُوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ وَ أَوْلَى الْأَمْرِ، قُلْتُ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ، مَنْ هُمْ؟ قَالَ: أَنْتَ أَوْ لَهُمْ. شواهد التنزيل لقواعد التفضيل، ج ۱، ص: ۱۸۸

امیر مؤمنان علیه السلام فرمود: نبی مکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

شرکای من آنان اند که پروردگار به خود و من، نزدیکشان ساخته و در خصوص ایشان این آیت را فرو فرستاده (ای ایمان آورندگان! از خدا اطاعت کنید و از رسول خدا نیز فرمانبرداری نمایید) تا آخر آیه. پس اگر از درگیری و کشمکش بیمناک شدید آن را به خدا و رسول و اولوالامر ارجاع دهید.

گفتم: ای رسول خدا صلی الله علیه و آله اولوالامر کیان اند؟ فرمود: تو اولین شان هستی.

۱۴۹- وصی و باب علم رسول خدا صلی الله علیه و آله

عن ابن عباس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله لعبد الرحمن بن عوف:

يا عَبْدَ الرَّحْمَنِ، أَنْتُمْ أَصْحَابِي وَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ مِنِّي وَ أَنَا مِنْ عَلِيٍّ، فَهُوَ بَابُ عِلْمِي وَ وَصِيِّي، وَ هُوَ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ هُمْ خَيْرُ الْأَرْضِ عُنْصُرًا وَ شَرَفًا وَ كَرَمًا. مائة منقبة من مناقب أمير المؤمنين و الأئمة، ص: ۱۳۵

از ابن عباس، روایت شده که گفت: رسول خدا صلی الله علیه و آله به عبدالرحمن بن عوف فرمود:

ای عبدالرحمن! شما ملازمان و همراهان من هستید و علی بن ابی طالب از من است و من از او هستم. او باب علم من و وصی من است. او و فاطمه و حسن و حسین بهترین اهل زمین هستند در اصالت و شرافت و کرامت.

۱۵۰- پیشی گیرندگان

عن ابن عباس عن النبي صلى الله عليه وآله قال:

السَّبِقُ ثَلَاثَةٌ: السَّابِقُ إِلَى مُوسَى، يُوشَعَ بْنِ نُونٍ وَ السَّابِقُ إِلَى عِيسَى، صَاحِبُ يَاسِينَ، وَ السَّابِقُ إِلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ. كَشَفُ الْغَمَّةِ ج ١، ص: ٨٣

ابن عباس از رسول اعظم صلی الله علیه و آله نقل کرده است که حضرت فرمود:

سبقت جویان خلق [در ایمان به پیامبران] سه نفرند: کسی که به سوی موسی سبقت گرفت و او یوشع بن نون است. و پیشی گیرنده در امت عیسی صاحب یاسین است. و سبقت گیرنده در امت محمد صلی الله علیه و آله، علی بن ابی طالب است.

[نکته ١: مراد از سابقون، کسانی هستند که در پذیرش دین حق از دیگران پیشی گرفتند.]

نکته ٢: مناوی گفته: راستی این چه فضیلت بزرگی برای علی علیه السلام است و چه بسیار صفات برجسته ای است که در او وجود داشت و دیگران از آن برخوردار نبودند. [

١٥١- برترین انسان ها

قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

خَيْرُ رِجَالِكُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ، وَ خَيْرُ شَبَابِكُمْ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ، وَ خَيْرُ نِسَائِكُمْ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمْ. مناقب ان شهر آشوب ج ٣، ص: ٧٠

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: بهترین مردان شما علی بن ابی طالب، و بهترین جوانانتان حسن و حسین هستند، و بهترین بانوان شما دخت محمد علیهم السلام است

١٥٢- قدمهای دوست علی در قیامت نمی لرزد

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: ما ثَبَّتَ اللَّهُ حُبَّ عَلِيٍّ فِي قَلْبِ مُؤْمِنٍ فَزَلَّتْ بِهِ قَدَمٌ إِلَّا ثَبَّتَ

اللَّهُ قَدَمًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى الصَّرَاطِ. كنز العمال: ٣٣٠٢٢

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: هر گاه خداوند عشق و دوستی علی را در دل مؤمنی استوار سازد و با این حال قدمش بلغزد (خطایی از او سرزند) خداوند قدمش را در روز قیامت بر صراط، استوار نگه می دارد.

۱۵۳- سر لوحه کارنامه مؤمن،

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عنوان صحيفة المؤمن حُبُّ علي بن أبي طالب. كنز العمال:

۳۲۹۰۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: سر لوحه کارنامه مؤمن، دوستی علی بن ابی طالب است.

۱۵۴- دوستی ای که گناهان را میخورد

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: حُبُّ علي يَأْكُلُ الذُّنُوبَ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ. كنز العمال:

۳۳۰۲۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: دوستی علی گناهان را می خورد همچنان که آتش هیزم را.

۱۵۵- بهترین بشر و انسانها

عن حذيفة: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عَلِيٌّ خَيْرُ الْبَشَرِ فَمَنْ أَبِي فَقَدْ كَفَرَ بِشَارِهِ
المصطفى ج ۲، ص: ۲۴۶

از حذیفه نقل است که گفت: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: علی، برترین انسان است؛ هر که نپذیرد، کافر است.

۱۵۶- نخستین مسلمان

عن سلمان الفارسی قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

أَوْ لَكُمْ وَارِدًا عَلَى الْخَوْضِ أَوْ لَكُمْ إِسْلَامًا عَلَيَّ بِنِ أَبِي طَالِبٍ. شرح الكافي-الأصول و الروضة
(للمولى صالح المازندرانی)، ج ۱۲، ص: ۴۵۷

از سلمان فارسی نقل شده است که گفت: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: اولین فردی که در کنار حوض کوثر بر من وارد می شود نخستین کسی است که اسلام آورد و او علی بن ابی طالب است.

۱۵۷- هم نشینان پیامبر صلی الله علیه و آله در بهشت

عن ابن مردويه: قال رسول الله صلى الله عليه وآله: فِي الْجَنَّةِ دَرَجَةٌ تُدْعَى «الْوَسِيلَةَ» فَإِذَا سَأَلْتُمُ
اللَّهَ فَاسْأَلُوا لِي الْوَسِيلَةَ، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَنْ يَسْكُنُ مَعَكَ فِيهَا؟ قَالَ: عَلِيُّ وَفَاطِمَةُ وَالْحَسَنُ
وَالْحُسَيْنُ. عوالم العلوم و المعارف د، ج ۱۱-قسم ۱-فاطمه س، ص: ۰۹

از ابن مردويه نقل است که گفت: نبی مکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

در بهشت درجه ای «وسيله» نام است. پس وقتی که از خداوند چیزی برای من می خواهید،
«وسيله» را درخواست کنید. افراد حاضر پرسیدند: چه کسی در جوار شما در آن درجه سکونت
خواهد گزید؟ فرمود: علی و فاطمه و حسن و حسین.

۱۵۸- اطاعت علی علیه السلام، اطاعت پیامبر صلی الله علیه و آله

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَ مَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ، وَمَنْ
أَطَاعَ عَلِيًّا فَقَدْ أَطَاعَنِي، وَمَنْ عَصَى عَلِيًّا فَقَدْ عَصَانِي. غرر الأخبار، ص: ۱۳۳

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هر کس از من پیروی نماید در حقیقت از خدا فرمانبری کرده است و هر کس نافرمانی من کند در واقع نافرمانی خدا کرده است و هر کس از علی اطاعت کند، در حقیقت از من پیروی کرده و هر کس از علی نافرمانی کند از من نافرمانی کرده است.

۱۵۹- خصال سه گانه مخصوص علی علیه السلام

عن سعد، سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول لعلي عليه السلام ثلاث خصال لأن يكون لي واحدة منها أحب إلي من الدنيا وما فيها (وفي بعض النسخ: أحب إلي من حمر النعم)، سمعته يقول: أنت مني بمنزلة هارون من موسى إلا أنه لا نبي بعدي و سمعته يقول: لأعطين الراية غدا رجلاً يحب الله والرسول و يحبه الله و رسوله ليس بفرارٍ. و سمعته يقول: من كنت مولاه فعلي مولاه. بحار ج ۲۱، ص: ۱۰ الأمالی (للطوسی)، النص، ص: ۳۰۷

از سعد نقل است که گفت:

سه جمله (خصلت) است که اگر یکی از آنها در من بود از دنیا و آنچه در آن است (دربرخی کتب بجای این جمله هست: برای من محبوبتر از داشتن گله‌ای چارپا بود) بیشترش ارج می نهادم.

شنیدم پیامبر صلی الله علیه و آله به علی می گوید:

منزلت تو به من همان منزلت هارون به موسی است با این تفاوت که دیگر بعد از من نبوت نیست. و شنیدم در روز فتح خیبر درباره او فرمود: فردا بیرق جنگ را به کسی خواهم سپرد که خدا و رسول را دوست دارد و خدا و رسول هم او را دوست دارند و هیچ گاه به دشمن پشت نمی کند و نمی گریزد.

و شنیدم فرمود: هر کس که من مولای اویم علی مولای اوست.

۱۶۰- رستگاران روز قیامت

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: إن علياً وشيعته هم الفائزون يوم القيامة؛ تاريخ دمشق: ۴۲

۸۹۰۰ / ۳۳۳ /

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی و شیعیان او همان رستگاران در روز رستخیزند.

۱۶۱- رازدار پیامبر صلی الله علیه و آله

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: صاحب سرّي علي بن أبي طالب؛ تاريخ دمشق: ۴۲ / ۳۱۷

۸۸۷۲ /

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی بن ابی طالب، رازدار من است.

۱۶۲- علی حق پدری بر امت اسلام دارد

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: حقّ عليّ على هذه الأمة كحقّ الوالد على الولد؛ بحار

الأنوار: ۳۶ / ۵ / ۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: حقّ علی بر این امت همچون حقّ پدر است بر فرزندش

۱۶۳- آزردهن علی، گناهی نابخشودنی

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: من آذى علياً فقد آذاني؛ بحار الأنوار: ۵ / ۶۹ / ۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: هر که علی را بیازارد مرا آزرده است.

۱۶۴-ستون دین

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عليُّ عمودُ الدِّينِ؛ الكافي: ۱ / ۲۹۴ / ۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی، ستون دین است.

۱۶۵-سرور مومنان

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: عليُّ سيِّدُ المؤمنین؛ الكافي: ۱ / ۲۹۴ / ۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی، سرور مؤمنان است.

۱۶۶-علی خلاصه همه انبیاء

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: من أراد أن ينظر إلى آدم فيعلمه ، وإلى نوح في فهمه ،

وإلى إبراهيم في حلمه ، وإلى يحيى بن زكريا في زهده ، وإلى موسى بن عمران في بطشه ،

فليُنظر إلى علي بن أبي طالب ؛ تاريخ دمشق: ۴۲ / ۳۱۳ / ۸۸۶۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: هر که می خواهد دانش آدم را ببیند و بینش نوح و

بردباری ابراهیم و زهد یحیی بن زکریا و قدرت موسی بن عمران را، به علی بن ابی طالب

بنگرد.

۱۶۷-علی حاکمی راستین

عن النبي الاكرم صلى الله عليه وآله: إن وليتموها عليا وجدتموه هاديا مهديا، يسلك بكم علي

الطريق المستقيم؛ تاريخ دمشق: ۴۲ / ۴۱۹ / ۹۰۱۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، آن گاه که از موضوع فرمانروایی یا خلافت نزد امام علی علیه السلام سخن به میان آمد، فرمودند: اگر آن را به علی بسپارید خواهید دید که رهنمایی ره یافته است و شما را در راه راست می برد.

۱۶۸- علی وزیر و وصی ای بر پیامبر همچون هارون

قال رسول الله صلى الله عليه و آله لعلي عليه السلام: أنت مني بمنزلة هارون من موسى إلا أنه لا نبي بعدي؛ كنز العمال: ۳۲۸۸۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به امام علی علیه السلام فرمودند: تو برای من همچون هارون برای موسی هستی جز آن که پس از من پیامبری نیست.

۱۶۹- خشنود به قضای الهی و تسلیم فرمان او

قال الامام اميرالمومنين علي عليه السلام: ... لَمْ يَكُنْ لِأَحَدٍ فِي مَهْمَزٍ وَلَا لِقَائِلٍ فِي مَغْمَزٍ، الدَّيْلُ عِنْدِي عَزِيزٌ حَتَّى اخَذَ الْحَقُّ لَهُ، وَالْقَوِيُّ عِنْدِي ضَعِيفٌ حَتَّى اخَذَ الْحَقُّ مِنْهُ رَضِينَا عَنِ اللَّهِ قَضَاءَهُ وَ سَلَّمْنَا لِلَّهِ أَمْرَهُ؛ نهج البلاغه، خطبه ۳۷

امام علی علیه السلام فرمودند: در تمامی زندگی من، نقطه سیاهی نیست تا عیب جویان و اشاره کنندگان با چشم و ابرو اشاره کنند و سخنی گویند. خوارترین افراد نزد من عزیز است تا حق او را بستانم و نیرومند نزد من ناتوان است تا حق دیگران را از او بازگیرم. ما با تمام وجود به قضای الهی خشنود و در برابر فرمانش تسلیم هستیم.

۱۷۰- موقعیت و جایگاه ویژه علی

قال الامام اميرالمومنين علي عليه السلام: وَقَدْ عَلِمْتُمْ مَوْضِعِي مِنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِالْقَرَابَةِ الْقَرِيبَةِ وَالْمَنْزِلَةِ الْخَصِيصَةِ، وَضَعَنِي فِي حَجْرِهِ وَأَنَا وَلَدٌ يَضُمُّنِي إِلَى صَدْرِهِ، وَيَكْنُفُنِي إِلَى فِرَاشِهِ، وَيَمْسُنِي جَسَدَهُ، وَيُسَمِّنِي عَرْفَهُ، وَكَانَ يَمَضُغُ الشَّيْءَ ثُمَّ يَلْقَمُنِيهِ، وَمَا وَجَدَ لِي كَذِبَةً فِي قَوْلٍ وَلَا خَطْلَةً فِي فِعْلٍ؛ نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲

امام علی علیه السلام فرمودند:... شما خود در پیوند با رسول خدا (صلی الله علیه و آله)، هم بدلیل خویشاوندی و هم به سبب موقعیت ویژه من، جایگاه مرا می شناسید. او مرا از روزگاری که نوزادی بودم در دامن خود می نشاند و بر سینه می چسبانید، در بستر خویش می خوابانید و بدنش را به بدنم می سایید و از عطر دلپذیرش بهره مند می ساخت، لقمه را می جوید و در دهانم می گذاشت و هرگز در گفتارم دروغی نشنید و در رفتارم لغزش و سبکسری ندید.

۱۷۱- عدالتی بی نظیر

قال الامام اميرالمومنين علي عليه السلام: أَنَا مُرُونِي أَنْ أَطْلُبَ النَّصْرَ بِالْجَوْرِ فِيمَنْ وُلِّيتُ عَلَيْهِ؟! وَاللَّهِ مَا أَطْوَرُ بِهِ مَا سَمَرَ سَمِيرٌ وَمَا أَمْ نَجْمٌ فِي السَّمَاءِ نَجْمًا، لَوْ كَانَ الْمَالُ لِي لَسَوَّيْتُ بَيْنَهُمْ فَكَيْفَ وَإِنَّمَا الْمَالُ مَالُ اللَّهِ؛ نهج البلاغه، خطبه ۱۲۴

آن گاه که امام علی علیه السلام به دلیل رعایت مساوات در تقسیم بیت المال مورد عتاب قرار گرفتند، فرمودند: آیا به من امر می کنید و اصرار می ورزید تا پیروزی را به بهای ستم بر کسانی که مسؤولیت سرپرستی آنها بر دوشم نهاده شده است بدست آورم؟! به خدا سوگند که تا روزگار در گردش است و ستارگان آسمان در پی هم حرکت می کنند، چنین کار ناروایی نخواهم کرد. اگر این مال ثروت شخصی من بود در تقسیم آن مساوات را رعایت می کردم، چه رسد به این که مال، مال الله است.

۱۷۲- شحاعتی بینظیر

قال الامام اميرالمومنين على عليه السلام: ... وَ مِنَ الْعَجَبِ بَعْثُهُمْ اِلَىٰ اَنْ اُبْرَزَ لِلطَّعَانِ وَ اَنْ اَصْبِرَ لِلْجِلَادِ، هِبَلْتَهُمُ الْهَبُولُ! لَقَدْ كُنْتُ وَ مَا اُهْدَدُ بِالْحَرْبِ وَ لَا اُرْهَبُ بِالضَّرْبِ وَ اِنِّي لَعَلَىٰ يَقِينٍ مِنْ رَبِّي وَ فِي غَيْرِ شُبُهَةٍ مِنْ دِينِي؛ نهج البلاغه، خطبه ۲۲

امام علی علیه السلام فرمودند:... و از شگفتیهای زمانه این است که. شامیان. به من پیام داده اند که خود را برای مقابله با سر نیزه ها آماده کنم و برای ضربه های شمشیر شکیباشم، مادران گریان به سوگشان بنشینند! تاکنون کسی مرا با دعوت به جنگ تهدید نکرده است و از زخمهای نیزه و شمشیر هراسی نداشته ام، چرا که بر یقین به پروردگارم تکیه دادم و دینم را زنگار شبهه نیالوده است.

وَاللَّهِ لَقَدْ رَفَعْتُ مِدْرَعَتِي هَذِهِ حَتَّى اسْتَحْيَيْتُ مِنْ رَاقِعِهَا، وَلَقَدْ قَالَ لِي قَائِلٌ: أَلَا تَتَبَذُّهَا عَنْكَ؟ فَقُلْتُ: اعْزُبْ عَنِّي، فَعِنْدَ الصَّبَاحِ يُحْمَدُ الْقَوْمُ السُّرِّي؛ نهج البلاغه، خطبه ۱۵۹

امام علی علیه السلام فرمودند: به خدا سوگند تن پوش خود را چندان وصله کرده ام که از وصله کننده اش شرم دارم. روزی گوینده ای به من گفت: آیا زمان دور افکندن آن فرا نرسیده است؟ و من گفتم: دور شو، که بامدادان فردا، شب روان را ستایش کنند.

۱۷۳- عیهای علی از نظر بزرگان سقیفه

عن فاطمه الزهراء عليها السلام: ... مَا الَّذِي نَقَمُوا مِنْ أَبِي الْحَسَنِ؟! نَقَمُوا. وَاللَّهِ مِنْهُ شِدَّةٌ وَطَأْتَهُ وَ نَكَالَ وَفَعْتَهُ وَ نَكِيرَ سَيْفِهِ. وَ قَلَّةٌ مُبَالَاتِهِ لِحَتْفِهِ. وَ تَبَحُّرِهِ فِي كِتَابِ اللَّهِ وَ تَنْمُرِهِ فِي ذَاتِ اللَّهِ؛ الاحتجاج، ج ۱، ص ۱۴۷

حضرت فاطمه علیها السلام فرمودند: اینان. کارگردانان سقیفه. چه عیبی از ابوالحسن گرفتند؟! که او را برای رهبری جامعه اسلامی صالح ندیدند!. بخدا سوگند عیب او را بر خورد سخت. و

بدون مسامحه و سهل انگاری در برابر حق. و مرگبار بودن رویارویی با او و شمشیر برآن و بی اعتنایی به مرگ و آگاهی گسترده نسبت به کتاب خدا و گردن فرازی در راه خدا دانسته اند.

۱۷۴- اعتماد به خدا و مددجویی از او، در سختیها

قال الامام الصادق عليه السلام: كَانَ عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِذَا هَالَهُ شَيْءٌ فَرَزَعَ إِلَى الصَّلَاةِ. ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ: وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ؛ اصول کافی، ج ۳، ص ۴۸۰

امام صادق علیه السلام فرمودند: هرگاه حضرت علی (علیه السلام) از موضوعی نگران و هراسناک می شد به نماز پناه می برد.

۱۷۵- تعهدی راستین همراه با عملی مداوم

قال الامام الصادق عليه السلام: إِنَّ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ إِذَا أَصْبَحَ يَقُولُ: مَرَحَبًا بِكُمَا مِنْ مَلَكَئِنِ حَفِظْتَيْنِ أُمَلِي عَلَيْكُمَا مَا تُحِبَّانِ إِنْ شَاءَ اللَّهُ. فَلَا يَزَالُ فِي التَّسْبِيحِ وَالتَّهْلِيلِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ وَكَذَلِكَ بَعْدَ الْعَصْرِ حَتَّى تَغْرُبَ الشَّمْسُ؛ بحار الانوار، ج ۸۴، ص ۲۶۷

امام صادق علیه السلام فرمودند: حضرت علی (علیه السلام) هر بامداد. در خطاب به دو فرشته نویسنده اعمال. می فرمودند: مرحبا بر شما دو فرشته بزرگوار و یاد داشت کننده اعمال. به خواست خدا امروز نیز. آنچه دوست دارید بر شما املا خواهیم کرد، و به دنبال این تعهد به ذکر: «سبحان الله و لا اله الا الله» مشغول می شد تا خورشید طلوع می کرد. و هنگام عصر نیز تا غروب آفتاب، به همان ذکرها می پرداخت.

۱۸۰- اقتدا به رسول خدا در همه چیز حتی غذا

قال الامام الصادق عليه السلام: كان أمير المؤمنين عليه السلام أشبه الناس طعمه برسول الله صلى الله عليه وآله كان يأكل الخبز والخل والزيت ويطعم الناس الخبز واللحم؛ اصول كافي، ج ٦، ص ٣٢٨

امام صادق عليه السلام فرمودند: حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) در نوع غذا شبیه ترین افراد به پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) بود. او خود نان و سرکه و روغن زیتون می خورد و به مردم. مهمانان خود. نان و گوشت می داد.

۱۸۱- حدیث کساء

قال أمير المؤمنين عليه السلام: جمعنا رسول الله صلى الله عليه وآله في بيت ام سلمة، أنا وفاطمة وحسنا وحسينا، ثم دخل رسول الله صلى الله عليه وآله في كساء له، وأدخلنا معه، ثم ضمنا، ثم قال: اللهم هؤلاء اهل بيتي، فأذهب عنهم الرجس وطهرهم تطهيرا.

فَقَالَتْ امُّ سَلَمَةَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَأَنَا؟ - وَدَتَّ مِنْهُ - فَقَالَ: أَنْتِ مِمَّنْ أَنْتِ مِنْهُ، وَأَنْتِ عَلَي خَيْرٍ. أَعَادَ رَسُولُ اللَّهِ، ثَلَاثًا يَصْنَعُ ذَلِكَ. شَوَاهِدُ التَّنْزِيلِ لِقَوَاعِدِ التَّفْضِيلِ، ج ٢، ص: ٥٢ تفسير نور الثقلين، ج ٤، ص: ٢٧٧

امیر مؤمنان علیه السلام فرمود:

رسول خدا صلی الله علیه و آله من و فاطمه و حسن و حسین را در بیت ام سلمه گرد آورد و زیر ردای خود رفت؛ ما را هم به زیر عبا برد و در آغوش خود جای داده آن گاه فرمود: خدایا! اهل بیت من اینها هستند؛ رجس و ناپاکی را از ایشان زائل فرما و طهارت و پاکی را نصیب آنان قرار ده. ام سلمه گفت: یا نبی الله! پس من چه؟ - و او نزدیک رسول اقدس صلی الله علیه و آله واقع شده بود.

پیامبر فرمود: تو از همانی که تو از آنی و تو در مسیر خیر هستی [اما از ما اهل بیت و این جماعت پنج تن نیستی]. رسول خدا این کار را سه بار تکرار نمود.

راجع: رجال الطوسی: ص ۵۲ الرقم ۴۳۲، معجم رجال الحديث: ج ۲۴ ص ۲۰۳ الرقم ۱۵۶۰۳، نقد الرجال: ج ۵ ص ۳۰۷ الرقم ۶۵۵۵، طرائف المقال: ج ۲ ص ۱۵۰ الرقم ۸۲۳۲.

۱۸۲- علی و فاطمه علیهما السلام از من هستند

عن ابن عباس فی حدیث زواج فاطمه و علی علیهما السلام: ثم التزمهما [رسول الله صلی الله علیه و آله] فقال:

اللَّهُمَّ إِنَّهُمَا مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُمَا، اللَّهُمَّ كَمَا أَذْهَبْتَ عَنِّي الرَّجْسَ وَ طَهَّرْتَنِي فَطَهِّرْهُمَا. عوالم العلوم، ج ۱۱-قسم ۱-فاطمه‌س، ص: ۴۰۹

از ابن عباس در ضمن روایت ماجرای ازدواج علی و فاطمه علیهما السلام آمده است:

رسول خدا صلی الله علیه و آله زوجین را در بغل گرفت و فرمود:

بار الها! این دو تن از من هستند و من از ایشان هستم همچنان که رجس و پلیدی را از من زدودی این دو را نیز پاک گردان.

رواه الطبرانی و فيه يحيى بن يعلى و هو متروك- نظم درر السمطين، ص ۱۸۷ و ۱۸۸-الاتحاف، فی فضل الاشراف، ص ۶۰- ینابيع الموده، ص ۱۷۶.

۱۸۳- فضائل ویژه علی علیه السلام

عن عمرو بن ميمون: إني لجالس إلى ابن عباس إذ أتاه تسعة رهط فقالوا: يا ابن عباس، اما أن تقوم معنا و إما أن تخلو بنا من بين هؤلاء.

فقال ابن عباس: بل أنا أقوم معكم، و هو يومئذ صحيح قبل أن يعمى.

قال: فأبتدؤوا فتحدثوا، فلا ندري ما قالوا، قال: فجاء ينفض ثوبه و يقول: أفّ و تفّ! وقعوا في رجل له بضع عشره فضائل ليست لأحد غيره، وقعوا في رجل قال له النبي صلى الله عليه وآله: **لَأُبْعَثَنَّ رَجُلًا لَا يُخْزِيهِ اللَّهُ أَبَدًا، يُحِبُّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ - إِلَى أَنْ قَالَ -: وَأَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ تَوْبَهُ فَوَضَعَهُ عَلَى عَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَحَسَنَ وَحُسَيْنَ وَ قَالَ: «أِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا».** كشف الغمّه ج ١، ص: ٢٩٣ إنبات الهداء، ج ٢، ص: ٢٧٢

عمرو بن ميمون گوید: در حضور ابن عباس بودم که هفت تن نزد او آمدند و گفتند: یا قیام کن و از مجلس فاصله بگیر (تا در جای خلوت با هم گفتگو کنیم) یا از هم نشینان خود کناره گیر و با ما خلوت کن.

ابن عباس گفت: با شما هستم. (راوی گوید) وقوع این جریان در ایامی بود که ابن عباس هنوز نابینا نشده بود.

ابن ميمون گوید: آنها به گوشه ای رفته و سخن آغاز کردند. ما نفهمیدیم چه سخنانی بین آنان رد و بدل شد. ابن عباس در حالی که ناراحت به نظر می رسید و جامه هایش را می تکاند می گفت: اف و تف بر شما! به مردی ناسزا می گویند که دهها فضائل ویژه دارد. به شخصیتی بدبین اند و بدگویی می کنند که رسول خدا صلی الله علیه وآله [در جنگ خیبر که دیگران رفتند و عاجزانه برگشتند] درباره او فرمود:

کسی را برای مبارزه می فرستم که خداوند هرگز او را خوار و ذلیل نکرد؛ او دوستدار خداوند و رسول است تا جایی که ابن عباس گفت: رسول خدا جامه خویش را روی علی و فاطمه و حسن و حسین قرار داد و فرمود: جز این نیست که خداوند اراده کرده تا آلودگی را از شما اهل بیت بزدايد و شما را پاک گرداند پاک گرداندنی....

۱۸۴- مقامات علی بواسطه راستگویی و امانتداری او

عن أبي كهمس قال: قلت لأبي عبد الله عليه السلام – عبد الله بن أبي يعفور يقرئك السلام قال عليك و عليه السلام إذا أتيت عبد الله فأقرئه السلام و قل له إن جعفر بن محمد يقول لك انظر ما بلغ به علي عليه السلام عند رسول الله صلى الله عليه و آله فالزمه فإن عليا عليه السلام إنما بلغ ما بلغ به عند رسول الله صلى الله عليه و آله بصدق الحديث و أداء الأمانة.

ابی کهمس گوید: به امام صادق علیه السلام عرض کردم: عبدالله بن ابی یعفور بر شما درود فرستاد. حضرت فرمودند:

بر تو و بر او درود باد، وقتی پیش او رفتی سلام مرا به او برسان و بگو: جعفر بن محمد می گفت: نیک بنگر هر آن ویژگی که باعث شد تا علی (علیه السلام) به آن مقام بلند نزد پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) برسد. خود را ملازم آن خصلت نما. و یقین بدان هر مقامی که علی نزد پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) یافت، تنها و تنها به خاطر راستگویی و امانتداری بود.

اصول کافی، ج ۲، ص ۱۰۴، ح ۵

۱۸۵- بی اعتنایی به دنیا ویژگی مولا

قال الامام الباقر عليه السلام: ... وَ لَقَدْ وَلَّى خَمْسَ سِنِينَ وَمَا وَضَعَ آجْرَهُ عَلَى آجْرِهِ وَلَا لِبَنَةِ عَلِيٍّ لِبْنَةٍ وَلَا أَفْطَحَ قَطِيعاً وَلَا أَوْرَثَ بَيْضَاءَ لَا حَمْرَاءَ؛ مناقب ابن شهر آشوب، ج ۲، ص ۹۵

امام باقر علیه السلام فرمودند: امیرالمؤمنین (علیه السلام) پنج سال حکومت کرد، و در طول این مدت آجری بر آجر و خشتی روی خشت نهاد، و زمینی را به خود اختصاص نداد و درهم سفید و دینار سرخی به ارث نگذاشت.

۱۸۶- آنچه همه خوبان دارند تو تنها داری

عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى آدَمَ فِي عِلْمِهِ وَإِلَى نُوحٍ فِي تَقْوَاهُ وَإِلَى إِبْرَاهِيمَ فِي حِلْمِهِ وَإِلَى مُوسَى فِي هَيْبَتِهِ وَإِلَى عِيسَى فِي عِبَادَتِهِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ؛ ارشاد القلوب، ص ٢١٧

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: هر که می خواهد به « آدم » و علم او و « نوح » و تقوای او و « ابراهیم » و دور اندیشی. بردباری. او و « موسی » و هیبت او و « عیسی » و عبادت او بنگرد، به « علی بن ابی طالب » بنگرد.

١٨٧- عرضه ولایت مولا امیر المومنین بر آسمانها و زمینها و زینت آنها با پذیرششان

عن أنس بن مالك قال: كنت ذات يوم جالسا عند النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، إذ دخل عليه علي بن أبي طالب عليه السلام فقال صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يا أبا الحسن ثم اعتنقه و قبل ما بين عينيه و قال يا علي إن الله عز اسمه عرض ولايتك على السماوات فسبقت إليها السماء السابعة فزينها بالعرش ثم سبقت إليها السماء الرابعة فزينها بالبيت المعمور ثم سبقت إليها السماء الدنيا فزينها بالكواكب ثم عرضها على الأرضين فسبقت إليها مكة فزينها بالكعبة ثم سبقت إليها المدينة فزينها بي ثم سبقت إليها الكوفة فزينها بك ثم سبق إليها قم فزينها بالعرب و فتح إليه بابا من أبواب الجنة. بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ٥٧، ص: ٢١٢

انس بن مالک می گوید: روزی خدمت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله نشست بودم که حضرت علی علیه السلام وارد شدند، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به ایشان فرمودند: جلو بیا، بعد ایشان را در آغوش گرفتند و میان دو چشم شان را بوسیدند و فرمودند:

ای علی! خداوند ولایت تو را بر آسمانها عرضه کرد، آسمان هفتم برای پذیرش ولایت تو سبقت گرفت، پس خداوند آن را به عرش زینت بخشید، سپس آسمان چهارم پیشی گرفت، و خداوند آن را با «بیت المعمور» زینت بخشید، بعد آسمان دنیا سبقت گرفت، خداوند آن را به ستارگان آذین کرد، سپس ولایت تو را به زمینها عرضه کرد، پس مکه برای پذیرش آن پیشی گرفت و

خداوند آن را با کعبه زینت بخشید، بعد مدینه سبقت گرفت، خداوند آن را بواسطه من زینت بخشید، بعد از آن کوفه پیشی گرفت و خدا آن را به واسطه تو زینت داد بعد قم برای پذیرش ولایت تو پیش قدم شد و خداوند آن را به واسطه عرب (اشعریها) زینت بخشید و دربی از دربهای بهشت را بسوی آن باز کرد. بحار الانوار، ج ۶۰، ص ۲۱۲

۱۸۸- یادآوری کردن فضائل و نام علی

عن النبی صلی الله علیه و آله: ذِکْرُ عَلِيٍّ عِبَادَةٌ؛ موسوعه امام علی علیه السلام، ج ۸ ص ۱۴۳،
ح ۳۴۵۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: یاد و ذکر علی، عبادت است.

۱۸۹- سبب پذیرش خلافت

قال الامام امیرالمومنین علیه السلام: لولا... ما اخذ الله على العلماء الا يقاروا على كظنه ظالم
و لا سغب مظلوم لالتقيت حبلها على غاربها؛ نهج البلاغه، از خطبه ۳.

امام علی علیه السلام فرمودند: اگر خداوند از علما پیمان نگرفته بود که با پر خوری ظالم و گرسنگی مظلوم آرام نگیرند، زمام خلافت را به حال خود رها می کردم.

۱۹۰- تقوی، بهترین ادب و تربیت نفس

قال الامام امیرالمومنین علیه السلام: ادبت نفسي فما وجدت لها بغير تقوى الا له من ادب؛ اعلام
الدين، ص ۲۷۳

امام علی علیه السلام فرمودند: به ادب و تربیت نفس خود پرداختم و برای آن ادبی بهتر از تقوای الهی در تمام حالاتش نیافتم.

۱۹۱- عید غدیر، برترین عیدامت رسول الله صلی الله علیه و آله

عن النبی صلی الله علیه و آله : یومُ غَدِیرِ خُمٍ أَفْضَلُ أعیادِ أُمَّتِی وَهُوَ الْیَوْمُ الَّذِی أَمَرَنِی اللهُ تَعَالَى ذِکْرُهُ فِیهِ بِنَصَبِ أَخِی عَلِیِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَماً لِأُمَّتِی ، یَهْتَدُونَ بِهِ مِنْ بَعْدِی؛ الْأَمَالِی لِلصَّدُوقِ : ص ۱۸۸ ح ۱۹۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: روز غدیر خم، برترین عید امت من است و آن، روزی است که خداوند متعال به من فرمان داد تا برادرم علی بن ابی طالب را نشانه ای برای امتم قرار دهم تا پس از من، بدان، راه یابند.

۱۹۲- علی علیه السلام، تنها همتا و مانند فاطمه علیها السلام

قال الامام الصادق علیه السلام: لَوْلَا أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ لِفاطِمَةَ مَا كَانَ لَهَا كُفُوٌ عَلَى ظَهْرِ الْأَرْضِ؛ الكافي، ج ۱، ص ۴۶۱

امام صادق علیه السلام فرمودند: اگر خداوند امیر مؤمنان را برای فاطمه نمی آفرید در زمین کفوی برای او نبود.

قال الامام الصادق علیه السلام: لَوْلَا ان امیر المؤمنین علیه السلام تزوجها لما كان لها كفو الى يوم القيامة على وجه الارض آدم فمن دونه؛ خصال، ج ۲، ص ۴۱۴ .

امام صادق علیه السلام فرمودند: به راستی اگر امیر المؤمنین علیه السلام، فاطمه علیها السلام را به ازدواج خود در نیاورده بود، تا روز قیامت بر روی زمین از آدم تا پس از آدم برای فاطمه علیها السلام همتایی نبود.

۱۹۳- علی دست یاری کننده پیامبر در همه جا

قال الامام اميرالمومنين على عليه السلام: ان الحسن والحسين سبطا هذه الامة وهما من محمد
كمكان العينين من الراس واما انا فكمكان اليد من البدن واما فاطمة فكمكان القلب من الجسد؛
بحار الانوار، ج ٣٩، ص ٣٥٢

امام على عليه السلام فرمودند: حسن و حسين عليهما السلام دو سبط اين امت هستند، و آن دو
برای محمد صلی الله علیه و آله همانند دو چشم برای سرند، و من (برای محمد صلی الله علیه
و آله) همانند دست برای بدن هستم، و فاطمه علیها السلام (برای محمد صلی الله علیه و آله)
همانند قلب برای بدن است.

۱۹۴- صدای حلقه درب بهشت یا علی

النبی صلی الله علیه و آله، قال إن حلقه باب الجنة من ياقوته حمراء على صفائح الذهب فإذا
دقت الحلقة على الصفيحة طنت و قالت يا علي علل الشرايع، جلد ١، ص ١٤٦
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: حلقه در بهشت از یاقوت سرخ بوده که روی صفحه
طلائی درب نصب گردیده و وقتی حلقه روی درب کوبیده می شود صدای ((یا علی)) از آن
بلند می شود.

۱۹۵- ارزش والای یاد فضائل علی علیه السلام

عن الصادق جعفر بن محمد، عن أبيه محمد بن علي، عن آبائه الصادقين عليهم السلام، قال: قال
رسول الله صلى الله عليه و آله إن الله تبارك و تعالی جعل لأخي علي بن أبي طالب عليه السلام
فضائل لا يحصى عددها غيره، فمن ذكر فضيلة من فضائله مقرا بها غفر الله له ما تقدم من ذنبه و
ما تأخر، و لو أتى القيامة بذنوب الثقلين، و من كتب فضيلة من فضائل علي ابن أبي طالب عليه
السلام، لم تزل الملائكة يستغفر له ما بقي لتلك الكتابة رسم، و من استمع فضيلة غفر الله له
الذنوب التي اكتسبها بالاستماع، و من نظر إلى كتابة في فضائله غفر الله له الذنوب التي اكتسبها

بالنظر، ثم قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: النظر إلى علي بن أبي طالب عليه السلام عبادة، و ذكره عبادة، و لا يقبل ايمان عبد إلا بولايته، و البراءة من أعدائه. منهاج البراعة في شرح نهج البلاغة (خوئی)، ج ۱، ص: ۳۲۹ الأمالی (للصدوق)، النص، ص: ۱۳۸

رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود خدای برای برادر م علی بن ابی طالب فضائل بی شماری مقرر کرده هر که یک فضیلت او را ذکر کند با اعتراف بدان خدا گناهان گذشته و آینده اش را بیامزد گرچه با گناه جن و انس بمحشر آید و هر که یک فضیلت از او بنویسد تا آن نوشته بماند فرشتگان برایش آموزش جویند و هر که بفضیلتی از او گوش دهد خدا گناهانی که بگوش کرده بیامزد و هر که بیک فضیلتش نگاه کند خدا گناهانی که با چشم کرده بیامزد سپس رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود نگاه بر علی بن ابی طالب (علیه السلام) عبادتست و یاد آوریش عبادتست و ايمان بنده پذیرفته نیست جز بولایت او و برائت از دشمنان او و صلى الله عليه وآله نبينا محمد و آله اجمعين.

۱۹۶- علی علیه السلام، انسانی بی مانند

قال الامام المجتبی علیه السلام: لَقَدْ فَارَقَكُمْ رَجُلٌ بِالْأَمْسِ لَمْ يَسْبِقْهُ الْأَوْلُونَ، وَ لَا يُدْرِكُهُ الْأَخْرُونَ؛ احقاق الحق، ج ۱۱، ص ۱۸۳

امام حسن علیه السلام پس از شهادت پدرشان در جمع اصحاب فرمودند: شخصی از میان شماها رفت که در گذشته مانند او نیامده است، و کسی در آینده نمی تواند هم تراز او قرار گیرد.

۱۹۷- دویدر دل سوز این امت

عن فاطمه الزهراء عليها السلام: أَبَوَا هَذِهِ الْأُمَّةِ مُحَمَّدٌ وَعَلِيٌّ، يُقِيمَانِ أَوْدَهُمُ، وَ يُنْقِذَانِ مِنَ الْعَذَابِ الدَّائِمِ إِنْ أَطَاعُوهُمَا، وَ يُبِحَانِهِمُ النَّعِيمَ الدَّائِمَ إِنْ وَاقَفُوهُمَا؛ بحار الأنوار، ج ۲۳، ص ۲۵۹ ح ۸

حضرت فاطمه علیها السلام فرمودند: حضرت محمد صلی الله علیه و آله و علی علیه السلام، والدین این امت هستند، چنانچه از آن دو پیروی کنند، آن‌ها را از انحرافات دنیوی و عذاب همیشگی آخرت نجات می‌دهند و از نعمت‌های متنوع و وافر بهشتی بهره‌مندشان می‌سازند.

۱۹۸- علی علیه السلام از دیدگاه سیده نساء العالمین

عن فاطمه الزهراء علیها السلام: وَهُوَ الْإِمَامُ الرَّبَّانِيُّ، وَالْهَيْكَلُ النُّورَانِيُّ، قُطْبُ الْأَقْطَابِ، وَسَلَالَةُ الْأَطْيَابِ، النَّاطِقُ بِالصَّوَابِ، نُقْطَةُ دَائِرَةِ الْإِمَامَةِ؛ رِیاحین الشریعه، ج ۱، ص ۹۳

حضرت فاطمه علیها السلام در وصف امام علی علیه السلام فرمودند: او پیشوای الهی و ربّانی است، تجسم نور و روشنائی است، مرکز توجه تمامی موجودات و عارفان است، فرزندی پاک از خانواده پاکان می‌باشد، گوینده ای حقّ گو و هدایتگر است، او مرکز و محور امامت و رهبریت است.

۱۹۹- نظیر و همانندی بر پیامبر و علی علیهما السلام نیست

أبو الحسن موسى (عليه السلام)، قال: قال رسول الله (صلى الله عليه و آله) لعلی (عليه السلام): «أنا رسول الله المبلغ عنه، و أنت وجه الله المؤتم به، فلا نظیر لی إلا أنت، و لا مثل لك إلا أنا». تفسیر البرهان: ج ۴، ص ۸۷۲

امام کاظم علیه السلام فرمود، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: من رسول خدا هستم، که از طرف او تبلیغ و هدایت می‌کنم. و تو وجه الله هستی، که امام و مقتدای (بندگان خدا) خواهی بود، پس نظیری برای من وجود ندارد مگر تو و همانند تو نیست، مگر من.

۲۰۰- نبوت پیامبر خاتم و ولایت علی سفارش همه انبیای الهی

عن أبي الحسن (عليه السلام)، قال: «ولاية علي (عليه السلام) مكتوبة في جميع صحف الأنبياء، و لم يبعث الله رسولا إلا بنوه محمد (صلى الله عليه و آله) و ولاية وصيه علي بن أبي طالب (عليه السلام)». البرهان في تفسير القرآن، ج ٤، ص: ١٨٤

امام کاظم عليه السلام: ولایت و سرپرستی علی در همه کتابهای انبیاء به اهمیتش یاد شده و خدا هیچ پیامبری نفرستاد مگر با (ابلاغ) نبوت پیامبری محمد و جانشینی و وصایت علی بن ابیطالب (علیهما السلام).

۲۰۱- اول مومن به رسول خدا در دوسرا

قال رسول الله صلى الله عليه وآله على أول من آمن بي و أول من يُصافِحني يوم القيامة. بحار الانوار، ج ٣٥، ص ٥٥

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی علیه السلام نخستین کسی بود که به من ایمان آورد و اولین کسی است که در قیامت با من مصافحه می کند.

۲۰۲- ولی و سرپرست ایمان آورندگان بر رسول الله صلی الله علیه و آله

قال رسول الله صلى الله عليه وآله من كنت مولاهُ فعلى مولاهُ. بحار الانوار، ج ٣٧، ص ١٠٨
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: هر کسی من مولای او هستم، علی مولای اوست.

۲۰۳- هر دو از یک نور

قال رسول الله صلى الله عليه وآله خلقت أنا و على من نور واحد. بحار الانوار، ج ٣٥، ص ٣٤
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: من و علی از یک نور آفریده شده ایم.

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: من و علی قبل از خلقت آدم، نوری بودیم در پیشگاه خداوند، وقتی آدم آفریده شد، آن نور در وجود او قرار گرفت و پیوسته آن نور یکی بود تا اینکه در صلب عبدالمطلب به صورت دو نور، از هم جدا شد، نور نبوت در من و نور خلافت در وجود علی علیه السلام قرار گرفت. بحار الانوار، ج ۳۵، ص ۲۴

۲۰۴- تنها همسر شایسته برای بهترین زنان جهانیان

عن أبي الحسن علي بن موسى الرضا عليه السلام عن أبيه عن آبائه عليهم السلام عن علي عليه السلام قال: قال لي رسول الله صلى الله عليه وآله..... .. فهبط علي جبرئيل عليه السلام فقال يا محمد إن الله جل جلاله يقول لو لم أخلق عليا ع لما كان لفاطمة ابنتك كفو علي وجه الأرض آدم فمن دونه عيون اخبار الرضا عليه السلام، ج ۱ ص ۲۲۵

جناب علی بن موسی الرضا علیه السلام، از پدر بزرگوارش و او از پدران خود علیهم السلام و آنها از علی بن ابی طالب علیه السلام، روایت میکنند که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «..... جبرئیل علیه السلام بر من نازل شد و گفت یا محمد خداوند میفرماید که اگر علی را نیافریده بودم هر آینه بر روی زمین از برای دختر تو فاطمه کفو و هم شانی نبود نه از آدمی و نه از غیر

۲۰۵- تعریف بلند خداوند تعالی درباره مولا علی علیه السلام

عن ابن عباس قال: قال رسول الله صلى الله عليه وآله لعلي بن أبي طالب عليه السلام، ذات يوم وهو في مسجد قباء والأنصار مجتمعون يا علي أنت أخي و أنا أخوك يا علي أنت وصيي و خليفتي و إمام أمتي بعدى و الی الله من والاک و عادی الله من عاداک و أبغض الله من أبغضک و نصر الله من نصرک و خذل الله من خذلک يا علي أنت زوج ابنتي و أبو ولدي يا علي إنه لما عرج بي

السماء عهد إلى ربي فيك ثلاث كلمات فقال يا محمد قلت لبيك ربي و سعديك تباركت و تعاليت فقال إن عليا إمام المتقين و قائد الغر المحجلين و يعسوب المؤمنين. امالي الصدوق، ص ۳۵۲

یک روز رسول خدا صلی الله علیه و آله، در مسجد قباء که انصار جمع بودند بعلی بن ابی طالب علیه السلام، فرمود ای علی تو برادر منی و من برادر تو ای علی تو وصی و خلیفه من و امام امت منی بعد از من با خدا پیوسته هر که با تو پیوسته و با خدا دشمنست هر که با تو دشمنست و با خدا بغض دارد هر که با تو بغض دارد، خدا را یاری کرده هر که تو را یاری کند و خدا را واگذاشته هر که تو را واگذارد، ای علی تو همسر دختر منی و پدر دو فرزند منی، ای علی چون مرا با آسمان بالا بردند پروردگارم در باره تو سفارش کرد فرمود ای محمد گفتم لبيك و سعديك تباركت و تعاليت و فرمود علی امام متقیان و پرهیزکاران و پیشوای روسفیدان و یعسوب (رئیس و بزرگ) مؤمنانست.

۲۰۶- قلعه و دژ محکم الهی

عن علی بن موسی الرضا علیه السلام عن أبيه عن آبائه عليهم السلام عن علي بن أبي طالب عليه السلام عن النبي صلى الله عليه وآله، عن جبرئيل عن ميكائيل عن إسرائيل عليهم السلام عن اللوح عن القلم قال يقول الله عز و جل ولاية علي بن أبي طالب حصني فمن دخل حصني أمن من عذابي

امام رضا علیه السلام از پدران گرامش علیهم السلام از رسول اکرم صلی الله علیه و آله نقل فرمودند که خداوند عز و جل فرمود: ولایت علی بن ابی طالب (علیه السلام) دژ (امان) من است هر که وارد آن شود، از عذاب من در امان خواهد بود. عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲ ص ۱۳۶

۲۰۷- بشارت حقتعالی به موالیان مولا علی علیه السلام

عن الصادق جعفر بن محمد عليه السلام عن أبيه عن آبائه عليهم السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه وآله: أتاني جبرئيل من قبل ربي جل جلاله فقال يا محمد إن الله عز وجل يقرئك السلام ويقول لك بشر أخاك عليا بأني لا أعذب من تولاه و لا أرحم من عاداه.

امام صادق عليه السلام از پدران گرامش عليهم السلام از رسول خدا نقل فرمودند که فرمودند جبرئیل از جانب حق تعالی نزد من آمد و گفت: خداوند عزوجل فرمود: برادرت علی را بشارت ده، که من دوست دار او را عذاب نمی کنم و به دشمن او رحم نمی کنم. امالی صدوق، ص ۳۹.

۲۰۸- خاندان پیامبر صلی الله علیه و آله

عن سعد بن أبي وقاص: لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: «فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ أَبْنَاءَنَا وَأَبْنَاءَكُمْ» دَعَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَلِيًّا وَفَاطِمَةَ وَحَسَنًا وَحُسَيْنًا، فَقَالَ: اللَّهُمَّ هَؤُلَاءِ أَهْلِي. دلائل الصدق لنهج الحق، ج ۴، ص: ۴۰۹

از سعد بن ابی وقاص نقل است که: وقتی آیه «فقل تعالوا ندع أبناءنا و أبناءکم (یعنی بگو: بیاید ما فرزندان خود را دعوت کنیم و شما فرزندان خود را)» نازل شد، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله علی و فاطمه و حسن و حسین را صدا زد و به درگاه الهی عرضه داشت: بارالها! اینان اهل و خانواده من هستند.

۲۰۹- معلم و مربی امام علی علیه السلام

قال سمعت بريده الأسمى رضى الله عنه يقول قال رسول الله صلى الله عليه وآله لعلي: إِنَّ اللَّهَ أَمَرَنِي أَنْ أَدْنِيكَ وَلَا أَفْصِيكَ وَأَنْ أَعْلِمَكَ، وَأَنْ تَعِيَ وَحَقُّ لَكَ أَنْ تَعِيَ. قَالَ: فَنَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ: «وَتَعِيهَا أُذُنٌ وَاعِيَةٌ». تفسير فرات الكوفى، ص: ۵۰۱

از بریده اسلمی روایت است که گفت شنیدم رسول خدا صلی الله علیه و آله به علی علیه السلام فرمود: خداوند مرا امر کرده که تو را نزدیک کنم و [از خود] دورت نسازم و این که بیاموزم تو را، و تو نیز فراگیری و سزاوار توست که بیاموزی و حفظ نمایی.

ایشان گفت: پس این آیه نازل شده (و تعیها أذن واعیه) [۱] [و بدینسان اذن واعیه را گوش تو قرار داد.]

۲۱۰- قرین و همدوش قرآن

عن ام سلمه قال رسول الله صلى الله عليه وآله في مرض موته:

أَيُّهَا النَّاسُ يُوشِكُ أَنْ أَقْبِضَ قَبْضاً سَرِيعاً فَيَنْطَلِقُ بِي، وَقَدْ قَدَّمْتُ إِلَيْكُمْ الْقَوْلَ مَعْدِرَةً إِلَيْكُمْ: أَلَا إِنِّي مُخَلِّفٌ فِيكُمْ كِتَابَ رَبِّي عَزَّوَجَلَّ وَعَتْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِ عَلِيٍّ فَرَفَعَهَا فَقَالَ: هَذَا عَلِيٌّ مَعَ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ مَعَ عَلِيٍّ لَا يَفْتَرِقَانِ حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ فَاسْأَلُهُمَا مَا خَلَّفْتُ فِيهِمَا بَحَارَ الْأَنْوَارِ ج ۲۲، ص: ۴۷۶

رسول خدا صلی الله علیه و آله در مرض موتش فرمود:

ای مردم! احتمال دارد به زودی قبض روح شوم و مرا ببرند. من از این سخن در این حال به شما می گویم تا دیگر عذری نداشته باشید. آگاه باشید که من کتاب خدای با عزت و جلال و عترتم را جانشین خود در بین شما می گذارم. آن گاه دست علی را گرفته بلند کرد و فرمود: این علی با قرآن است و قرآن با علی است هرگز از یکدیگر جدا نمی شوند تا کنار حوض بر من در آیند، آن گاه از آن

۲۱۱- امام علی علیه السلام بهترین امت

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: أَنْتَ خَيْرُ أُمَّتِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ. كَشَفَ الْغَمَةَ فِي مَعْرِفَةِ الْأُئِمَّةِ ج ١، ص: ١٥٧

رسول خدا صلى الله عليه و آله به على عليه السلام فرمود: تو بهترین امتم در هر دو سرا می باشی.

٢١٢- سرانجام ما و شیعیان

قال رسول الله صلى الله عليه وآله: إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ أَخَذْتُ بِحُجْرَةِ اللَّهِ وَأَخَذْتُ أَنْتَ بِحُجْرَتِي. وَأَخَذَ وَوَلَدُكَ بِحُجْرَتِكَ، وَأَخَذْتُ شِيعَةَ وَوَلَدِكَ بِحُجْرَتِهِمْ فَتَرَى أَيْنَ يُؤْمَرُ بِنَا. بحار الأنوار ج ٤٠، ص: ٧٩

رسول خدا صلى الله عليه وآله فرمود:

چون رستاخیز برپا شد به خدا متوسل خواهیم شد و تو به من متوسل می شوی و فرزندانم به تو متوسل می شوند و پیروان ذریه ات به آنها متوسل می شوند و خواهی دید که ما را به کجا هدایت خواهند کرد.

٢١٣- ستایشی همراه بامعرفت

عن الامام اميرالمومنين عليه السلام: أَحْمَدُ اللَّهِ مَا قَضَى مِنْ أَمْرٍ وَقَدَّرَ مِنْ فَعْلٍ. نهج البلاغه (للصبحي صالح)، خطبه ١٨٠ ص: ٢٥٨

٢١٤- مراد از ولایت خدا

امام صادق عليه السلام در تفسیر آیه هُنَالِكَ الْوَلِيَّةُ لِلَّهِ الْحَقِّ؛ در آنجا ثابت شد که ولایت از آن خداوند بر حق است. (کف/ ٤٤)، فرمودند: مراد (از ولایت خدا) ولایت امیر المؤمنین است.

۲۱۵- خبر بزرگ علی است

عن الامام امیرالمومنین علیه السلام: وَ اِنِّي النَّبَاءُ الْعَظِيمُ. نور الثقلین، ج ۵، ص ۴۹۱
امام علی علیه السلام فرمودند: و مقصود از نبأ عظیم (در سوره نباء) من هستم.

۲۱۶- معرفی امام و جاشین بعد از جانی پیامبر خدا

عن النبی صلی الله علیه و آله: ... عَلِيٌّ بِنُ أَبِي طَالِبٍ اُقَدِمُ اُمَّتِي سَلَامًا وَاكْثَرُهُمْ عِلْمًا وَاَصْحَهُمْ
دِينًا وَاَفْضَلُهُمْ يَقِينًا وَاَحْلَمُهُمْ حِلْمًا وَاَسْمَحَهُمْ كَفًّا وَهُوَ الْاِمَامُ وَ الْخَلِيفَةُ بَعْدِي. أمالی صدوق، ص
۸

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: علی بن ابی طالب پیشگام امت من در گرویدن به
اسلام است و علم و دانش او از همه بیشتر و دین او از همه کاملتر و یقین او از همه برتر و حلم
او از همه بیشتر و دست او از همه بخشنده تر است و او امام و خلیفه پس از من است.

۲۱۷- جواز و گذرنامه گذتن از صراط

عن النبی صلی الله علیه و آله: ... لِكُلِّ شَيْءٍ جَوَازٌ وَ جَوَازُ الصِّرَاطِ حُبُّ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ.
بحار الأنوار، ج ۳۹، ص ۲۰۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: برای (عبور از) هر چیزی، جوازی لازم است و جواز
گذشتن از «صراط»، محبت و عشق به علی بن ابی طالب است.

۲۱۸- بعثت همه انبیاء بر ولایت محمد و علی

عن النبی صلی الله علیه و آله: ... لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ إِذَا مَلِكٌ قَدْ أَتَانِي فَقَالَ لِي يَا مُحَمَّدُ! سَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ قُلْتُ يَا مَعَاشِرَ النَّاسِ وَالنَّبِيِّينَ عَلِيٌّ مَا بَعَثَكُمْ اللَّهُ قَبْلِي؟ قَالُوا: عَلِيٌّ وَوَلَايَتُكَ يَا مُحَمَّدُ وَوَلَايَةُ عَلِيٍّ بِنِ ابْنِ أَبِي طَالِبٍ. بشاره المصطفى، ص ۲۰۱

ابن مسعود گفت: پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به من فرمودند: هنگامی که در آسمان سیر کردم (در معراج) یکی از فرشتگان به پیش من آمد و گفت یا رسول الله پرسش خویش را با آن ها که قبل از شما مبعوث گشته اند در میان گذار! و من گفتم ای گروه مردم و پیامبران (سلف) بر چه چیزی خداوند متعال شما را مبعوث ساخته است؟ پاسخ دادند: بر ولایت تو ای محمد و ولایت علی ابن ابی طالب.

۲۱۹- درخت نبوت و امامت یکی است

عن النبی صلی الله علیه و آله: ... مَثَلِيَّ وَ مَثَلُ عَلِيٍّ مَثَلُ شَجَرَةٍ أَنَا أَصْلُهَا وَ عَلِيٌّ فَرْعُهَا؛ تَارِيخُ دِمَشْقِ، ج ۲، ح ۹۹۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: مثل من و علی مثل درختی است که من ریشه و ساقه و علی شاخه آن است.

۲۲۰- عرضه دوستی علی و فاطمه و ذریه آن دو بر همه از جانب حقتعالی

عن النبی صلی الله علیه و آله: ... إِنَّ اللَّهَ لَهُ الْحَمْدُ، عَرَضَ حُبَّ عَلِيٍّ وَ فَاطِمَةَ، وَ ذُرِّيَّتَهُمَا عَلِيَّ الْبَرِيَّةَ فَمَنْ بَادَرَ مِنْهُمْ بِالْإِجَابَةِ جَعَلَ اللَّهُ مِنْهُمْ الرُّسُلَ، وَ مَنْ أَجَابَ بَعْدَ ذَلِكَ جَعَلَ مِنْهُمْ الشَّيْعَةَ وَ إِنَّ اللَّهَ جَمَعَهُمْ فِي الْجَنَّةِ. احقاق الحق، ج ۹، ص ۱۹۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: خداوند که حمد و ستایش برای اوست، دوستی علی و فاطمه و ذریه آن دو را بر همه انسان ها عرضه داشت، اول کسانی که آن را پذیرفتند به عنوان رُسُل (رسولان) انتخاب شدند و پس از آنان کسانی که آن را پذیرفته به عنوان «شیعه» برگزیده شدند و خداوند در بهشت همه آنان را جمع خواهد کرد.

۲۲۱- بهشتیان واقعی

عن النبی صلی الله علیه و آله: ... یا علیُّ اَنْتَ وَ شِیعَتُکَ فی الْجَنَّةِ. حلیة الاولیاء، ج ۴، ص ۳۲۹
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: یا علی! جنت، سرای تو و شیعیان تو است.

۲۲۲- حدیث کوثر

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ قَالَ لِي جِبْرِئِيلُ تَقَدَّمَ يَا مُحَمَّدُ أَمَامَكَ وَ أَرَانِي الْكَوْثَرَ وَ قَالَ يَا مُحَمَّدُ هَذَا الْكَوْثَرُ لَكَ دُونَ النَّبِيِّينَ فَرَأَيْتُ عَلَيْهِ قُصُورًا كَثِيرَةً مِنَ اللَّوْلُؤِ وَ الْيَاقُوتِ وَ الدَّرِّ وَ قَالَ يَا مُحَمَّدُ هَذِهِ مَسَاكِنُكَ وَ مَسَاكِنُ وَزِيرِكَ وَ وَصِيكَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَ ذُرِّيَّتِهِ الْأَبْرَارِ قَالَ فَضَرَبْتُ بِيَدِي إِلَى بَلَّاطِهِ فَشَمِمْتُهُ فَإِذَا هُوَ مِسْكٌ وَ إِذَا أَنَا بِالْقُصُورِ لَبِنَةٌ ذَهَبٌ وَ لَبِنَةٌ فِضَّةٌ. إثبات الهداء بالنصوص و المعجزات، ج ۳، ص: ۱۷۱

آنس بن مالک می گوید: از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم شنیدم که می فرمود: شب معراج در مکانی از آسمان هفتم جبرئیل به من گفت: ای محمد به جلو برو و در همین حال کوثر را به من نشان داد و گفت: ای محمد؛ این کوثر در میان تمام انبیاء فقط اختصاص به تو دارد. و من در آن قصرهای زیادی از لؤلؤ و یاقوت و در دیدم.

جبرئیل به من گفت: یا محمد؛ این قصرها جایگاه تو و جایگاه جانشین و وزیر تو علی بن ابیطالب علیه السلام و ذریه ی پاک و نیکوکار او می باشد. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم در ادامه فرمودند: پس من دستم را بر سنگی از آن زدم و آن را بو کردم و بوی مشک دستم را فراگرفته بود و دیدم که قصرهای کوثر از طلا و نقره ساخته شده بود.

۲۲۳- علم و دانش بی انتها

عن الامام امیرالمومنین علیه السلام: أیها الناس سلونی قبل أن تفقدونی فلأنا بطرق السماء أعلم منی بطرق الأرض قبل أن تشغر برجلها فتنه تطأ فی خطامها و تذهب بأحلام قومها نهج البلاغه، خطبه ۱۸۹

امام علی علیه السلام فرمودند: مردم! از من پرسید پیش از آنکه مرا نیابید، که من راههای آسمان را بهتر از راههای زمین می دانم، پیش از آنکه فتنه ای - پدید شود - که همچون شتر بی صاحب گام بردارد، و مهار خود پایمال کند و مردمان را بکوبد و بیازارد، و عقل صاحب خردان را ببرد - و در حیرتشان گذارد

۲۲۴- اطلاع وسیع از زیردستان و یاران

عن الامام امیرالمومنین علیه السلام: و الله لو شئت أن أخبر کل رجل منکم بمخرجه و مولجه و جمیع شأنه لفعلت و لكن أخاف أن تکفروا فی برسول الله ص إلا و انی مفضیه إلى الخاصه ممن یؤمن ذلک منه و نهج البلاغه (للمصبحی صالح)، خطبه ۱۷۵ ص: ۲۵۱

امام علی علیه السلام فرمودند: به خدا قسم اگر بخواهم می توانم هر یک از شما را خبر دهم که از کجا آمده و به کجا می رود و امورش چگونه خواهد بود؟ ولی از آن می ترسم که اگر چنین کنم درباره ام غلو کنید و به رسول خدا صلی الله علیه و آله کافر شوید، بدانید که من اینجا رازها را به یاران خاص خود که از خطر غلو و کفر در امان اند می سپارم.

۲۲۵- قیام بر خدا در تنهایی و بیعت با مردم بر ای خدا

عن الامام امیرالمومنین علیه السلام: فقامت بالأمر حين فشلوا و تطلعت حين تقبعوا و نطقت حين تعتصوا و مضيت بنور الله حين وقفوا و كنت أخفضهم صوتا و أعلاهم فوتا فطرت بعنانها و استبددت برهانها كالجبل لا تحر که القواصف و لا تزيله العواصف لم يكن لأحد في مهمز و لا لقائل في مغمز الدليل عندي عزيز حتى أخذ الحق له و القوی عندي ضعيف حتى أخذ الحق منه رضينا عن الله قضاءه و سلمنا لله أمره أتراني أكذب على رسول الله ص و الله لأنا أول من صدقه فلا أكون أول من كذب عليه فنظرت في أمری فإذا طاعنی قد سبقت بیعتی و إذا الميثاق في عنقی لغيری نهج البلاغۃ (للصباحی صالح)، خطبه ۳۷: ص: ۸۱

امام علی علیه السلام فرمودند: به وظیفه قیام کردم به وقتی که دیگران ناتوان شدند، خود را آشکار نمودم آن زمان که دیگران سر در گریبان بودند، سخن گفتم هنگامی که آنان واماندند، و به نور خدا راه پیمودم وقتی که آنان دچار توقف شدند.

در آن زمان صدایم از همه پایین تر بود، ولی در پیشی گرفتن به خیر از همه برتر بودم. با عنان فضائل پرواز کردم، و جایزه مسابقه را بردم، همانند کوهی که باد شکننده آن را نجبانند، و طوفان آن را از جا نکند.

کسی نتوانسته از من عیب بگیرد، یا زبان به بد گوئیم باز کند. ضعیف در نزد من عزیز است تا حقش را از ظالم بگیرم، و قوی نزد من ناتوان است تا حق مظلوم را از وی بستانم. ما به قضاء الهی راضی، و تسلیم امر او هستیم.

آیا مرا می بینی که به رسول خدا- که درود خدا بر او و آتش باد- دروغ بندم؟ به خدا اول کسی هستم که او را باور کردم، و اول کسی نخواهم بود که بر او دروغ بندم. در مسأله خلافت خود فکر کردم دیدم وجوب اطاعت از رسول (که مرا به مدارا امر کرده بود) بر عهده من است، بیعت کردم و بر اساس پیمان خود با نبی اسلام عمل کردم

۲۲۶- عشق به مرگ (در راه خدا)

عن الامام اميرالمومنين عليه السلام: واللّٰهُ لَابْنُ اَبِي طَالِبٍ اَنْسَى بِالْمَوْتِ مِنَ الطِّفْلِ بِتَدْيِ اُمِّهِ.
نهج البلاغه، خطبه ۵

امام علی علیه السلام فرمودند: به خدا سوگند، انس و علاقه پسر ابوطالب به مرگ از انس طفل شیرخوار به پستان مادر بیشتر است.

۲۲۷- ایمانی راستین

عن الامام اميرالمومنين عليه السلام: ما شككتُ في الحقِّ مُذْ اُريتهُ. نهج البلاغه، خطبه ۴
امام علی علیه السلام فرمودند: از زمانی که حق را به من نشان داده‌اند در آن شک نکرده‌ام.

۲۲۸- چشم بینای خداوند در میان بندگان، علی علیه السلام است.

رَوَى الاصبغُ بنُ نباتَةَ أنَّ اميرالمؤمنين عليه السلام كان يجلسُ للناسِ في نجفِ الكوفةِ، فقال يوماً
لِمَنْ حَوْلَهُ مَنْ يَرِي ما أَرِي؟

فَقَالُوا: وَ ما تَرِي يا عَيْنَ اللّٰهِ النَّاظِرَةَ في عِبَادِهِ؟ فَقَالَ: أَرِي بَعيراً يَحْمِلُ جِنَازَةً وَ رَجُلًا يَسُوقُهُ وَ
رَجُلًا يَقُودُهُ وَ سَيِّئِكُمْ بَعْدَ ثَلَاثِ.

فَلَمَّا كانَ اليَوْمُ الثَّالِثُ قَدِمَ البَعِيرُ وَ الجِنَازَةُ مَشْدُودَةٌ عَلَيْهِ وَ رَجُلَانِ مَعَهُ فَسَلَّمَا عَلَيِ الْجَمَاعَةَ فَقَالَ
لَهُمَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدَ أَنْ حَيَّاهُمَا مِنْ أَنْتُمَا وَ مِنْ أَيْنَ أَقْبَلْتُمَا وَ مَنْ هَذِهِ الْجِنَازَةُ وَ لِمَا
ذَا قَدِمْتُمَا؟

أَصْبَغَ بِنِيبَاتِهِ رَوَايَتٌ كَرَدَ كِهْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ دَرِ بَلَنْدِيهَائِي كُوفَهْ بَرِ آوَرْدَنِ حَاجَاتِ مَرْدَمِ مِي نَشَسْتِ. رُوزِي بَهْ أَفْرَادِي كِهْ دَرِ اطْرَافِ آنْ جَنَابِ بُوْدَنْدِ فَرْمُودَ: كَدَامِيكْ أَزْ شَمَا آنْجَهْ رَا كِهْ مَن مِي بِيْنَمِ مِي بِيْنِدْ؟ كَفْتَنْدَ: أَيِ چَشْمِ بِيْنَائِي خُدَا دَرِ مِيَانِ بَنْدِگَانَشْ! چَهْ چِيْزِي رَا مِي بِيْنِي؟ فَرْمُودَ: شَتْرِي رَا مِي بِيْنَمِ كِهْ جَنَازَهْ أَيِ رَا حَمَلِ مِي كَنْدِ وَ مَرْدِي رَا مِي بِيْنَمِ كِهْ شَتْرِي رَا مِي رَاَنْدِ وَ مَرْدِ دِيْگَرِي زَمَامِ آنْ رَا مِي كَشْدِ وَ بَهْ زُودِي بَعْدِ أَزْ كِذْسْتِ سَهْ رُوزِ بَرِ شَمَا وَارِدِ مِي شُوندِ. وَ قَتِي رُوزِ سَوْمِ فَرَا رَسِيْدِ آنْ دُو مَرْدِ بَهْ هَمْرَاهِ شَتْرِ دَرِ حَالِي كِهْ جَنَازَهْ أَيِ بَرِ رُويِ آنْ بَسْتَهْ شُدِهْ بُوْدَ، وَارِدِ شُدَنْدِ وَ بَرِ جَمَاعَتِ سَلَامِ كَرْدَنْدِ. أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدِ أَزْ أَحْوَالِ پَرَسِيِ أَزْ آنْهَا پَرَسِيْدَ: شَمَا كِي هَسْتِيْدِ وَ أَزْ كَجَا مِي آيِيْدِ وَ أَيِنِ جَنَازَهْ يِ كِيْسْتِ وَ بَرَايِ چَهْ آَمْدَهْ آيِيْدَ؟

فَقَالُوا: نَحْنُ مِنَ الْيَمَنِ وَ أَمَّا الْمَيِّتُ فَأَبُونَا وَ إِنَّهُ عِنْدَ الْمَوْتِ أَوْصَى إِلَيْنَا فَقَالَ إِذَا غَسَلْتُمُونِي وَ كَفَنْتُمُونِي وَ صَلَّيْتُمْ عَلَيَّ فَاحْمِلُونِي عَلَيَّ بِعَيْرِي هَذَا إِلَى الْعِرَاقِ وَ اذْفُنُونِي هُنَاكَ بِنَجْفِ الْكُوفَةِ فَقَالَ لَهُمَا أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ هَلْ سَأَلْتُمَاهُ لِمَاذَا فَقَالَا أَجَلٌ قَدْ سَأَلْنَاهُ فَقَالَ يُدْفَنُ هُنَاكَ رَجُلٌ لَوْ شَفَعَ فِي يَوْمِ الْعَرَضِ فِي أَهْلِ الْمَوْقِفِ لَشَفَعَ فَقَامَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ قَالَ صَدَقَ أَنَا وَ اللَّهُ ذَلِكَ الرَّجُلُ. إِبْتِاتِ الْهَدَاةِ بِالنُّصُوصِ وَ الْمَعْجَزَاتِ، ج ٣، ص: ٤٩٨

عرضه داشتند ما از اهل یمن هستیم. اما این میت پدر ماست و هنگام مرگ به ما وصیت کرد و گفت: وقتی که مرا غسل دادید و کفن نمودید و بر من نماز

خواندید، مرا به این شترم سوار کنید و به جانب عراق ببرید و در بلندیهای کوفه دفن نمایید. امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: آیا از او سؤال کردید برای چه چنین کنیم؟ گفتند: آری از او پرسیدیم و او پاسخ داد که در آنجا مردی دفن می شود که اگر در روز قیامت تمام اهل محشر را شفاعت نماید به شفاعتش پذیرفته می شود. امیرالمؤمنین علیه السلام برخاست و فرمود: راست گفته، به خدا قسم آن مرد من هستم.

۲۲۹- جایگاه علی علیه السلام نزد پیامبر

عن النبی صلی الله علیه و آله :... اِنَّكَ تَسْمَعُ مَا اَسْمَعُ وَ تَرَى مَا اَرَى، اِلَّا اِنَّكَ لَسْتَ بِنَبِيٍّ و لَكِنَّكَ لَوْزِيرٌ و اِنَّكَ لَعَلَى خَيْرٍ؛ نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به امام علی علیه السلام فرمودند:... تو می شنوی آن چه را که من می شنوم، و می بینی آن چه را که من می بینم، جز آن که پیامبر نیستی؛ ولی وزیر و یاور من هستی و بر راه خیر می روی.

۲۳۰- درجه و مدالی که خدا فقط به علی علیه السلام داد

عن النبی صلی الله علیه و آله : لَمَّا أُسْرِیَ بِي اِلَى السَّمَاءِ فَاُوحِيَ اِلَيَّ رَبِّي مَا اُوْحِيَ، ثُمَّ قَالَ يَا مُحَمَّدُ اِقْرءْ عَلَيَّ عَلِيَّ بْنَ اَبِي طَالِبٍ، امیرالمؤمنین ... بحار الانوار، ج ۳۷، ص ۲۹۰

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: شبی که مرا به معراج بردند، از سوی پروردگارم به من چیزهایی وحی شد، سپس به من گفت: ای محمد، علی بن ابی طالب را به نام امیرمؤمنان بخوان، این اسمی است که هیچ کسی قبل از او و بعد از او بدین اسم نامیده نشده است.

۲۳۱- علم بالای حضرت

عن الامام امیرالمؤمنین علیه السلام:... عَلِمْنِي اَلْفَ بَابٍ يَفْتَحُ مِنْ كُلِّ بَابٍ اَلْفَ بَابٍ. بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۳۳۱

امام علی علیه السلام فرمودند: پیامبر صلی الله علیه و آله هزار در علم و دانش را به من آموخت که از هر در آن هزار در دیگر گشوده می شود.

۲۳۲- خدا با علی علیه السلام راز گفت

عن جندب بن ناجية (أو ناجية بن جندب) لما كان يوم غزوة الطائف قام النبي صلى الله عليه وآله مع علي عليه السلام ملياً ثم مرَّ فقال له أبو بكر: يا رسول الله، لقد طالت مناجاتك علياً منذ اليوم، فقال صلى الله عليه وآله: ما أنا أنتجيتُهُ و لكن الله أنتجَاهُ. شواهد التنزيل ج ٢، ص: ٣٢٥

از جندب بن ناجیه (یا ناجیه بن جندب) نقل است که: در روز جنگ طائف رسول خدا صلی الله علیه و آله مدتی با علی به راز سخن گفت و چون گفتگوها طولانی شد ابوبکر به حضرت گفت: ای رسول خدا! گفتمان و راز گویتان به درازا کشید.

حضرت فرمود: من با او راز نمی گفتم بلکه خداوند با او راز می گفت.

٢٣٣- مهرورزی به امام علی علیه السلام

قال رجل لسلمان ما أشد حبك لعلي قال سمعت رسول الله ص يقول من أحب علياً فقد أحبني و من أبغض علياً فقد أبغضني كشف الغمة في معرفة الأئمة ج ١، ص: ١٠٣

مردی به سلمان فارسی گفت چقدر زیاد علی را دوست داری او گفت: شنیدم رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: کسی که به علی مهر بورزد و محبت کند چنان است که به من محبت ورزیده، و کسی که به او کینه توزی نماید در حقیقت با من دشمنی کرده است.

٢٣٤- همانند انبیا عليهم السلام

عن الحارث الأعور: أن النبي صلى الله عليه وآله قال: من أراد أن ينظر إلى آدم في علمه، و نوح في فهمه، و إبراهيم في حلمه، و يحيى في زهده، و موسى في بطشه، فلينظر إلى علي بن أبي طالب. شواهد التنزيل ج ١، ص: ١٠٣

از حارث اعور نقل است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

هر کس دوست می دارد که مشاهده کند علم آدم ابوالبشر را، و فهم نوح علیه السلام را و حلم ابراهیم علیه السلام را و زهد یحیی علیه السلام را و دلاوری موسی علیه السلام را، پس به سوی علی بن ابی طالب بنگرد.

عبقات الأنوار ج ۶ ص ۳۷۶ حدیث التشبیه، نقلاً عن کتاب: مودة القربی للسید علی الهمدانی. و مقتل الحسین للخوارزمی، ط الغری ص ۴۴،

۲۳۵- جوانمردی، جز علی علیه السلام نیست

عن جابر: قال رسول الله صلى الله عليه وآله يوم بدر:

هذا رضوان، ملك من ملائكة الله يُنادي: لا سيف إلا ذو الفقار، و لا فتى إلا علي. المناقب خوارزمی ۱۶۷/ ۲۰۰ السیره النبویه لابن هشام ۲: ۱۰۰ تاریخ دمشق ۱: ۱۵۸۱۹۷

از جابر بن عبدالله نقل است که رسول خدا صلی الله علیه و آله در جنگ بدر [۱] فرمود:

این رضوان، یکی از فرشتگان خداست که از آسمان ندا می دهد: هیچ شمشیر (برنده ای) جز ذوالفقار، و جوانمردی جز علی نیست.

۲۳۶- وزیر (یاورد رزنده بودنش) وصی (جانشین و بعدا) پیامبر

عن النبي صلى الله عليه وآله : يا علي أنت مني بمنزلة هارون من موسى إلا أنه لا نبي بعدي. بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۳۳۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: ای علی تو نسبت به من مانند هارون نسبت به موسی هستی، به جز اینکه بعد از من پیامبری نیست.

۲۳۷-نگاهی عبادتگونه

عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : النَّظَرُ إِلَى عَلِيٍّ عِبَادَةٌ. بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۱۹۸
پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: نگاه کردن به علی عبادت است.

۲۳۸-مخالفت با خدا و رسول

عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : يَا عَلِيُّ! مَنْ خَالَفَكَ فَقَدْ خَالَفَنِي وَ مَنْ خَالَفَنِي فَقَدْ خَالَفَ اللَّهَ.
بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۳۰

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: یا علی! کسی که با تو مخالفت کند با من مخالفت کرده است و کسی که با من مخالفت کند با خدا مخالفت کرده است.

۲۳۹-حق بر محور علی میگردد

عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : عَلِيُّ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَهُ وَ عَلِيُّ لِسَانُهُ وَ الْحَقُّ يَدُورُ حَيْثَمَا دَارَ عَلِيٌّ. بحار الانوار، ج ۳۸، ص ۲۸

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: علی با حق است و حق با او و بر زبان اوست و حق بر محور علی دور میزند.

۲۴۰-جنگ با علی علیه السلام

عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : مَنْ حَارَبَ عَلِيًّا فَقَدْ حَارَبَنِي وَ مَنْ حَارَبَنِي، حَارَبَ اللَّهَ. بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۴۶

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: کسی که با علی بجنگد با من جنگیده است و کسی که با من جنگ نماید با خداوند جنگیده است.

۲۴۱- امام برحق منصوب رسول خدا

عن النبی صلی الله علیه و آله : یا علی أنت الامام و الخلیفه بعدی، حربک حربی و سلمک سلمی.
بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۳۷

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: یا علی تو امام و جانشین بعد از من هستی، جنگ با تو جنگ با من است و مسالمت با تو مسالمت با من است.

۲۴۲- در بالاترین چاهای پیامبر همراه با مسئولیتی مهم

عن النبی صلی الله علیه و آله : یا علی أنت معی فی الدرجات العلی و أنت قسیم الجنة و النار.
بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۳۳۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: ای علی! تو در بالاترین درجات با من هستی و تو تقسیم کننده بهشت و دوزخ هستی.

۲۴۳- سر لوحه کارنامه مومن

عن النبی صلی الله علیه و آله : عنوان صحیفه المؤمن حب علی بن ابی طالب. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۸۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: سرآغاز نامه عمل مؤمن، محبت علی بن ابی طالب است.

۲۴۴- علی نیروویاوری بر پیامبر صلی الله علیه و آله

عن النبي صلی الله علیه و آله : لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ، رَأَيْتُ عَلَى سَاقِ الْعَرْشِ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولِي وَصِفِي مِنْ خَلْقِي، أَيْدِيَهُ بَعْلِيٌّ وَنَصْرَتُهُ بِهِ. بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۵۳
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: شبی که مرا به معراج بردند، دیدم که بر پایه عرش، کلمه توحید (لا اله الا الله) نقش بسته و آمده است که محمد فرستاده و صفی من است که او را با علی علیه السلام تأیید کرده و یاری داده‌ام.

۲۴۵- راه راستین و حجت و نماینده خدای تعالی

عن النبي صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ! أَنْتَ حُجَّةُ اللَّهِ أَنْتَ الطَّرِيقُ إِلَى اللَّهِ وَ أَنْتَ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ. بحار الانوار، ج ۳۶، ص ۴ ن حکمه: ۲۸۴
پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: یا علی! تو حجت خداوند، طریق الهی و صراط مستقیم هستی.

۲۴۶- ترس از مرگ و یاد قیامت و حسابرسی آن، مانع زیاد روی و بازیگری

الامام امیرالمومنین علی علیه السلام: زَعَمَ ابْنُ النَّابِغَةِ أَنِّي تَلْعَابُهُ تِمْرَاحَةٌ ذُو دُعَابَةٍ، أَعَافِسُ وَأُمَارِسُ، هَيْهَاتَ! يَمْنَعُنِي مِنَ ذَاكَ خَوْفُ الْمَوْتِ وَذِكْرُ الْبَعْثِ وَالْحِسَابِ. نهج السعاده، ج ۲، ص ۸۷
امام علی علیه السلام فرمودند: پسر نابغه (عمر و عاص) پنداشته است که من اهل زیاد روی در بازیگری و شوخی کردنم و مردم را به بازی و بیهودگی می گیرم، هرگز، ترس از مرگ و یاد قیامت و حسابرسی مرا از این کارها باز داشته.

۲۴۷-خمسه طيبه از يك نور

عن النبي صَلَّى اللهُ عليه و آله : أن الله خلقني و خلق علياً و فاطمه و الحسن و الحسين و الأئمة
من نور واحد؛ جامع الاخبار ص ۴۶

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عليه و آله فرمودند: خداوند، من و علی و فاطمه و حسن و حسین و امامان
را از یک نور آفریده است.

۲۴۸- افضل عبادتها حبّ علی عليه السلام است

فِي الْمَحَاسِنِ: عَلِيُّ بْنُ الْحَكَمِ أَوْ غَيْرُهُ عَنْ حَفْصِ الدَّهَّانِ قَالَ قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ:
إِنَّ فَوْقَ كُلِّ عِبَادَةٍ عِبَادَةٌ وَ حُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ أَفْضَلُ عِبَادَةٍ الْمَحَاسِنِ، ج ۱، ص: ۱۵۰
وَ فِي خَبَرٍ آخَرَ حُبُّ عَلِيٍّ سَيِّدُ الْأَعْمَالِ.

در محاسن از علی بن حکم از حفص دهان است که گفت: امام صادق علیه السلام فرمودند: به
درستی که بالای هر عبادتی، عبادتی وجود دارد و حبّ ما اهل بیت بالاترین و افضل ترین
عبادتهاست و در خبر دیگر است که: حبّ علی آقای تمام اعمال است.

۲۴۹-بالتّرين مقام اجرائی حکومتی بزرگ بازهدی مثال زدنی

عن الامام الباقر عليه السلام: و لقد ولي خمس سنين و ما وضع آجره على آجره و لا لبنه على
لبنه و لا أقطع قطيعا و لا أورث بيضا لاحمرا. المناقب لابن شهر آشوب ۲:۹۵

امام باقر علیه السلام درباه زمامداری امام علی علیه السلام فرمودند:

امیرالمؤمنین علیه السلام پنج سال حکومت کرد، و در طول این مدت آجری بر آجر و خشتی روی خشت نهاد، و زمینی را به خود اختصاص نداد و درهم سفید و دینار سرخی به ارث نگذاشت.

۲۵۰- عیب هایی که کارگردانان سقیفه به علی علیه السلام می زدند

قالت فاطمه الزهراء علیها السلام: ... ما الذی نقموا من أبی الحسین؟! نقموا - و الله - منه شدة و طأته و نکال و قعته و نکیر سیفه - و قلۀ مبالاته لحتفه - و تبحره فی کتاب الله و تلمه فی ذات الله. دلائل الامامة: ۱۲۵، الاحتجاج ۱: ۱۴۷

حضرت فاطمه علیها السلام فرمودند: اینان - کارگردانان سقیفه - چه عیبی از ابوالحسن گرفتند؟! که او را برای رهبری جامعه اسلامی صالح ندیدند! - بخدا سوگند عیب او را بر خورد سخت - و بدون مسامحه و سهل انگاری در برابر حق - و مرگبار بودن رویارویی با او و شمشیر بران و بی اعتنایی به مرگ و آگاهی گسترده نسبت به کتاب خدا و گردن فرازی در راه خدا دانسته اند.

۲۵۱- پیشوائی مورد پسندامت

عن النبی صلی الله علیه و آله: یا علی ان الله جعلک تحب المساکین و ترضی بهم أتباعا و یرضون بک اماما. حلیة الاولیاء ۱: ۷۱

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: یا علی، خدای متعال تو را چنین قرار داده که بینوایان را دوست می داری و آنان را به عنوان پیروان خویش بپسندی و آنان هم تو را به پیشوایی و امامت بپسندند.

۲۵۲- هفتاد هزار ملک، بر علی و دوستانش طلب استغفار میکنند

عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: خَلَقَ اللهُ مِنْ نُورٍ وَجْهَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ سَبْعِينَ أَلْفَ مَلَكٍ يَسْتَغْفِرُونَ لَهُ وَ لِمُحِبِّهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۷۵

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: خداوند از نور صورت علی بن ابی طالب، هفتاد هزار فرشته‌ای خلق کرده که تا روز قیامت برای او و دوستانش طلب آمرزش می‌کنند.

۲۵۳- درخشش روی علی بر بهشتیان

عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: إِنَّ وَجْهَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ يَزْهَرُ فِي الْجَنَّةِ كَمَا يَزْهَرُ كَوْكَبُ الصُّبْحِ لِأَهْلِ الدُّنْيَا. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۳۰

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: سیمای علی بن ابی طالب علیه السلام در بهشت چنان می‌درخشد که ستاره صبح (خورشید) برای اهل دنیا می‌درخشد.

۲۵۴- دعای ملائکه بر علی و اولاد او علیهم السلام و دوستان و پیروان او

عن ابن عباس قال قال رسول الله صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ وَ صَرْتُ أَنَا وَ جِبْرَائِيلُ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ قَالَ جِبْرَائِيلُ يَا مُحَمَّدُ هَذَا مَوْضِعِي ثُمَّ زَخَّ بِي فِي النُّورِ زَخَةٌ فَإِذَا أَنَا بِمَلَكٍ مِنْ مَلَائِكَةِ اللَّهِ تَعَالَى فِي صُورَةٍ عَلَى عَلَيْهِ السَّلَامِ اسْمُهُ عَلِيُّ سَاجِدٌ تَحْتَ الْعَرْشِ يَقُولُ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِعَلِيِّ وَ ذُرِّيَّتِهِ وَ مُحِبِّهِ وَ أَتْبَاعِهِ وَ الْعَنِّ مَبْغُضِيهِ وَ أَعَادِيهِ وَ حَسَادِهِ إِنَّكَ عَلِيُّ كُلِّ شَيْءٍ بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۳۹، ص: ۹۸

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند: شب معراج که مرا به آسمان بردند، ناگاه با فرشته‌ای روبرو شدم که به صورت و شمائل علی علیه السلام بود و اسم او نیز علی بود، در زیر عرش الهی

در حال سجده می گفت: پروردگارا علی و اولاد او و دوستان و پیروان او را بیامرزد. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۹۸

۲۵۵- امام اولیای خدا

عن أنس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

إِنَّ رَبَّ الْعَالَمِينَ عَهْدَ إِلَيَّ عَهْدًا فِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ فَقَالَ: إِنَّهُ رَايَهُ الْهُدَى، وَ مَنْارُ الْإِيمَانِ وَ
إِمَامُ أَوْ لِيَائِي، وَ نُورُ جَمِيعٍ مَنْ أَطَاعَنِي.

يا أبا بَرزَةَ، عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ أَمِينِي غَدًا فِي الْقِيَامَةِ وَ صَاحِبُ رَايَتِي فِي الْقِيَامَةِ عَلِي مَفَاتِيحِ
خَزَائِنِ رَحْمَةِ رَبِّي. طرف من الأنباء و المناقب، ص: ۴۴۰ الصراط المستقيم إلى مستحقى

التقديم، ج ۲، ص: ۲۳ جليه الولياء ۱: ۶۶ المناقب خوارزمي ۳۱۱/ ۳۱۱

از انس نقل است که رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود:

پروردگار جهان درباره علی بن ابی طالب علیه السلام عهدی بسته است که او علم هدایت، منار
ایمان و امام دوستان و پیروان من است. او روشنایی کسانی است که مرا اطاعت کنند.

ای ابو برزه! علی بن ابی طالب علیه السلام در روز رستاخیز امین من خواهد بود. و او در قیامت
صاحب علم و پرچمدار من است [و امین] بر کلیدهای گنجینه های رحمت پروردگارم.

۲۵۶- امیر نیکوکاران

عن حذيفة: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

عَلِيٌّ أَمِيرُ الْبِرَّةِ، وَقَاتِلُ الْفَجْرَةِ، مَنْصُورٌ مِنْ نَصْرِهِ، مَخْذُولٌ مِنْ خَذَلِهِ، أَلَا وَإِنَّ الْحَقَّ مَعَهُ وَيَتَّبِعُهُ،
أَلَا فَمِيلُوا مَعَهُ. إثبات الهداء ج ۳، ص: ۲۶۷

از حذیفه نقل است که رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود:

علی علیه السلام ، فرمانروای نیکان، و کُشندهٔ بدان و پست فطرتان است؛ کسی که یاریش کند، پیروز و کسی که به او پشت کند و خوارش نماید مخدول و خوار خواهد شد به هوش باشید که حق با اوست و او را دنبال می کند. آگاه باشید که گرایش و حرکتان با محوریت او باشد.

۲۵۷- پیروان علی علیه السلام

عن ابن عباس: قال رسول الله صلى الله عليه وآله:

إِنَّكَ سَتَقْدِمُ عَلَى اللَّهِ وَ شِيعَتِكَ رَاضِينَ مَرْضِينَ. مناقب سيدنا علی ۲۵ مجمع الزوائد ۹ / ۱۳۱
کنز العمال ۱۳ / ۳۶۴۸۳ : ۱۵۶

الطبرانی بسنده عن النبي (صلى الله عليه وآله): «يا علي انك ستقدم على الله أنت و شيعتك راضين مرضيين، و يقدم أعداؤك غضابا مقمحين».

و قال الشبلنجي في نور الأبصار صحيفه: ۹۸ بعد أن أورد الحديث: «و شيعته هم أهل السنة لأنهم هم الذين أحبوه كما أمر الله و رسوله، لا الوافض و أعداؤه الخوارج»!! انتهى. مستدرک الوسائل ۷، ص: ۳۳۷

۲۵۸- خداوند او را بیشتر دوست دارد

قال ابن عباس كنت أنا و أَبِي الْعَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ جَالِسَيْنِ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله إِذْ دَخَلَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ فَسَلَّمَ فَرَدَّ عَلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ بَشَّرَ بِهِ وَ قَامَ إِلَيْهِ وَ اعْتَنَقَهُ وَ قَبَلَ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَ أَجْلَسَهُ عَنْ يَمِينِهِ.

فَقَالَ الْعَبَّاسُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَتُحِبُّ هَذَا؟

فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله:

يا عمَّ رَسُولِ اللَّهِ، وَاللَّهِ لَلَّهِ أَشَدُّ حُبًّا لَهُ مِنِّي، إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ ذُرِّيَّةَ كُلِّ نَبِيٍّ فِي صُلْبِهِ وَجَعَلَ ذُرِّيَّتِي فِي صُلْبِ هَذَا. كشف اليقين في فضائل أمير المؤمنين عليه السلام، النص، ص: ٤٢١

ابن عباس گفت: من و پدرم (عباس بن عبد المطلب) در حضور رسول خدا صلی الله علیه و آله شرفیاب بودیم در این هنگام علی بن ابی طالب وارد شد و سلام داد. پیامبر صلی الله علیه و آله بعد از جواب سلام با چهره ای گشاده در حالی که خوشحال به نظر می رسید برخاست؛ او را در بغل گرفت و پیشانی اش را بوسه داد و او را در طرف راست خود نشانید.

عباس (که ناظر جریان بود) گفت: ای رسول خدا! آیا او را دوست می داری؟

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: عمو جان! به خدا سوگند خدا او را از من بیشتر دوست دارد؛ خداوند نسل هر پیامبری را از پشت همان پیامبر قرار داد و نسل مرا در صلب این شخص نهاده است.

انظر: مناقب ابن مغازلی / ٤٩، ح ٧٢. وفيه بإسناده عن جابر بن عبد الله الأنصاري قال:

قال رسول الله - صلى الله عليه وآله -: إن الله جعل ذرية كل نبي من صلبه وإن الله - عز و علا - جعل ذرية محمد من صلب علي بن أبي طالب - عليه السلام -.

و قال مصحح المصدر في هامش نفس الصفحة:

أخرجه بهذا السند العلامة القندوزي في ينابيع المودة ٢٦٦ و الحافظ الهيثمي في مجمع الزوائد ٩ / ٢٧٢ و ابن حجر الهيثمي في الصواعق المحرقة ٧٤ و السيوطي في الجامع الصغير ١ / ٢٣٠. و صدر الحديث: «كنت أنا و العباس جالسين عند النبي ... (و ساق الحديث مثل نقل في المتن).

ثم قال: و أخرج الخطيب في تاريخه ١ / ٣١٦ بالاسناد عن ابن عباس قال: كنت أنا و أبي؛ العباس جالسين عند رسول الله - و ساق مثله - و هكذا أخرجه المحب الطبري في ذخائر العقبى ٦٧ و الرياض النضرة ٢ / ١٦٨ و الذهبي في ميزان الاعتدال ٢ / ١١٦ و ابن حجر في لسانه ٣ / ٤٢٩ و العلامة الزرقاني في شرح المواهب ٢ / ٦

۲۵۹- محبت علی وسیله تقرب ملائکه به خدا

عن النبی صلی الله علیه و آله لعلی علیه السلام: إِنَّ الْمَلَائِكَةَ تَتَقَرَّبُ إِلَى اللَّهِ بِمَحَبَّتِكَ؛ بحار
الانوار، ج ۳۹، ص ۹۳

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به امام علی علیه السلام فرمودند: همانا فرشتگان، با محبت تو
به سوی خداوند تقرب می جویند.

عن النبی صلی الله علیه و آله: وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالنَّبُوءِ ... مَا نَصَبْتُ عَلِيًّا لِأُمَّتِي فِي الْأَرْضِ حَتَّى
نَوَّهَ اللَّهُ بِاسْمِهِ فِي سَمَاوَاتِهِ وَأَوْجَبَ وَلايَتَهُ عَلَيَّ مَلَائِكَتِهِ. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۹۲

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: سوگند به خدایی که مرا به نبوت مبعوث کرد ... من
علی را به عنوان جانشین در میان امت خود نصب نکردم، مگر آنکه خداوند قبلاً او را در
آسمانهایش ستایش کرده و نام او را به عظمت برده و ولایت او را بر فرشتگان واجب کرده بود.

۲۶۰-۳ چیز از شمندی که فقط علی علیه السلام دارد وبس

الأمالی للشیخ الطوسی ابن الصلت عن ابن عقده عن علی بن محمد القزوينی عن داود بن
سليمان عن الرضا عن آباءه عليهم السلام، قال: قال رسول الله صلی الله علیه و آله لعلی علیه
السلام: يا علی إنک أعطيت ثلاثة لم أعط قلت يا رسول الله ما أعطيت فقال أعطيت سهرا مثلي و
لم أعط و أعطيت زوجتك فاطمة و لم أعط و أعطيت الحسن و الحسين و لم أعط بحار الأنوار (ط
- بیروت)، ج ۳۹، ص: ۸۹

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به امام علی علیه السلام فرمودند: ای علی! به تو سه چیز داده شده که حتی به من هم داده نشده از جمله: پدر زنی مثل من داری، همسری چون فاطمه، و فرزندی چون حسین که من هیچکدام را ندارم. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۸۹

۲۶۱- مثل یوسف زیبا صورت

عن النبی صلی الله علیه و آله: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُنْظَرَ إِلَى يُوسُفَ فِي جَمَالِهِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى هَذَا. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: کسی که دوست دارد جمال یوسف را ببیند به سوی این مرد (علی علیه السلام) نگاه کند.

۲۶۲- خلاصه ای از کمالات انبیاء پیشین

عن النبی صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ أَنْ يُنْظَرَ إِلَى آدَمَ فِي عِلْمِهِ، وَ إِلَى نُوحٍ فِي حِكْمَتِهِ وَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ فِي حِلْمِهِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: کسی که می خواهد علم و معرفت آدم ابوالبشر و حکمت نوح و حلم ابراهیم را ببیند، پس باید به سوی علی بن ابی طالب نگاه کند.

۲۶۳- شجاعت و دلیری بینظیر در حمایت از رسول خدا صلی الله علیه و آله

و لقد علم المستحفظون من أصحاب محمد صلی الله علیه و آله أنه لم يرد على الله و لا على رسوله ساعة قط و لقد واسيته بنفسه في المواطن التي تنكص فيها الأبطال و تتأخر فيها الأقدام نجده أكرم مني الله بها و... نهج البلاغه (للصباحي صالح)، ص: ۳۱۲ خطبه ۱۹۷

اصحاب و یاران حضرت محمد صلی الله علیه و آله و سلم که حافظان اسرار او می‌باشند، می‌دانند که من حتی برای یک لحظه هم مخالف فرمان خدا و رسول او نبودم، بلکه با جان خود پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را یاری کردم. در جاهایی که شجاعان قدم‌هایشان می‌لرزید، و فرار می‌کردند، آن دلیری و مردانگی را خدا به من عطا فرمود.

۲۶۴- یارمورد اعتماد و مطمئن همیشگی رسول خدا صلی الله علیه و آله

قال الامام الصادق عليه السلام: ... و الله ما أكل على بن أبي طالب عليه السلام من الدنيا حراما قط حتى مضى لسبيله و ما عرض له أمران كلاهما لله رضا الا أخذ بأشدهما عليه في بدنه - دینه - و ما نزلت برسول الله (صلى الله عليه و آله و سلم) نازلة قط الا دعاه ثقة به و ما أطاق أحد عمل رسول الله (صلى الله عليه و آله و سلم) من هذه الامة غيره و ان كان ليعمل عمل رجل كان وجهه بين الجنة و النار يرجو ثواب هذه و يخاف عقاب هذه. الإرشاد في معرفة حجج الله على العباد، ج ۲، ص: ۱۴۱

امام صادق علیه السلام فرمودند به خدا سوگند علی بن ابی طالب علیه السلام تا روزی که از این دنیا رفت مال حرامی نخورد و هیچگاه بر سر دو راهی - که هر دو راه مورد خشنودی خدا باشد - قرار نگرفت مگر اینکه پر زحمت ترین آنها را برگزید و هر حادثه مهمی که برای پیامبر خدا پیش می‌آمد - به دلیل اعتمادی که به علی داشت - از او کمک می‌گرفت. و در میان این امت هیچ کس نتوانست همانند علی علیه السلام: راه پیامبر را - بی کم و کاست - طی کند و با این همه تلاش و کوشش همواره چنان بی‌مناکان کار می‌کرد، چشمی به بهشت و چشم دیگر بر آتش داشت، از سویی امیدوار پاداش بهشت و از سوی دیگر هراسناک از کیفر آتش بود.

۲۶۵- تمام نگاه و نظرش به خوف الهی و پیروی او

قال مولينا على عليه السلام: والله ما سألت ربي ولدا نضير الوجه و لا سألت ولدا حسن القامة ولكن سألت ربي ولدا مطيعين لله خائفين و جلين منه حتى اذا نظرت اليه و هو مطيع لله قرت به عيني. تفسير الصافي ٤:٢٧

امام على عليه السلام فرمودند: به خدا سوگند هیچگاه از پروردگار خود فرزندانى خوش سيما و نه فرزندانى سرو قامت نخواسته ام، بلکه فرزندانى مطيع خداوند و ترسان از او خواسته ام، تا هرگاه به فرزندم نگريستم و او را در حال اطاعت خدا ديدم، چشمانم روشن گردد.

٢٦٦- خلاصه اى از خويها

عن النبي صلى الله عليه و آله: من أراد أن ينظر الى آدم فى علمه و الى نوح فى تقواه و الى ابراهيم فى حلمه و الى موسى فى هيئته و الى عيسى فى عبادته فلينظر الى على بن ابيطالب عليه السلام ارشاد القلوب: ٢١٧

پيامبر اکرم صلى الله عليه و آله فرمودند: هر که مى خواهد به آدم و علم او و نوح و تقواى او و ابراهيم و دور انديشى - بردبارى - او و موسى و هيئت او و عيسى و عبادت او بنگرد، به على بن ابى طالب بنگرد.

٢٦٧- دورى از پيروي هوى هوس و شکمبارگى

قال مولينا على عليه السلام: ... هيهات أن يغلبني هواي و يقودني جشعي الى تخير الأطمعة و لعل بالحجاز أو اليمامة من لا طمع له فى القرص و لا عهد له بالشعب او أبيت مبطانا و حولي بطون غرثي و أكباد حري. نهج البلاغه، نامه ٤٥

امام علی علیه السلام فرمودند: هیئات که هوا و هوسم بر من چیره شود و شکمبارگی به گزینش طعام های لذیذ وادارم نماید، در حالی که چه بسا در یمامه و یا حجاز کسانی باشند که امید دستیابی به قرص نانی نداشته و خاطره ای از سیری ندارند و هرگز مباد که من با شکم پر بخوابم در حالی که شاید پیرامون من شکمهای به پشت چسبیده و جگرهای سوخته باشد.

۲۶۸- الگویی در زندگی زاهدانه بر مستمندان

قال مولینا علی علیه السلام: ان الله جعلني اماما لخلق، ففرض علي التقدير في نفس و مطعمي و مشربي و ملبسي كضعفا للناس، كي يقتدي الفقير بفقري و لا يطغى الغني غناه. الكافي ۱: ۴۱۰

امام علی علیه السلام فرمودند: خداوند، مرا پیشوای خلق خود قرار داد و هماهنگی با مردم تهیدست را در امور شخصی و خوراک و پوشاک بر من واجب نمود، تا فقرا از من الگو بگیرند و بی نیازی ثروتمندان، آنان را به سرکشی و طغیان نخواند.

۲۶۹- سرمشقی در اطاعت الهی و ترک معصیت او بر همگان

قال مولینا علی علیه السلام: ایها الناس! انی و الله ما أحثکم علی طاعة الا و أسبقکم اليها و لا أنهاکم عن معصية الا و أتناهی قبلکم عنها. نهج البلاغه، الخطب: ۱۷۳

امام علی علیه السلام فرمودند: ای مردم! بخدا سوگند من هرگز شما را به هیچ طاعتی فرا نمی خوانم مگر آنکه خود بر شما - در عمل به آن - پیشی می جویم و از هیچ گناهی بازتان نمی دارم و نهی نمی کنم - مگر آنکه پیش از شما، خود را از عمل به آن باز می دارم.

۲۷۰- شجاعتی در کمال شجاعت همراه باباور و یقین به پروردگارش

قال مولينا على عليه السلام:... و من العجب بعثهم الى أن أبرز للطعان و أن أصبر للجلاد، هببتهم الهبول! لقد كنت و ما اهدد بالحرب و لا ارهب بالضرب و انى لعبي يقين من ربى و فى غير شبهة من دینی. نهج البلاغه، الخطب، ۲۲

امام علی علیه السلام فرمودند:... و از شگفتیهای زمانه این است که - شامیان - به من پیام داده اند که خود را برای مقابله با سر نیزه ها آماده کنم و برای ضربه های شمشیر شکبیا باشم، مادران گریان بسوگشان بنشینند! تا کنون کسی مرا با دعوت به جنگ تهدید نکرده است و از زخمهای نیزه و شمشیر هراسی نداشته ام، چرا که بر یقین به پروردگارم تکیه دادم و دینم را زنگار شبهه نیالوده است.

۲۷۱- مبارزی دلاوردردوجبهه مبارزه با کفر و مبارزه بافتنه و انحراف

قال مولينا على عليه السلام: اما و الله ان كنت لفي ساقنها حتى تولت بحدافيرها، ما ضعفت و لا جنت و ان مسيري هذا لمثلها، فلا نقبن الباطل حتى يخرج الحق من جنبه. مالى و لقريش؟ و الله لقد قاتلتهم كافرين و لأقاتلنهم مفتونين و انى لصاحبهم بالأمس كما أنا صاحبهم اليوم. نهج البلاغه، الخطب: ۳۳

امام علی علیه السلام فرمودند: به خدا سوگند، من همواره در زمره پیشتازان این حرکت بودم تا روزی که جبهه دشمن تار و مار شد و جاهلیت از صحنه بیرون رفت، بی آنکه کم ترین ضعف یا ترسی داشته باشم و امروز نیز در همان راستا قدم بر می دارم و تصمیم دارم باطل را بشکافم تا حق از پهلوی آن بیرون آید. مرا با قریش چه کار؟ که دیروز در موضع کفر بودند و با آنان جنگیدم و امروز نیز که گرفتار فتنه و انحراف شده اند به پیکارشان خواهم خاست. من همانگونه که دیروز با آنان برخورد کردم امروز نیز همانم.

۲۷۲- با تمام وجود خشنود به قضای الهی و تسلیم در برابر فرمانش باکوچکترین سیاهی
درزندگیش

قال مولينا على عليه السلام: ... لم يكن لأحد في مهمز و لا لقائل في مغمز، الذليل عندي عزيز
حتى اخذ الحق له، و القوى عندي ضعيف حتى اخذ الحق منه. رضينا عن الله قضاءه و سلمنا لله
أمره. نهج البلاغه الخطب: ۳۷

امام علی علیه السلام فرمودند: در تمامی زندگی من، نقطه سیاهی نیست تا عیب جویان و اشاره
کنندگان با چشم و ابرو اشاره کنند و سخنی گویند. خوارترین افراد نزد من عزیز است تا حق او
را بستانم و نیرومند نزد من ناتوان است تا حق دیگران را از او بازگیرم. ما با تمام وجود به قضای
الهی خشنود و در برابر فرمانش تسلیم هستیم.

۲۷۳- جنگجویی در جبهه حق بدون هیچ دورویی در مبارزه با باطل

قال مولينا على عليه السلام: و لعمرى ما على من قتال من خالف الحق و خابط الغى من ادهان
و لا ايهان. نهج البلاغه، الخطب: ۲۴

امام علی علیه السلام فرمودند: به جان خودم سوگند، در نبرد با کسی که مخالفت حق کند و
راه گمراهی پیش گیرد، نه مدافعه می کنم نه سستی.

۲۷۴- تسلط کامل بر آیات الهی

قال مولينا على عليه السلام: و الله ما نزلت اية الا و قد علمت فيما نزلت و أين نزلت، ان ربي
وهب لي قلبا عقولا و لسانا سؤ لا. انساب الاشراف ۲: ۹۸ ح ۲۷ تفسیر القمی، مقدمه ج ۱، ص:

۲۰

امام علی علیه السلام فرمودند: بخدا سوگند آیه ای از قرآن کریم نازل نشده است مگر اینکه من می دانم در چه موضوعی و در کجا نازل شده است، زیرا پروردگارم به من دلی اندیشمند - ژرف اندیش - و زبانی پرسشگر عنایت کرده است.

۲۷۵- عنایت ویژه رسول اکرم (صلی الله علیه و آله و سلم) به مولای علی علیه السلام

قال مولینا علی علیه السلام: کنت اذا سألت رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) أعطانی و اذا سکت ابتدأنی. المصنف ۶: ۳۶۸ ح ۳۲۰۶۱

امام علی علیه السلام فرمودند: هرگاه از پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) سؤال می کردم، خواسته ام را پاسخ می داد و اگر من سکوت می کردم او خود پیشگام می شد و از دانش خود بهره مندم می ساخت.

قال مولینا علی علیه السلام: و قد علمتم موضعی من رسول الله (صلی الله علیه و آله و سلم) بالقرابة القریبة و المنزلة الخصیصة، و وضعنی فی حجره و أنا ولد یضمنی الی صدره، و یکنفی الی فراشه، و یمسني جسده، و یشمنی عرفه، و کان یمضغ الشیء ثم یلقمینی، و ما وجد لی کذبة فی قول و لا خطلة فی فعل. نهج البلاغه: خطبه ۱۹۲

امام علی علیه السلام فرمودند: شما خود در پیوند با رسول خدا (صلی الله علیه و آله و سلم) هم بدلیل خویشاوندی و هم به سبب موقعیت ویژه من، جایگاه مرا می شناسید. او مرا از روزگاری که نوزادی بودم در دامن خود می نشاند و بر سینه می چسبانید، در بستر خویش می خوابانید و بدنش را به بدنم می سایید و از عطر دلپذیرش بهره مندم می ساخت، لقمه را می جوید و در دهانم می گذاشت و هرگز در گفتارم دروغی نشنید و در رفتارم لغزش و سبک سری ندید.

۲۷۶- علی علیه السلام به منزله ی کعبه

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

مَثَلُ عَلِيٍّ فِيكُمْ كَمَثَلِ الْكَعْبَةِ الْمَسْتُورَةِ النَّظْرُ إِلَيْهَا عِبَادَةٌ وَالْحَجُّ إِلَيْهَا فَرِيضَةٌ. [المسترشد فی إمامه

علی بن ابی طالب علیه السلام، ص: ۳۸۸

مثل علی در میان شما مثل همین کعبه است که نگاه کردن به آن عبادت و حق آن واجب است.

پیامبر در جای دیگر فرمودند: یا علی! تو به منزله ی کعبه ای که همه به سوی او می آیند ولی

او به سوی کسی نمی آید.

۲۷۷- اشتیاق ملائکه برای دیدن علی علیه السلام

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

«... إِنَّ مَلَائِكَةَ السَّمَاوَاتِ وَالْحُجُبِ لَيَسْتَأْذِنُونَ إِلَيَّ رُؤْيَاهُ عَلِيٌّ بَنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَمَا تَسْتَأْذِنُ

الْوَالِدَةُ الشَّفِيقَةُ إِلَيَّ وَلَدَهَا الْبَارُّ الشَّفِيقُ البرهان فی تفسیر القرآن، ج ۱، ص: ۲۸۹

حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

«... همانا فرشتگان آسمانها و حُجُب، همانند شوق و علاقه ی مادر مهربان به فرزند نیکوکار

دلسوز مشتاق دیدار علی بن ابیطالب علیه السلام هستند.»

۲۷۸- جایگاه و موقعیت علی علیه السلام نزد رسول خدا

قال مولينا علي عليه السلام: كانت لي من رسول الله (صلى الله عليه و آله و سلم) منزلة لم يكن

لاحد من الخلائق اني كنت آتية كل سحر فاسلم عليه. مسند احمد ۱: ۸۵-۷۷

امام علی علیه السلام فرمودند: موقعتی که من در محضر پیامبر خدا داشتم برای هیچ کس دیگر نبود. من هر سحر محضر ایشان می رفتم و به او سلام میکردم

۲۷۹- وسیله نزدیکی جستن به خدا

ابن شهر آشوب، قال: قال أمير المؤمنين (عليه السلام) في قوله تعالى: وابتغوا إليه الوسيلة: «أنا وسيلته». تفسير الميزان، ج ۵، ص ۳۶۲ البرهان في تفسير القرآن، ج ۲، ص: ۲۹۲

امام علی علیه السلام در تفسیر این آیه شریفه که خداوند می فرماید: «و برای تقرب به پروردگارتان وسیله بجوئید»، فرمودند: من وسیله تقرب به خدا هستم.

۲۸۰- محبت علی سبب نابودی گناهان

عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله: حُبُّ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ يَأْكُلُ الذُّنُوبَ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحُطْبَ. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۳۰۴

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: محبت علی علیه السلام گناهان را می بلعد (نابود می کند)، همان گونه که آتش چوبها (هیزمها) را می بلعد.

۲۸۱- دوستی علی واجب از جانب حقتعالی

عن النبي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله: جَائِنِي جِبْرِئِيلَ مِنْ عِنْدِ اللهِ بِوَرَقَةٍ آسِ خَضْرَاءٍ، مَكْتُوبٌ فِيهَا بِيَاضٍ أَنِّي افْتَرَضْتُ مَحَبَّةَ عَلِيٍّ عَلَى خَلْقِي فَبَلَّغْتُهُمْ ذَلِكَ عَنِّي. بحار الانوار، ج ۳۹، ص ۲۷۵

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمودند: جبرئیل از نزد خدا برای من ورقه‌ای (نامه‌ای) سبز آورد که در آن با رنگ سفید نوشته شده بود: من محبت علی را بر مردم واجب کرده‌ام پس آن را به مردم ابلاغ نما.

۲۸۲- اگر تو نبودی ما مفتوح و رسوا می شدیم

و رُوِيَ أَنَّهُ ذُكِرَ عِنْدَ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ فِي أَيَّامِهِ حَلِيُّ الْكَعْبَةِ وَ كَثْرَتُهُ فَقَالَ قَوْمٌ لَوْ أَخَذْتَهُ فَجَهَّزْتَهُ بِهِ جُيُوشَ الْمُسْلِمِينَ كَانَ أَعْظَمَ لِلْأَجْرِ وَ مَا تَصْنَعُ الْكَعْبَةُ بِالْحَلِيِّ فَهَمَّ عُمَرُ بِذَلِكَ وَ سَأَلَ عَنْهُ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ إِنَّ الْقُرْآنَ أَنْزَلَ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ الْأَمْوَالَ أَرْبَعَةَ أَمْوَالَ الْمُسْلِمِينَ فَقَسَمَهَا بَيْنَ الْوَرَثَةِ فِي الْفَرَايِضِ وَ الْفَيْءِ فَقَسَمَهُ عَلَى مُسْتَحِقِّيهِ وَ الْخُمْسُ فَوَضَعَهُ اللَّهُ حَيْثُ وَضَعَهُ وَ الصَّدَقَاتُ فَجَعَلَهَا اللَّهُ حَيْثُ جَعَلَهَا وَ كَانَ حَلِيُّ الْكَعْبَةِ فِيهَا يَوْمَئِذٍ فَتَرَكَهُ اللَّهُ عَلَى حَالِهِ وَ لَمْ يَتْرُكْهُ نِسْيَانًا وَ لَمْ يَخْفَ عَلَيْهِ مَكَانًا فَأَقْرَهُ حَيْثُ أَقْرَهُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ فَقَالَ لَهُ عُمَرُ لَوْلَاكَ لَأَفْتَضَحْنَا وَ تَرَكَ الْحَلِيَّ بِحَالِهِ. نهج البلاغه: حکمت ۲۶۲

در زمان حکومت عمر بن خطاب از زیور کعبه و فراوانی آن نزد او صحبت شده عده ای به او گفتند اگر آن را به فروش رسانی و با پول آن لشکر اسلام را تقویت کنی ثوابش بیشتر است و کعبه را نیازی به زر و زیور نیست؟ عمر به این کار تصمیم گرفت و از امیرالمومنین علیه السلام پرسید. آن بزرگوار فرمودند: قرآن بر رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم نازل شد و اموال چهار قسم بود اموال مسلمین که آن را به سهم هر یک میان ارث برها تقسیم فرموده و غنیمت جنگی که آن را بین افرادی که سزاوار بودند قسمت کرد و صدقات که پروردگار آن را در مصرف های معین قرار داد و زیور کعبه که در آن روز بود و خدا آن را به حال خود گذاشت و آن را از روی فراموشی رها نکرد و مکانش از دید پروردگار مخفی نبود بنابراین تو آن را جایی قرار ده که خدا و رسولش قرار دادند عمر به امام علیه السلام عرض کرد اگر تو نبودی ما مفتوح و رسوا می شدیم و زیور کعبه را به حال خود گذاشت.

۲۸۳- عبادتهای خاضعانه همراه بامعرفت

قال الامام الصادق عليه السلام: و كان على عليه السلام اذا قام الى الصلوة فقال: ((وجهت وجهي للذي فطر السموات و الارض)) تغير لونه حتى يعرف ذلك في وجهه؛ ميزان الحكمة، ج ٥، ص ٣٨١

امام صادق عليه السلام فرمودند: هنگامی که حضرت علی علیه السلام به نماز می ایستاد، این آیه شریفه را می خواند: ((رو می آورم با تمام وجودم به کسی که آسمانها و زمین را آفرید)) و رنگ مبارک حضرتش تغییر می کرد، به طوری که تغییر حالت و دگرگونی از صورت مبارکش به خوبی مشاهده می گشت.

۲۸۴- علی علیه السلام در ۳ جای مهم در قیامت دوستانش رایاری می‌رساند

عن أم سلمة رضي الله عنها قالت قال رسول الله صلى الله عليه وآله لعلي عليه السلام يا علي إن محبيك يفرحون في ثلاثة مواطن عند خروج أنفسهم و أنت هناك تشهدهم و عند المساءلة في القبور و أنت هناك تلقنهم و عند العرض على الله و أنت هناك تعرفهم. بحار الأنوار ج ٦، ص: ٢٠١

پیامبر صلی الله علیه و آله به امیرالمومنین علیه السلام فرمودند ای علی دوستانت در ۳ جا خوشحال میشوند اول وقتخاج شدن روح از بدنشانکه تو آنجا حاضری و آنها را ملاحظه میکنی و وقت پرسش در قبرهاشان که باز حاضری و جوابهای صحیح را به آنها تلقین میکنی و سوم وقت عرضه به خدا که آنها را معرفی میکنی

۲۸۵- همراهی با پیامبر و اولیای الهی در قیامت

رفعه عن جابر عن النبي صلى الله عليه و آله أنه قال: أبشر يا علي ما من عبد يحبك و ينتحل مودتك إلا بعثه الله يوم القيامة معنا ثم قرأ النبي صلى الله عليه و آله هذه الآية إن المتقين في جنات و نهر في مقعد صدق عند مليك مقتدر. بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ٧، ص: ٢٠٩

پیامبر صلی الله علیه و آلهبه امیرالمومنین علیه السلام فرمودندای علی هیچ بنده ای تو را دوت ندارد و گره محبت توبه قلبش نخورده مگر اینکه خدا او را در قیامت باما مبعوث و محشور کند و این آیارا خواند(إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَ نَهْرٍ (٥٤ | قمر - ٥٤) به یقین پرهیزگاران در باغها و نهرهای بهشتی جای دارند، فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ (٥٤ | قمر - ٥٥) در جایگاه صدق نزد خداوند حاکم مقتدر.)

٢٨٦- نتیجه دوستی و پیروی علی علیه السلام

عن أمير المؤمنين علی بن أبی طالب علیه السلام قال قال رسول الله صلى الله عليه و آله يا علي كذب من زعم أنه يحبني و يبغضك يا علي إنه إذا كان يوم القيامة نادى مناد من بطنان العرش أين محبو علي و شيعته أين محبو علي و من يحبه بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ٧، ص: ٢١٢

پیامبر صلی الله علیه و آلهبه امیرالمومنین علیه السلام فرمودندای علی کسیکه تو را دشمن دارد و خیال میکند مرا دوست دارد، دروغ میگوید ای علی وقتی روز قیامت میشود منادی ای از داخل عرش الهی ندادر میدهد که دوستداران علی و دوستان دوستان و پیروانش کجایند.....

٢٨٧- قبر علی و اولادش آباد و مورد توجه بندگان خدا

عن النبي صَلَّى اللهُ عليه و آله : يا ابا الحسن! ان الله تعالى جعل قبرك و قبر ولدك بقاعا من بقاع الجنة و عرصة منعرصاتها و ان الله جعل قلوب نجباء من خلقه و صفوه من عباده تحن اليكم و تحتملا لمذله و الأذى فيعمرون قبوركم و يكثرون زيارتها. بحار الانوار، ج ٩٧، ص ١٢١

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عليه و آله خطاب به امیر المؤمنین علیه السلام فرمودند: ای ابا الحسن! خدای متعال، قبر تو و فرزندان را بقعه ای از بقعه های بهشت و عرصه ای از عرصه های آن قرار داده است و همانا خداوند، دلهای بندگان نجیب و برگزیده خویش را شیفته شما قرار داده است که در راه زیارت شما خواری و ادیتها را به جان می خردند و قبرهای شما را آباد می کنند و بسیار به زیارت آنها می آیند.

۲۸۸- شوق درخت طوبی به حضرت علی علیه السلام

عن أبي جعفر محمد بن علي عن آباءه ع قال قال رسول الله ص لما أُسرى بي إلى السماء فصرت في سماء الدنيا حتى صرت في السماء السادسة فإذا أنا بشجرة لم أر شجرة أحسن منها و لا أكبر منها فقلت [لجبرئيل] يا حبيبي ما هذه الشجرة قال هذه طوبى يا حبيبي قال فقلت ما هذا الصوت العالی [التالی] الجهوری قال هذا صوت طوبى قلت أى شىء يقول قال يقول وا شوقاه إليك يا على بن أبى طالب ع تفسير فرات الكوفى، ص: ٢١٠

امام محمد باقر علیه السلام از اجداد طاهرینشان علیهم السلام نقل می کنند که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: در شب معراج در آسمان ششم درختی دیدم که زیباتر و بزرگتر از آن درخت را تا به حال ندیده بودم.

پس به جبرئیل گفتم: ای دوست من! - جبرئیل - این درخت چیست؟ گفت: این درخت طوبی است ای حبيب من. گفتم: این صدای زیبا و بلند که می آید چیست؟ گفت: این صدای درخت طوبی است. گفتم چه می گوید: گفت: مرتب می گوید: «وَأَشْوَقَاهُ إِلَيْكَ يَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ» ای علی چقدر مشتاق تو هستیم.

ابو سعید الخدری قال:

كُنَّا جُلُوسًا نَنْتَظِرُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَخَرَجَ إِلَيْنَا قَدْ انْقَطَعَ شِسْعُ نَعْلِهِ، فَرَمَى بِهَا إِلَيَّ عَلَى فَقَالَ: «إِنَّ مِنْكُمْ مَنْ يُقَاتِلُ عَلَى تَأْوِيلِ الْقُرْآنِ كَمَا قَاتَلْتُ عَلَى تَنْزِيلِهِ».

فقال أبو بكر: أنا؟ قال: «لا». قال: عمر: أنا؟ قال: «لأ، و لكنَّ صاحب النعل». شرح نهج البلاغه

لابن أبي الحديد، ج ۳، ص: ۲۰۷

ابوسعید خدری می گوید:

ما به انتظار رسول خدا بودیم حضرت که بند کفششان پاره شده بود به نزد ما آمدند کفش را به علی علیه السلام دادند تا وصله زند. پس فرمود: «از شما کسی است که بر اساس تأویل قرآن می جنگد، همانگونه که من بر اساس تنزیل قرآن

می جنگم.» ابوبکر گفت: آن کس منم؟ فرمود، نه، عمر گفت: منم؟ فرمود: «نه، او کسی است که هم اکنون کفش پاره ی مرا وصله می زند.»

۲۹۰— حدیث سابقین

من مناقب ابن المغازلی عن ابن عباس رضی الله عنه فی قوله تعالی و السابقون السابقون «۲» قال سبق یوشع بن نون إلی موسی و سبق صاحب آل یاسین إلی عیسی و سبق علی بن أبی طالب إلی محمد بن عبد الله ص و هو أفضلهم كشف الغمة فی معرفة الأئمة (ط - القديمة)، ج ۱، ص:

۸۹

از ابن عباس روایت کرده فقیه شافعی ابن مغازلی در تفسیر آیه شریفه «السابقون السابقون» که رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: سبقت گرفت یوشع بن نون به سوی موسی و صاحب

یس به سوی عیسی و سبقت گرفت علی بن ابی طالب علیه السلام امیر مؤمنان به سوی محمد صلی الله علیه و آله و سلم و او از همه آنها برتر است

دیلمی از عایشه و طبرانی و ابن مردویه از ابن عباس گویند رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمود:

سابقین و پیشی گیرندگان سه نفرند. سابقِ موسی، یوشع بن نون است و سابقِ عیسی، صاحب یس و سابقِ به سوی من علی بن ابی طالب علیه السلام است.

۲۹۱- حدیث استرشاد

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَنْ إِنْ اسْتَرَشَدْتُمُوهُ لَنْ تَضِلُّوا وَ لَنْ تَهْلِكُوا؟ قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ هُوَ هَذَا وَ إِشَارَ إِلَى عَلِيِّ بْنِ أَبِيطَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، ثُمَّ قَالَ وَ أَخُوهُ وَ وَازِرُوهُ وَ أَصْدِقُوهُ وَ انصَحُوهُ فَإِنَّ جِبْرَائِلَ أَخْبَرَنِي بِمَا قُلْتُ لَكُمْ إِبْطَاتُ الْهَدَاةِ بِالنُّصُوصِ وَ الْمَعْجَزَاتِ، ج ۳، ص: ۱۸۷

زید بن ارقم گوید ما هنگامی که در خدمت پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم نشسته بودیم حضرت فرمود:

آیا شما را راهنمایی نکنم به کسی که چون از او استرشاد کنید هرگز گمراه نشوید و هرگز به هلاکت نیفتید؟ گفتند: آری یا رسول الله! حضرت فرمود: آن شخص این است و اشاره به علی بن ابیطالب علیه السلام نمود و سپس فرمود: با او برادری کنید و یاری اش نمایید و او را محبّ صادق و دوست راستین باشید زیرا آنچه را که (درباره ی او) به شما گفتم جبرئیل به من خبر داد.

۲۹۲- حدیث فاروق

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

سَتَكُونُ بَعْدِي فِتْنَةٌ فَإِذَا كَانَ ذَلِكَ فَالْزِمُوا عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ فَإِنَّهُ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِي وَ أَوَّلُ مَنْ يَصَافِحُنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ هُوَ الصِّدِّيقُ الْأَكْبَرُ وَ هُوَ فَارُوقُ هَذِهِ الْأُمَّةِ يُفَرِّقُ بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ وَ هُوَ يَعْسُوبُ الدِّينَ. كَشَفَ الْغَمَةَ فِي مَعْرِفَةِ الْأُمَّةِ (ط - الْقَدِيمَةُ)، ج ١، ص: ٣٧٦

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: به زودی پس از من فتنه ای برپا خواهد شد، پس زمانی که چنین شد ملازم علی بن ابیطالب علیه السلام باشید زیرا که او اول کسی است که به من ایمان آورد و اول کسی است که در روز قیامت با من مصافحه می کند، او صدیق اکبر و فاروق (جدا کننده) این امت است که میان حق و باطل جدایی افکند و او بزرگ و پیشوای دین است.

٢٩٣- دوستی علی بهترین عمل و سرور همه ی اعمال است.

دوستی علی علیه السلام سعادت مندی به تمام معنا.

پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم اشاره به علی علیه السلام نموده و فرمود:

« هُوَ هَذَا الَّذِي أَحْصَى اللَّهُ فِيهِ عِلْمَ كُلِّ شَيْءٍ، وَ أَنَّ السَّعِيدَ كُلَّ السَّعِيدِ حَقَّ السَّعِيدِ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ وَفَاتِهِ، وَ إِنَّ الشَّقِيَّ كُلَّ الشَّقِيَّ حَقَّ الشَّقِيَّ مَنْ أَبْغَضَ عَلِيًّا فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ وَفَاتِهِ » مَدِينَةُ مَعَاجِزِ الْأُمَّةِ الْإِثْنَى عَشَرَ، ج ٢، ص: ١٢٩

«او امام مبین است که خدا علم هر چیز را در او فراهم آورده است و همانا خوشبخت و سعادت مند به تمام معنا کسی است که علی علیه السلام را در دوران زندگی

و پس از مرگ دوست داشته باشد، گمراه و بدبخت به تمام معنا کسی است که با علی علیه السلام در دوران زندگی و پس از مرگ خود دشمنی کند.»

٢٩٤- جان کندن او به راحتی صورت می گیرد.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

أَلَا وَمَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا يَهْوَنُ اللَّهُ عَلَيْهِ سَكَرَاتِ الْمَوْتِ وَيَجْعَلُ قَبْرَهُ رَوْضَةً مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ بِحَارِ الْأَنْوَارِ
ج ۲۷، ص: ۱۱۴

آگاه باشید هر کس علی علیه السلام را دوست داشته باشد خدا جان کندن را بر او در هنگام مرگ آسان می‌گرداند و قبر او را باغی از باغهای بهشت قرار می‌دهد. شیعه و دوستدار امیرالمؤمنین علیه السلام در این دنیا در بهشت است.

در محضر امام صادق علیه السلام شخصی عرض نمود: خدایا بهشت خود را نصیب ما بفرما! حضرت فرمودند:

شما شیعیان در همین دنیا هم در بهشت هستید، از خداوند بخواهید که از بهشت خارجتان نسازد. عرض شد: فدایتان شوم چگونه در بهشت هستیم در حالی که در دنیا هستیم؟ حضرت فرمودند: آیا شما اقرار به امامت ما ندارید؟ عرض شد چرا و فرمودند: همین (لذت ایمان شما) بهشت شماست و آن کسی که اقرار به امامت ما داشته باشد در بهشت است، از خداوند بخواهید که ولایت ما را از شما نگیرد

۲۹۵- خوشا به حال شیعیان امیرالمؤمنین علیه السلام

عن عمرو بن أبي المقدم عن أبي عبد الله عليه السلام مثله و زاد فيه ألا و إن لكل شيء جوهراً - و جوهراً ولد آدم محمد و نحن و شيعتنا بعدنا حبذا شيعتنا ما أقربهم من عرش الله تعالى و أحسن صنع الله إليهم يوم القيامة و الله لو لا أن يتعاضم الناس ذلك أو يدخلهم زهو لسلمت عليهم الملائكة قبلاً و الله ما من عبد من شيعتنا يتلو القرآن في صلاته قائماً إلا و له بكل حرف مائة حسنة - و لا قرأ في صلاته جالساً إلا و له بكل حرف خمسون حسنة و لا في غير صلاة إلا و له بكل حرف عشر حسنات - و إن للصامت من شيعتنا لأجر من قرأ القرآن ممن خالفه أنتم و الله على

فرشکم نیام لكم أجر المجاهدين و أنتم و الله في صلاتكم لكم أجر الصافين في سبيله أنتم و الله
الذين قال الله تعالى و نزعنا ما في صدورهم من غل إخوانا على سرر متقابلين

إنما شيعتنا أصحاب الأربعة الأعين عينان في الرأس و عينان في القلب ألا و الخلائق كلهم كذلك
إلا أن الله تعالى فتح أبصاركم و أعمى أبصارهم الوافي، ج ٥، ص: ٨٠٧ الكافي (ط) -
دارالحديث)، ج ١٥، ص: ٤٩٣

عمرو بن ابى المقدام از امام صادق عليه السلام روايت کرده که حضرت فرمودند: آگاه باشید
که هر چیزی را گوهری است و گوهر فرزندان آدم عليه السلام حضرت محمد است و پس از آن
حضرت، ما ائمه طاهرين و شيعيانمان هستيم.

خوشا بر شيعيان ما که چه نزدیکند به عرش خدای عزوجل و چه نیکو است رفتار خدای عزوجل
نسبت به آنان در روز قیامت. به خدا سوگند! اگر بر مردم بزرگ و گران نمی آمد و شيعيان را
خودبینی فرا نمی گرفت فرشتگان رو در رو به آنها سلام می کردند. به خدا سوگند! هیچ بنده
ای از شيعيان ما نیست که قرآن را ایستاده در حال نماز بخواند جز آن که در برابر هر حرفی
از آن صد حسنه به او دهند و اگر نشسته بخواند به هر حرفی پنجاه حسنه به او دهند و شخص
خموش از شيعيان ما ثواب قرآن خوان مخالفین را دارد، شما به خدا قسم در بسترهای خود
خفته اید و مزد مجاهدان را دارید و در نماز هستید و ثواب صف بستگان در راه خدا را دارید،
شماييد به خدا سوگند آن کسانی که خدای عزوجل درباره شان فرموده: «و نَزَعْنَا مَا فِي
صُدُورِهِمْ مِنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَى سُرُرٍ مُتَقَابِلِينَ

یعنی «کینه ای که در سینه شان بوده کنده ایم و برادرانه بر تختها روبروی هم هستند»

به راستی که شيعيان ما چهار چشم دارند، دو چشم در سر، دو چشم در دل، آگاه باشید که همه
این طورند ولی خدای عزوجل چشمهای شما را بینا کرده به ولایت ما و چشمهای مخالفین ما را
به ولایت کور کرده است.

۲۹۶- نزول ستاره در خانه ی امیرالمؤمنین علیه السلام ، دال بر وصایت مولا

ابن مغزلی علی بن محمد شافعی در این موضوع دو حدیث آورده است؛ اول حدیثی است که با اسناد خود از انس بن مالک در «مناقب» خود ذکر کرده است و علامه بحرانی نیز در «غایه المرام» صفحه ی ۴۰۹ عین این حدیث را از او روایت کرده است.

عَنْ أَنَسِ قَالَ انْقَضَ كَوَکَبٌ عَلَى عَهْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مَنْ انْقَضَ هَذَا النُّجْمُ فِي دَارِهِ فَهُوَ الْخَلِيفَةُ مِنْ بَعْدِي، فَانظُرُوا فَإِذَا هُوَ انْقَضَ فِي مَنْزِلٍ عَلَى فَأَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى: وَالنُّجْمُ إِذَا هَوَى مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَى وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَى إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى إِبْرَاهِيمَ الْهُدَى بِالنُّصُوصِ وَالْمُعْجَزَاتِ، ج ۳، ص: ۱۷۸

انس گوید: ستاره ای در زمان رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم خم می شد (یعنی به شکل خط نورانی در حرکت بود) حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: هر کس که این ستاره، در خانه ی او فرود آید او بعد از من جانشین من خواهد بود. چون مردم نگریستند، دیدند آن ستاره در منزل علی بن ابیطالب علیه السلام فرود آمد و خداوند متعال این آیه را فرستاد:

«سوگند به آن ستاره ی درخشان هنگامی که فرود آمد، که صاحب شما گمراه نگشته و اغوا نشده است و از روی هوای نفس تکلم نمی کند (و راجع به خلافت و وصایت ابن عم خود امیرالمؤمنین علیه السلام، پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم از نزد خود چیزی نمی گوید، تمام گفتار او وحی است که از جانب حضرت رب العزه به او وحی گردیده است.»

۲۹۷- کلام حضرت خضر در فضائل امیرالمؤمنین علیه السلام

صفوانی در کتاب «محن» و کلینی در کتاب «کافی» روایت کرده اند که چون امیرالمؤمنین علیه السلام به شهادت رسیدند:

جَاءَ شَيْخٌ يَبْكِي وَ هُوَ يَقُولُ الْيَوْمَ انْقَطَعَتْ عِلَاقَةُ النُّبُوَّةِ حَتَّى وَقَفَ بِيَابِ الْبَيْتِ الَّذِي فِيهِ أَمِيرُ
 الْمُؤْمِنِينَ وَ أَخَذَ بِعِضَادَتِي الْبَابِ فَقَالَ رَحِمَكَ اللَّهُ فَلَقَدْ كُنْتُ أَوَّلَ النَّاسِ إِسْلَامًا وَ أَخْلَصَهُمْ إِيْمَانًا وَ
 أَشَدَّهُمْ يَقِينًا وَ أَخَوْفَهُمْ مِنَ اللَّهِ وَ أَطْوَعَهُمْ لِنَبِيِّ اللَّهِ وَ أَفْضَلَهُمْ مَنَاقِبًا وَ أَكْثَرَهُمْ سَوَابِقًا وَ أَشْبَهُهُمْ بِهِ
 خُلُقًا وَ خُلُقًا وَ سِيْمَاءً وَ فَضْلًا وَ كُنْتُ أَخْفِضُهُمْ صَوْتًا وَ أَعْلَاهُمْ طَوْدًا وَ أَقْلَهُمْ كَلَامًا وَ

أَصْوَبَهُمْ مَنْطِقًا وَ أَشَجَعَهُمْ قَلْبًا وَ أَحْسَنَهُمْ عَمَلًا وَ أَفْوَاهَهُمْ يَقِينًا حَفِظْتُ مَا ضَيَّعُوا وَ رَعَيْتَ مَا أَهْمَلُوا وَ
 شَمَرْتُ إِذَا اجْتَمَعُوا وَ عَلَوْتُ إِذَا هَلَعُوا وَ وَقَفْتُ إِذَا شَرَعُوا وَ أَدْرَكْتُ أَوْتَارَ مَا ظَلَمُوا كُنْتُ عَلَى الْكَافِرِينَ
 عَذَابًا وَاصِبًا وَ لِلْمُؤْمِنِينَ كَهْفًا وَ حِصْنًا كُنْتُ كَالْجَبَلِ الرَّاسِخِ لَا تُحْرُكُ الْعَوَاصِفُ وَ كُنْتُ لِلطُّفْلِ
 كَالْأَبِ الشَّفِيقِ وَ لِلرَّامِلِ كَالْبَعْلِ الْعَطُوفِ فَسَمْتُ بِالسُّوَيْهَةِ وَ عَدَلْتُ فِي الرَّعِيَّةِ وَ أَطْفَأْتُ النَّيْرَانَ وَ
 كَسَرْتُ الْأَصْنَامَ وَ أَذَلَّتُ الْأَوْتَانَ وَ عَبَدْتُ الرَّحْمَنَ فِي كَلَامٍ لَهُ كَثِيرٍ فَالْتَقَتُوا فَلَمْ يَرَوْا أَحَدًا فَسُئِلَ
 الْحَسَنُ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَنْ كَانَ الرَّجُلُ قَالَ الْخَضِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ. مناقب آل أبي طالب عليهم السلام
 (لابن شهر آشوب)، ج ۲، ص: ۳۴۷

چون امیرالمومنین علیه السلام به شهادت رسیدند، پیرمردی گریه کنان آمد در حالی که
 می گفت: «امروز زنجیرهای نبوت پاره شد،» تا ایستاد در اتاقی که حضرت در آنجا مرغ روحش
 پرواز نموده بود و با دو دست خود دو بازوی دو طرف در را گرفت و گفت: خدا تو را رحمت
 کند، حقا که اولین کسی بودی که اسلام آوردی و پاک ترین آنها بودی از جهت ایمان و یقینت
 از همه شدیدتر بود و خوفت از خدا نسبت به همه بیشتر و طاعتت به پیغمبر خدا از همه فزون تر
 و مناقبت و فضائلت از همه عالتر و سوابقت از همه زیادتر و شباھتت به رسول خدا صلی الله
 علیه و آله و سلم از جهت قوای طبیعی و اخلاق معنوی و از جهت علائم روحانی در چهره ات و
 از جهت فضل و شرافت از همه بیشتر بود و از جهت سر و صدا از همه آرامتر بودی و از جهت
 استقامت و ثبات از همه بالاتر و رفیع مرتبه تر بودی. کلام و سخنت از
 همه مقبول تر و منطقت از همه صحیح تر و قلبت از همه شجاعتر و کردارت از همه نیکوتر و یقینت
 از همه قویتر بود.

حفظ کردی آنچه را که ضایع کردند و رعایت کردی آنچه را که مُهمل گذاشتند و دامن همت به کمر زدی در وقتی که آنها اجتماع کردند و نفس خود را بلند داشتی هنگامی که آنها حرص زدند و توقف کردی در وقتی که آنها بدعت نهادند و دادخواهی کردی نسبت به ظلم‌هایی که نمودند. ای علی تو نسبت به کافران، عذاب سخت و مداوم بودی و نسبت به مؤمنان پناهگاه و ملجأ و حصن. تو مانند کوهی عظیم و ثابت بودی که تند بادهای اهواء و آراء باطل و طوفانهای سخت امیال و انکار مخالفین ابداً مختصر حرکتی و تکانی در تو به وجود نیاورد.

نسبت به کودکان مانند پدر مهربان و نسبت به بیوه زنان چون شوهر رؤوف و عطوف بودی. بیت المال را به طور تساوی تقسیم کردی و در رعیت و توده‌ی مردم به عدالت رفتار نمودی و آتش‌های کفر و شرک و بیداد و تجاوز بر حقوق را خاموش کردی و بت‌های ظاهر و باطن را در هم شکستی و ذلیل نمودی و در مقام بندگی خداوند عز و جل قیام و اقدام کردی و بسیار از این قبیل سخنان گفت و صفات عالی‌ی آن حضرت را بیان کرد و ناگهان ناپدید شد!

مردم که التفات کردند کسی را ندیدند و از حضرت امام حسن علیه السلام سؤال کردند؟ فرمود: آن مرد پیر، حضرت خضر علیه السلام بود.

کتاب فضل تو را آب بحر کافی نیست که تر کنم سرانگشت و صفحه بشمارم

۲۹۸- اشتیاق ملائکه برای دیدن علی علیه السلام

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

«... إِنَّ مَلَائِكَةَ السَّمَاوَاتِ وَالْحُجُبِ لَيَسْتَأْذِنُونَ إِلَيَّ رُؤْيَاهُ عَلِيٌّ بِنِ ابْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ كَمَا تَسْتَأْذِنُ الْوَالِدَةُ الشَّفِيقَةُ إِلَيَّ وَكَدِّهَا الْبَارَّ الشَّفِيقِ» الإحتجاج على أهل اللجاج (للطبرسي)، ج ۱، ص:

۴۳

حضرت رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند:

«... همانا فرشتگان آسمانها و حُجُب، همانند شوق و علاقه ی مادر مهربان به فرزند نیکوکار
دلسوز مشتاق دیدار علی بن ابیطالب علیه السلام هستند.»

۲۹۹- سوگند فرشتگان در میان خودشان، سوگند به علی علیه السلام است.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ:

«...ان قسم الملائكة فيما بينهم: وَ الَّذِي شَرَّفَ عَلِيًّا عَلَى جَمِيعِ الْوَرَى بَعْدَ مُحَمَّدٍ الْمُصْطَفَى»
بحار الأنوار (ط - بيروت)، ج ۳۹، ص: ۱۰۵

پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرمودند: «سوگندی که فرشتگان میان خود دارند اینچنین
است؛ سوگند خدایی را که علی مرتضی را پس از محمد صلی الله علیه و آله و سلم بر همه ی
مردم برتری داد.»

۳۰۰- پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم در معراج از فضائل علی علیه السلام به وجد می آید.

عَنْ ابْنِ مُسْكَانَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ لَمَّا أُسْرِيَ بِرَسُولِ اللَّهِ إِلَى السَّمَاءِ وَأَوْحَى اللَّهُ
إِلَيْهِ فِي عَلِيٍّ مَا أَوْحَى مِنْ شَرَفِهِ وَمِنْ عِظَمِهِ عِنْدَ اللَّهِ وَرُدَّ إِلَى الْبَيْتِ الْمَعْمُورِ وَجَمَعَ لَهُ النَّبِيِّينَ
وَ صَلَّوْا خَلْفَهُ عَرَضَ فِي نَفْسِ رَسُولِ اللَّهِ مِنْ عِظَمِ مَا أَوْحَى إِلَيْهِ فِي عَلِيٍّ فَأَنْزَلَ اللَّهُ فَإِنْ كُنْتَ فِي
شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا

خداوند از شرافت و عظمت حضرت علی علیه السلام برای پیامبر تعریف کرد، تا اینکه پیامبر به
بیت المعمور رفتند و تمام پیامبران پشت سر او نماز گزار شدند.

بعد از نماز، پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم از آنچه خداوند درباره ی علی علیه السلام و
مقام و منزلت او برایش صحبت کرده بود به شگفت آمد و (در فکر فرو رفت) و در همین حال

بود که وحی الهی نازل شد که: «فَإِنْ كُنْتَ فِي شَكٍّ مِمَّا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ فَسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَأُونَ الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكَ»

ای پیامبر ما، اگر در آنچه بر تو نازل کردیم و حرفش را زدیم شک داری، پس از کسانی که قبل از تو کتاب خدا را خوانده اند سؤال کن که آیا چنین است یا نه؟

یعنی از پیامبران پشت سر خود سؤال کن، که آنچه در کتب ایشان از فضائل علی علیه السلام بیان شد، برای تو هم همان را بیان کردیم.

«لَقَدْ جَاءَكَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَاسِرِينَ»

همانا حق از جانب پروردگارت آمد. پس در حقانیت او هیچگاه شک مکن و از کسانی مباش که آیات الهی را تکذیب کردند (که اگر چنین کنی) از زیانکاران عالم خواهی شد. «

سخن که بدینجا رسید فقال الصادق علیه السلام فوالله ما شك و ما سأل بحار الأنوار ج ۳۶، ص: ۹۴

امام صادق علیه السلام فرمودند: به خدا قسم، نه پیامبر در فضائل علی علیه السلام شک کرد و نه از انبیاء سؤال نمود؛ (بلکه از فضائل علی علیه السلام به شور و شغف در آمده بود و تمام وجود او را خوشحالی محض فرا گرفته بود.

در پایان حدیثی نورانی و پرفایده، که در جوامع روائی از مولا امیرالمومنین علیه السلام، آمده از جمله در خصال شیخ صدوق ره ج ۲، ص: ۵۷۲ منن و ترجمه اش، را تبرکاً می آوریم

عن أبي ذر الغفاري رضي الله عنه، قال: قال أمير المؤمنين عليه السلام: «لقد علم المستحفظون من أصحاب رسول الله صلى الله عليه وآله ليس فيهم رجل له منقبة إلا وقد شاركتها فيها، و لي سبعون منقبة لم يشاركني فيها أحد منهم».

قلت: يا أمير المؤمنين، أخبرني بهن، فقال:

علی (علیه السلام) فرمود حافظین اصحاب پیغمبر (صلی الله علیه و آله) میدانند که در میان آن ها کسی نیست که فضیلتی داشته باشد جز آنکه من با او شریکم و بر او برتری دارم ولی من هفتاد منقبت دارم که هیچ کدام از آنان را در او شرکتی نیست عرض کردم یا امیر المؤمنین مرا از آنها آگاه کن فرمود:

أول منقبة لی: أني لم أشرك بالله طرفه عين، و لم أعبد اللات و العزی.

۱- یک چشم بهم زدن مشرک بخدا نبودم و لات و عزی را نپرستیدم.

و الثانية: لم أشرب الخمر، قط.

۲- هرگز شراب نوشیدم.

و الثالثة: أن رسول الله صلى الله عليه و آله استوهبني من أبي في صبايتي و كنت أکیله و شریبه

و مؤنسه و محدثه إیماناً.

۳- در کودکی رسول خدا (صلی الله علیه و آله) نگهداری مرا از پدرم درخواست کرد و من از همان وقت با آن حضرت همخوراک و دمخور و طرف صحبت بودم.

و الرابعة: أني أول الناس إیماناً و إسلاماً.

۴- پیش از همه ایمان و اسلام آوردم.

و الخامسة: أن رسول الله صلى الله عليه و آله قال: أنت منى بمنزلة هارون من موسى إلا أنه لا نبي بعدي.

۵- رسول خدا بمن فرمود ای علی نسبت تو بمن چون نسبت هرون است بموسی جز آنکه پس از من پیغمبری نباشد.

و السادسة: أني كنت آخر الناس عهدا برسول الله، و واريته في حفرة.

۶- من آخرین کسی بودم که از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) جدا شدم و او را در قبرش گذاردم.

و السابعة: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أنا منى على فراشه حين ذهب إلى الغار و سجاني بيرده، فلما جاء المشركون ظنوا أني محمد فأيقظوني و قالوا: ما فعل صاحبك؟ قلت: ذهب إلى حاجة، قالوا: لو كان هرب لهرب هذا معه.

۷- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) چون بغار ثور رفت مرا در جای خود خوابانید و با پتوی خود پوشانید چون مشرکان بخانه او آمدند گمان بردند من محمدم مرا از خواب بیدار کردند و گفتند رفیقت چه شد؟

گفتم دنبال کاری رفت، گفتند اگر گریخته بود این علی هم با او گریخته بود.

و الثامنة: أن رسول الله صلى الله عليه و آله علمني ألف باب من العلم يفتح لي من كل باب ألف باب و لم يعلم ذلك أحدا غيري.

۸- رسول خدا (ص) هزار در دانش بر من گشود که از هر یک هزار باب گشوده میشد و یکی از آنها را بدیگری یاد نداد.

و التاسعة: أن رسول الله صلى الله عليه و آله قال: إذا حشر الله الأولين و الآخرين نصب لي منبر فوق منابر النبيين و نصب لك منبر فوق منابر الوصيين فترتقي عليه.

۹- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) گفت ای علی چون خداوند اولین و آخرین را محشور کند برای من منبری برتر از منبر پیغمبران گذارد و برای تو منبری برتر از منبر اوصیای دیگر و تو بر آن بالا میروی

و العاشرة: أني سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: لا أعطي في القيامة أحد شيئا إلا سألت لك الله يا علي مثله.

۱۰- من از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) شنیدم می فرمود ای علی چیزی در قیامت بمن نداده‌اند جز آنکه مانند آن را برای تو درخواست کردم.

الحادية عشرة: أني سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: أنت أخي و أنا أخوك، يدي في يدك حتى ندخل الجنة.

۱۱- از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) شنیدم میفرمود ای علی تو برادر منی و من برادر توام دست تو در دست من است تا بهشت روی.

الثانية عشر: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: مثلک فى أمتى مثل سفينة نوح من ركبها نجي و من تخلف عنها غرق.

۱۲- من از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) شنیدم میفرمود ای علی تو در امت من همانند کشتی نوحی که هر کس بر آن سوار شد نجات یافت و هر کس تخلف ورزید غرق شد.

الثالثة عشر: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أيدنى و عممنى بعمامة نفسه بيده و دعا لى بدعاء النصر على أعداء الله و هزمتهم بإذن الله تعالى.

۱۳- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) عمامه مبارک خود را با دست مبارک خود بر سر من بست و دعای پیروزی بر دشمنان خدا را بر من خواند تا یاری خدا آن‌ها را شکست دادم.

الرابعة عشر: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أمرنى أن أمسح يدي على ضرع شاه يابس لبنها، قلت: يا رسول الله، بل أنت امسح، فقال: يا على، يدك يدي، و فعلك فعلى، فمسحت عليها يدي فدر على لبنها فسقيت رسول الله صلى الله عليه و آله شربة، فأنت عجوزة فشكت الضمأ فسقيتها، قال رسول الله صلى الله عليه و آله: إني سألت الله أن يبارك فى يدك ففعل.

۱۴- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) بمن فرمود که بر پستان خشکیده گوسفندی دست بکشم عرض کردم شما دست بکشید فرمود ای علی کردار تو کردار منست من بر آن دست کشیدم و بمن شیر داد یک جرعه بر رسول خدا (صلى الله عليه و آله) دادم سپس پیره زنی آمد و از تشنگی نالید یک جرعه هم باو دادم رسول خدا (صلى الله عليه و آله) فرمود من از خدا درخواست کردم که برایم دست ترا برکت دهد و اجابت فرمود.

الخامسة عشر: أن رسول الله صلى الله عليه وآله أوصى إلى و قال: لا يلي غسلی غیرک، و لا یواری عورتی غیرک قلت له: کیف لی بتقلیبک؟ قال: إنک ستعان، فوالله ما أردت أن أقلب عضوا من أعضائه إلا قلب لی.

۱۵- رسول خدا (صلى الله عليه وآله) مرا وصی خود کرد و فرمود ای علی غیر از تو کسی مرا غسل ندهد و بخاک نسیارد زیرا اگر کسی جز تو عورت مرا ببیند دیده‌هایش از کاسه بیرون می‌آیند عرض کردم من چگونه تنها میتوانم شما را از دستی بدستی بگردانم فرمود از غیب بتو کمک می‌شود بخدا نخواستم عضوی از اعضاء او را بگردانم جز آنکه برای من گردید.

السادسة عشر: أنى أردت أن أجرده فنودیت: یا وصی محمد، لا تجرده، فغسله و القمیص علیه، قال: و الذی أکرمه بالنبوة و خصه بالرسالة ما رأیت له عورة، خصنی الله بذلک من بین أصحابه.

۱۶- من خواستم آن حضرت را برای غسل برهنه کنم ندائی رسید که ای وصی محمد (صلى الله عليه وآله) او را برهنه مکن منم از زیر پیراهن او را غسل دادم و به خدائی که او را بلند و گرامی داشت و برسالت برگزید عورت او را ندیدم که خداوند از میان اصحاب آن حضرت مرا باین شرافت مخصوص گردانید.

السابعة عشر: أن الله زوجنی فاطمة علیها السلام و قد خطبها أبو بکر و عمر فزوجنی الله تعالى من فوق سبع سماوات، فقال رسول الله صلى الله عليه وآله: هنیئا لک یا علی، فإن الله قد زوجک فاطمة سیده نساء العالمین و هی منی، قلت: یا رسول الله، أ لست أنا منک؟

قال: بلی، أنت منی و أنا منک کیمینی من شمالي، لا أستغنی عنک فی الدنيا و الآخرة

۱۷- با اینکه ابو بکر و عمر از فاطمه (علیها السلام) خواستگاری کرده بودند خدا از بالای هفت آسمان او را بمن تزویج کرد و رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود ای علی این نعمت بر

تو گوارا باد که خداوند فاطمه سیده زنان اهل بهشت و پاره تن مرا بتو تزویج کرد عرض کردم
یا رسول الله مگر من از تو نیستم؟

فرمود ای علی چرا تو از منی و من از تو چون دستی نسبت بدست دیگر در دنیا و آخرت از تو
مستغنی نیستم.

الثامنة عشر: أن رسول الله صلى الله عليه وآله قال: يا علي، أنت صاحب لواء الحمد في الآخرة،
و أنت يوم القيامة أقرب الخلائق مني مجلسا، يبسط لي و لك فأكون في زمرة النبيين و أنت في
زمرة الوصيين، و يوضع على رأسك تاج النور و إكليل الكرامة، يحف بك سبعون ألف ملك حتى
يفرغ الله تعالى من حساب الخلائق.

۱۸- رسول خدا (صلى الله عليه وآله) فرمود ای علی تو در آخرت پرچم حمد را بدست داری
و در قیامت بمن از همه نزدیکتر نشینی مسندی برای من پهن کنند و مسندی برای تو من در گروه
پیغمبرانم و تو در گروه وصیان بر سرت تاجی از نور و اکیلی از کرامت گذارند هفتاد هزار
فرشته ترا در میان گیرند تا خدا از حساب خلائق فارغ شود.

التاسعة عشر: أن رسول الله قال: ستقاتل الناكثين و القاسطين و المارقين «٦»، فمن قاتلك منهم
قاتلهم، فإن لك بكل رجل منهم شفاعه في مائة ألف من شيعتك.

قلت: يا رسول الله، فمن الناكثون؟ فقال: طلحة و الزبير فإنهما يبایعانك بالحجاز و ينكثانك
بالعراق فإذا فعلا [ذلك] فحاربهما فإن في قتالهما «١» طهارة لأهل الأرض. قلت: فمن
القاسطون؟ قال: معاوية و أصحابه.

قلت: فمن المارقون؟ قال: أصحاب ذى الثدية فإنهم يمرقون من الدين كما يمرق السهم من الرمية فاقتلهم فإن فى قتلهم فرجا لأهل الأرض و عذابا لهم و ذخرا لك عند الله تعالى يوم القيامة.

۱۹- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) بمن فرمود در آینده نزدیکی با ناکثان و قاسطان و مارقان میجنگی بشماره هر فردی از آنها که با تو بجنگد صد هزار از شیعیان خود را شفاعت میکنی عرض کردم یا رسول الله ناکثان کیانند؟ فرمود طلحه و زبیر که در حجاز با تو بیعت کنند و در عراق بشکنند چون چنین کنند با آنها بجنگ که نبرد آنها اهل زمین را پاک کند عرض کردم قاسطان کیانند؟ فرمود معاویه و یارانش عرض کردم مارقان کیانند؟ فرمود خوارج که یاران ذی الثدیه اند و از دین بیرون جهند چنانچه تیر از کمان میجهد آنها را بکش که در کشتارشان برای اهل زمین گشایشی است و بر خودشان عذابی است سریع و برای تو ذخیره صالحی است نزد خدا در روز قیامت.

العشرون: فإني سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: مثلک فی هذه الأمة مثل باب حطه

فی بنی اسرائیل فمن دخل فی ولايتک دخل فی باب حطه كما أمر الله عز و جل.

۲۰- از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) شنیدم میفرمود تو در میان امتن نمونه باب حطه ای در بنی اسرائیل هر کسی در ولایت تو در آید در دری که خدا فرمود در آمده.

الحادية و العشرون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: أنا مدينة العلم و على بابها

و لن تدخل المدينة إلا من بابها، ثم قال عليه السلام: سترعى ذمتى و تقاتل على سنتى و تخالفك أمتى.

۲۱- از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم میفرمود من شهر دانشم و علی در آنست هرگز بشهر نتوان در آمد جز از در آن سپس فرمود ای علی تو بزودی عهد مرا رعایت میکنی و بروش من نبرد میکنی تو مخالفت میکنند.

الثانیة و العشرون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: إن الله تبارك و تعالى خلق ابني الحسن و الحسين من نور ألقاه إليك و إلى فاطمة و هما يزهران كما يزهر القرطان إذا كانا في الأذنين يتضاعف على نور الشهداء سبعين ألف ضعف. يا علي، إن الله تعالى قد و عدنى أن يكرهما كرامة لا يكرم بها أحدا ما خلا النبیین و المرسلین.

۲۲- از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم میفرمود خدای تبارک و تعالی دو فرزندم حسن و حسین (علیهما السلام) را از نوری آفریده که بتو و فاطمه ارزانی داشت آنها مانند دو گوشواره باشند که بر گوش لرزاند درخشانی آنها هفتاد برابر درخشانی شهیدانست ای علی براستی خدای تبارک و تعالی بمن وعده داده که آنها را چنان گرامی دارد که کسیرا گرامی نداشته جز پیغمبران و مرسلین.

الثالثة و العشرون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أعطانى خاتمه فى حياته و درعه و منطقته و قلدى سيفه، و أصحابه كلهم و عمى العباس حضور، فخصنى الله عز و جل بها.

۲۳- آنکه رسول خدا (صلی الله علیه و آله) در زندگی خویش انگشتر و زره و کمر بندش را بمن داد و شمشیرش را بکمر من بست و با آنکه همه اصحابش حضور داشتند و عمویم عباس هم حاضر بود خداوند مرا بدین کرامت مخصوص گردانید نه آنان را.

الرابعة والعشرون: أنزل الله عز و جل على رسوله: يا أيها الذين آمنوا إذا ناجيتم الرسول فقدموا بين يدي نجواكم صدقة ذلك خير لكم و أظهر فإن لم تجدوا فإن الله غفور رحيم ، أأسفقتم أن تقدموا بين يدي نجواكم صدقات فإذ لم تفعلوا و تاب الله عليكم و هل تكون التوبة إلا من ذنب كان؟ فناجيت رسول الله صلى الله عليه و آله و تصدقت و لم يفعل ذلك أحد غيري.

۲۴- آنکه خدای عز و جل بر رسول خود این آیه را (در سوره مجادله آیه ۱۲) فرستاد ای کسانی که ایمان آوردید چون با رسول خدا (صلى الله عليه و آله) نجوی کنید پیش از نجوی صدقه بدهید، من یک اشرفی طلا داشتم فروختم بده درهم و چون با رسول خدا (ص) نجوی کردم پیش از نجوی صدقه میدادم و بخدا هیچ کدام از اصحابش پیش از من و پس از من این کار را نکردند تا خدا این آیه را فرستاد (در سوره مجادله آیه ۱۳) آیا ترسیدند که پیش از نجوای خود صدقه بدهید چون نکردید خدا بر شما بخشید که فرمود «و تاب الله عليكم» آیا توبه جز از گناهی است که بوده.

الخامسة والعشرون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: الجنة محرمة على الأنبياء حتى أدخلها أنا و هي محرمة على الأوصياء حتى تدخلها أنت يا علي، إن الله تعالى يبشرني فيك ببشارة لم يبشر بها نبيا قبلي بأنك سيد الأوصياء و أن ابنك سیدی شباب أهل الجنة.

۲۵- من از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) شنیدم که میفرمود بهشت بر پیغمبران پیش از آنکه من وارد شوم غدقن است و بر وصیان پیش از آنکه تو وارد آن شوی غدقن است ای علی خدای تبارک و تعالی

در باره تو بمن مژده ای داده که بهیچ کدام از پیغمبران پیش از من نداده بمن مژده داده که تو سید وصیانی و دو پسر حسن و حسین (علیهما السلام) دو سید جوانان اهل بهشتند در روز قیامت.

السادسة والعشرون: أن جعفر الطيار أخی فی الجنة مع الملائكة المزين بالجناحين من در و

ياقوت و زبرجد

۲۶- جعفر برادرم با دو بال از در و یاقوت و زبرجد آراسته و در بهشت با فرشتگان در پرواز است.

السابعة والعشرون: أن رسول الله صلى الله عليه وآله قال: إن الله تبارك و تعالی وعدنی فیک وعدا لم يخلفه، جعلنی نبیا و جعلک وصیا.

۲۷- عمویم حمزه سید شهیدان است.

الثامنة والعشرون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول: يا على ستلقى مثل ما لقي موسى من فرعون، فاصبر و احتسب حتى تلقانى، فأوالى من والاك و أعادى من عاداك.

۲۸- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمود که خدای تبارک و تعالی در باره تو بمن نویدی داده که تخلف ندارد مرا پیغمبر گردانیده و ترا جانشین و بزودی پس از من از امتم همان را برخورد کنی که موسی از فرعون برخورد کرد شکیباش و بحساب خدا بگذار تا مرا دیدار کنی و دوستانت را دوست دارم و دشمنانت را دشمن.

التاسعة و العشرون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه وآله يقول: يا على، أنت صاحب الحوض، لا يملكه غيرك، و سيأتيك قوم يستسقونك فتقول: لا و لا ذرء، فينصرفون مسوده و جوههم، و سترد [عليك] شيعتى و شيعتك فيقول: ارووا مرويين، فيروون «۴» مبيضة و جوههم.

۲۹- من براستی از رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم میفرمود یا علی تو صاحب حوضی فردا کسی جز تو بر آن تسلط ندارد جمعی نزد تو آیند و آب خواهند، میگوئی نه، نه باندازه دره‌ای آب نیست با روی سیاه بر میگردند و شیعیان من و تو وارد میشوند میگوئی (سیراب) و سرشار برگردید با روی سفید بر میگردند.

الثلاثون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: تحشر أمتى على خمسى رايات [فأول راية] ترد على مع فرعون هذه الأمة و هو معاوية، و الثانية مع سامرى هذه الأمة و هو عمرو بن العاص، و الثالثة مع جاثليق هذه الأمة و هو أبو موسى الأشعري، و الرابعة مع [أبى] الأعور السلمى، و الخامسة معك و تحتها المؤمنون و أنت إمامهم، ثم يقول الله سبحانه للأربعة ارجعوا وراءكم فالتمسوا نورا «۱» و ضرب بينهم بسور له باب باطنه فيه الرحمة و ظاهره من قبله العذاب، باب الرحمة هم شيعتى و من والانى و قاتل معى الفئة الباغية و الناكثة و القاسطة على القرآن

۳۰- از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم میفرمود امت من با پنج پرچم بعرضه قیامت محشور شوند نخست پرچمی که بر سر حوض کوثر در آید پرچم فرعون این امتست که معاویه است دوم سامری این امت است که عمرو عاص است سوم جاثلیق این امت است که ابو موسی اشعری است چهارم با ابو الاعور سلمی است ولی پرچم پنجمین با تو است ای علی در زیر آن مؤمنانند و تو پیشوای آنانی سپس خدای تبارک و تعالی بآن چهار پرچم فرماید بدنبال خود برگردید و روشنی جوئید و دیواری جلو آنان کشیده شود که دری داشته باشد در درون آن رحمت است که آن شیعیان و موالیان منند کسانی که با من بهمراهی خارجیان و پیمان‌شکنان و گریزانان از صراط و در رحمت نبرد کردند که آنان شیعیان منند آنان دور از رحمت فریاد کنند مگر با شما نبودیم؟ اینان گویند چرا ولی خود را فریب دادید و باز ماندید و شک کردید و آرزوهای دنیا شما را گول زد تا فرمان خدا (مرگ) آمد و شیطان شما را فریفت، امروز از شما عوضی پذیرفته نیست و نه از کفار جای شما آتش است همان آتش پناه شما است و بد سرانجامی

است، سپس اتم و شیعیانم در آیند و از حوض محمد (ص) سیراب شوند در دست من عصائی است از چوب عوسج و دشمنان خدا را برانم چنانچه شتران ناشناس را از سر آب چاه میرانند.

الحادیة و الثلاثون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: لو لا أن يقول فيك القائلون من أمتى ما قالت النصرى فى المسيح لقلت فيك قولا لا تمر بملا من الناس إلا أخذوا التراب من تحت قدميك يستشفون به.

۳۱- براستی من از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم میفرمود اگر نبود که غلات اتم در باره تو همان میگفتند که نصاری در باره عیسی پسر مریم گفتند فضیلتی برای تو میگفتم که بهیچ کس مگذری جز آنکه خاک زیر پایت را برای شفا بردارند.

الثانیة و الثلاثون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: إن الله تبارک و تعالی نصرنى بالرعب فسألته أن ينصرک بمثله فجعل لك من ذلك مثل الذى جعل لى.

۳۲- براستی من از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم میفرمود خدای تبارک و تعالی مرا با ترس دشمنان یاری کرد و از درگاهش درخواست کردم که ترا هم بمانند آن یاری دهد، برای تو هم مانند آن راقرار داد.

الثالثة و الثلاثون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله التقم أذنى و علمنى ما كان و ما يكون إلى يوم القيامة، فساق الله ذلك إلى على لسان نبیه.

۳۳- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) سر در گوش من گذاشت و آنچه بوده و تا روز قیامت خواهد بود بمن آموخت خدا آن را بر من بزبان پیغمبرش (صلی الله علیه و آله) جاری ساخت.

الرابعة و الثلاثون: أن نصارى نجران ادعوا أمرا، فأنزل الله فيه: فمن حاجك فيه من بعد ما جاءك من العلم فقل تعالوا ندع أبناءنا و أبناءكم و نساءنا و نساءكم و أنفسنا و أنفسكم كانت نفسى نفسى رسول الله، و النساء فاطمة، و الأبناء الحسن و الحسين عليهم السلام، ثم ندم القوم فسألوا رسول الله الإغفاء فأعفاهم، و الذى أنزل التوراه على موسى و الإنجيل على عيسى و القرآن على محمد صلى الله عليه و آله لو باهلونا لمسخوا قردة و خنازير.

۳۴- نصارى مدعى شدند که با پیغمبر (صلى الله عليه و آله) مباحله کنند خدا (در سوره آل عمران آیه ۶۱) فرو فرستاد که هر کس در دین اسلام با تو محاجه میکند پس از آنچه با منطق علم برای تو آمده بگو پسران ما و پسران شما و زنان ما و زنان شما و نفسهای ما و نفسهای شما را دعوت میکنیم، سپس لعنه خدا را بر دروغگویان قرار میدهیم در اینجا نفس من نفس رسول خدا (صلى الله عليه و آله) بود و منظور از زنان فاطمه زهرا (عليها السلام) و از پسران حسن و حسین (عليهما السلام) است سپس جمعیت نصارى پشیمان شدند و از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) استعفاء کردند و پذیرفت بحق آنکه تورات را بر موسى و قرآن را بمحمد (ص) فرستاد اگر با ما مباحله کرده بودند همه بصورت میمونها و خوکها مسخ میشدند.

الخامسة و الثلاثون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله وجهنى يوم بدر و قال: آتنى بكف من الحصى مجموعة من مكان كذا، فأخذتها و شممتها فإذا هى طيبة تفوح منها رائحة المسك، فأتيت بها فرمى بها وجوه المشركين، و تلك الحصيات أربع، منها واحدة من الفردوس، و حصاة من المشرق، و حصاة من المغرب، و حصاة من تحت العرش مع كل حصاة ألف ملك مددا لنا، لم يكرم الله عز و جل بهذه الفضيلة لأحد من قبل و لا من بعد.

۳۵- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) روز جنگ بدر مرا فرستاد یک کف ریگ گروه شده را حضورش بیاورم من آنها را گرفتم و بوئیدم بناگاه بوی مشک از آنها ساطع بود من آنها را حضور

پیغمبر (صلی الله علیه و آله) آوردم که آن حضرت آنها را بمشركان پرتاب کرد چهار دانه آنها از فردوس بود یک دانه از مشرق و یکی از مغرب و یکی از زیر عرش با هر دانه صد هزار فرشته بود که برای یاری ما آمده بودند خداوند باین فضیلت احدی را گرامی نداشته نه در پیش از این و نه در آینده.

السادسۀ و الثلاثون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: ويل لقاتلك فإنه من قوم ثمود و من عاقر الناقة، و إن عرش الرحمن ليهتز لقتلك، فأبشر يا علي إنك في زمرة الصديقين و الشهداء.

۳۶- از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) بدرستی شنیدم که میفرمود ای علی وای بر کشنده تو که بدبختتر از نمرود و شقیتر از پی کننده ناقه ثمود است و بدرستی که عرش خدا برای کشته شدن تو بلرزه می آید مژده گیر ای علی که تو در شمار صدیقان و شهیدان و نیکانی.

السابعة و الثلاثون: أن الله عز و جل قد خصني من بين أصحاب محمد بعلم الناسخ و المنسوخ، و المحكم و المتشابه، و الخاص و العام، و ذلك من من الله تعالى على رسوله، و يقول الرسول صلى الله عليه و آله : إن الله أمرني يا علي أن أدنیک و لا أقصیک، و أعلمک ما علمنی، و حق علی أن أطيع ربي.

۳۷- خدای تبارک و تعالی از میان اصحاب پیغمبر (صلی الله علیه و آله) مرا بدانستن ناسخ از منسوخ و محکم و متشابه و خاص و عام اختصاص داده این منتهی است که خدا بر من و رسول خود نهاده، رسول خدا (صلی الله علیه و آله) بمن فرمود ای علی خداوند بمن فرمان داده که ترا بخود نزدیک کنم و دور ننمایم و ترا بیاموزم و با تو درستی نکنم، بر من لازمست که پروردگارم را اطاعت کنم و بر تو لازم است که حفظ کنی

الثامنة و الثلاثون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله دعا لي بدعوات و أطلعني على ما يجري بعده، فحزن لذلك بعض أصحابه و قال: لو قدر محمد أن يجعل ابن عمه نبيا لجعله، فشر فني الله عز و جل على الاطلاع على ذلك على لسان نبيه عليه السلام.

۳۸- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) مرا بجنگی برانگیخت و دعاهائی در باره من کرد و بر جریان امور پس از خودش آگاه کرد پاره‌ای از اصحاب آن حضرت از این لطف او نسبت بمن اندوهناک شدند و گفتند اگر محمد (صلى الله عليه و آله) میتوانست پسر عمش را بمقام نبوت رساند میکرد خدا مرا بواسطه اطلاع بر این موضوع بزبان پیغمبرش سرافراز نمود.

التاسعة و الثلاثون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: لا يحبنى أحد و يبغضك يا على، و لا يجتمع حبي و حبك إلا فى قلب مؤمن، إن الله تعالى قد جعل أهل حبي و حبك فى أول زمرة من السابقين إلى الجنة، و جعل من يبغضنى و يبغضك فى زمرة الضالين من أمتى إلى النار.

۳۹- براستی از رسول خدا صلى الله عليه و آله شنیدم که میفرمود هر کس گمان برد مرا دوست داشته و علی (علیه السلام) را دشمن دارد دروغ گفته دوستی من و دوستی او جمع نشود مگر در دل مؤمن بدرستی که خدای عز و جل ای علی اهل دوستی من و ترا در نخست مقام پیشروان بهشت قرار داده و دشمنان من و ترا در زمره گمراهان از امت بسوی آتش دوزخ.

الأربعون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله وجهنى فى بعض الغزوات إلى ركن لیس فيه ماء، و رجعت إليه فأخبرته، فقال: أ فيه طين؟ قلت: نعم، قال: آتنى به، فأتيت منه بطين، فتكلم فيه ثم قال: ألقه فى الركن، فألقيته فإذا الماء قد نبع حتى امتلأ جوانب الركن، فجئت إليه فأخبرته، فقال لى: وفقت يا على و ببركتك نبع الماء، و هذه المنقبة خاصة لى من دون أصحابه.

۴۰- برآستی رسول خدا صلی الله علیه و آله مرا در یکی از جنگها بسر چاهی فرستاد آن چاه آب نداشت برگشتم و بآن حضرت گزارش دادم، فرمود گل دارد؟ عرض کردم آری فرمود از گل آن بیاور مقداری گل از آن آوردم در آن کلامی فرمود و فرمود آن را در میان چاه انداز من آن را در چاه انداختم ناگاه آب آن جوشید تا اطراف چاه پر شد، خدمت آن حضرت آمدم و او را آگاه کردم بمن فرمود ای علی موفق شدی ببرکت تو این آب جوشید، این منقبت در میان اصحاب پیغمبر صلی الله علیه و آله مخصوص منست.

الحادیة و الأربعون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: أبشر يا علي، فإن جبرئيل عليه السلام أنانى فقال: يا محمد، إن الله تعالى نظر إلى أصحابك فوجد عليا ابن عمك و ختنك
«۲» علی ابنتک فاطمة خیر أصحابک فجعله صهرک و المؤدی عنک.

۴۱- برآستی من از رسول خدا شنیدم میفرمود مژدهات باد ای علی بدرستی که جبرئیل (علیه السلام) نزد من آمد و اظهار کرد ای محمد صلی الله علیه و آله بدرستی که خدای تبارک و تعالی باصحاب تو نظر کرد و پسر عمت؛ شوهر دخترت فاطمه را بهترین اصحاب تو دید و او را جانشین تو و رساننده از جانب تو گردانید.

الثانیة و الأربعون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: أبشر يا علي، فإن منزلك
في الجنة مواجه منزلي و أنت معي في الرفيع الأعلى في قبة من درة بيضاء لها سبعون ألف
مصراع مسكن لي و لك يا علي.

۴۲- برآستی از رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم میفرمود مژده بادت ای علی بدرستی که منزل تو در بهشت برابر منزل منست و تو در آسایشگاه بلند در اعلا علین با منی عرض کردم یا رسول الله، اعلا علین کدام است؟ فرمود گنبدی است از در سفید که هفتاد هزار در دارد نشیمن من و تو است ای علی.

الثالثة و الأربعون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله قال لي: يا علي، إن الله عز و جل رسخ حبي و حبك في قلوب المؤمنين، و رسخ بغضي و بغضك في قلوب المنافقين، و لا يحبك إلا مؤمن تقى، و لا يبغضك إلا منافق شقى.

۴۳- بدرستی که رسول خدا (ص) فرمود خداوند عز و جل دوستی مرا در دل مؤمنان پا برجا کرد و همچنان دوستی تو را ای علی در دل مؤمنان و دشمنی من و تو را در دل منافقان پا برجا کرد دوست ندارد تو را جز مؤمن پرهیزکار و دشمن ندارد تو را جز منافق کافر.

الرابعة و الأربعون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: لا يبغضك من العرب إلا دعى، و لا من العجم إلا شقى، و لا من النساء إلا سلقية « سلقية: و هى التى تحيض من دبرها، (انظر: علل الشرائع ۱: ۱۴۳، تاج العروس للزبيدي ۶: ۳۸۴). »

۴۴- براستی من از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) شنیدم میفرمود هرگز دشمن ندارد تو را کسی از عرب جز زنا زاده و از عجم جز بدبخت و از زنان جز زن زبان درازیا زنیکه از پشتش حیض میشود

الخامسة و الأربعون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله دعانى و أنا أرمد العين، فنفل فى عيني و قال: اللهم اجعل حرها فى بردها و بردها فى حرها، فو الله ما اشتكيت عيني إلى هذه الساعة.

۴۵- براستی رسول خدا (صلى الله عليه و آله) مرا با چشم دردی که داشتم پیش خود خواند و آب دهن مبارکش را در چشم من انداخت و فرمود بار خدایا گرمیش را سرد کن و سردیش را گرم فرما بخدا تاکنون دیگر چشمم درد نیامده.

السادسة و الأربعون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أمر أصحابه و عمومته بسد أبوابهم و فتح بابي بأمر الله عز و جل، فليس لأحد منقبه مثل منقبتي.

۴۶- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) باصحاب و عموهای خود دستور داد در خانه‌های خود را از طرف مسجد ببندند ولی در خانه مرا باز گذارد بدستور خدای عز و جل برای هیچ کس چنین منقبتی نیست.

السابعة و الأربعون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أسرنى فى وصيته بقضاء دينه و عداته، فقلت: يا رسول الله، قد علمت أن ليس عندى مال، فقال: سيغنيك الله . فما أردت أمرًا من قضاء ديونه و عداته و أحضرت ذلك فبلغ ثمانين ألف دينار و بقى بقیة أوصيت الحسن أن يقضيها.

۴۷- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) در وصیت خود بمن دستور دارد که قروضی را ادا کنم و وعده‌هایی که داده روا کنم، عرض کردم یا رسول الله شما میدانید که من مالی ندارم فرمود خداوند تو را کمک خواهد داد هیچ کدام از قرضها و وعده‌های او را نخواستم انجام بدهم مگر آنکه خداوند آن را آسان کرد تا همه قرضها و وعده‌های آن حضرت را انجام دادم و آن‌ها را شماره کردم بهشتاد هزار رسید باقی آن‌ها را هم که مانده است بفرزندم حسن (علیه السلام) وصیت کردم ادا کند.

الثامنة و الأربعون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أتانى فى منزلى و لم نكن نطعم منذ ثلاثة أيام، فقال: يا على، هل عندك من شيء؟ فقلت: و الذى بعثك بالنبوة و أكرمك بالكرامة و اصطفاك بالرسالة ما طعمت أهلى و أولادى منذ ثلاثة أيام، فقال النبى صلى الله عليه و آله: يا فاطمة، ادخلى البيت فانظري هل تجدین شيئاً نأكله، فقلت: يا رسول الله، أدخله أنا؟ فقال: نعم ادخل يا على باسم الله تعالى، فدخلت و إذا بطبق موضوع عليه رطب و جفنة ثريد فحملتها إلى

رسول الله صلى الله عليه و آله، فقال لي: يا علي، رأيت حاملها؟ قلت: نعم، قال: ذلك جبرئيل عليه السلام، فأكلت من ذلك حتى شبع، فخصني الله بذلك من بين أصحابه.

۴۸- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) در منزل من آمد سه روز بود که چیزی نخورده بودیم، فرمود ای علی چیزی داری؟ گفتم بآن کسی که تو را گرامی داشته و جامه رسالت پوشیده سه روز است خودم و همسرم و فرزندانم چیزی نخوردیم رو بفاطمه (علیها السلام) کرد و فرمود برو میانه اطاق بین چیزی هست؟ عرض کردم اکنون بیرون آمدم چیزی نبود عرض کردم یا رسول الله من بروم فرمود بنام خدا برو رفتیم ناگاه دیدم طبقی از خرماي تازه نهاده و کاسه ترید پهلوی آنست آن‌ها را حضور رسول خدا (صلى الله عليه و آله) آوردم فرمود ای علی کسی که این خوراک را آورد دیدی؟ عرض کردم آری فرمود او را برای من وصف کن عرض کردم سرخی و سبزی و زردی داشت، فرمود اینها نگارهای بال جبرئیل است که شرابه‌های در یاقوت دارد از آن ترید خوردیم تا سیر شدیم و هنوز دست ما پاک بود که جز خطوط کف و انگشت چیزی در آن نبود خدا از میان اصحاب پیغمبر مرا بدین کرامت مخصوص گردانید.

التاسعة و الأربعون: أن الله خص نبيه بالنبوة و خصني بالخلافة و الولاية؛ فمن أجنبي من خلقه فهو سعيد يحشر في زمرة الأنبياء.

۴۹- خدای تبارک و تعالی پیغمبرش را به نبوت اختصاص داد و پیغمبرش مرا بوصایت اختصاص داد هر کس مرا دوست دارد خوشبخت است و در شمار پیغمبران محشور شود.

الخمسون: أن النبي صلى الله عليه و آله بعث أبا بكر بسورة براءة، فلما مضى أتى جبرئيل عليه السلام فقال: يا محمد، لا يؤدي سورة براءة عنك إلا أنت أو رجل منك فوجهني علي ناقته العضاء فلحقته بذی الحلیفة و أخذتها منه، و خصني الله بها دونه.

۵۰- همانا رسول خدا (صلی الله علیه و آله) سوره برائت را با ابو بکر فرستاد و پس از آنکه رفت جبرئیل (ع) آمد و گفت ای محمد (صلی الله علیه و آله) نباید این سوره را تبلیغ کند مگر خودت یا مردیکه از خودت باشد پیغمبر (صلی الله علیه و آله) مرا بر شتر خویش که عضباء نام داشت فرستاد او را در ذوالحلیفه دریافتیم و سوره را از وی گرفتیم و خداوند مرا بدان اختصاص داد.

الحادیة و الخمسون: أن النبی صلی الله علیه و آله أقامنی یوم غدیر خم علما للناس، فقال: من كنت مولاه فعلى مولاه، و بعدا و سحقا للقوم الظالمین.

۵۱- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) در روز غدیر خم مرا پیشوای همه مردم کرد و فرمود هر که را من آقا و مولای او هستم علی آقا و مولای او است دور و نابود شوند قوم ستمکار.

الثانیة و الخمسون: أن رسول الله صلی الله علیه و آله قال لی: یا علی، أ لا أعلمک کلمات علمنهن جبرئیل علیه السلام؟ فقلت: بلی یا رسول الله، قال: قال: «یا رازق المقلین، و یا راحم المساکین، و یا أسمع السامعین، و یا أبصر الناظرین، و یا أرحم الراحمین، ارزقنی الجنة».

۵۲- براستی رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمود ای علی کلماتی بتو یاد ندهم که جبرئیل آن‌ها را بمن آموخته؟ عرض کردم چرا یا رسول الله فرمود بگو ای روزی ده درویشان ای مهربان بر گدایان ای شنواتر از شنوندگان ای بیناتر از بینایان ای مهربانتر از مهربانان بمن رحم کن و مرا روزی بده

الثالثة و الخمسون: أن الله تعالى لن يذهب بالدنيا حتى يقوم منا القائم، يقتل مبغضنا، و لا يأخذ الجزية، و يكسر الأصنام، و يضع الحرب أوزارها، و يدعوإلى أخذ الأموال فيقسمها بالسوية و يعدل بالرعية.

۵۳- براستی خدای تبارک و تعالی دنیا را از میان نبرد تا قائم خاندان ما علیه السلام، ظهور کند دشمنان ما را بکشد جزیه نپذیرد صلیبها و بتها را بشکند و جنگ جهان را پایان رساند و اموال را ضبط کند و برابر تقسیم نماید و در میان رعایا بعدالت رفتار کند.

الرابعة و الخمسون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: يا على، سينتهى الأمر إليك، فإذا قام القائم للخلائق كلهم يدينون بدینک »

۵۴- براستی من از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم میفرمود ای علی بزودی همه به تو روی میآورند وقتی امام عصر علیه السلام تشریف آوردند همه به دین تو درمی آیند

الخامسة و الخمسون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله قال لى: سيفتن فيك طوائف من أمتى، فيقولون: إن رسول الله صلى الله عليه و آله لم يخلف لنا فيما ذا أوصى عليا، أو ليس كتاب ربي أفضل الأشياء بعد الله تعالى، و الذى بعثنى بالحق نبيا لئن لم تجمعه بإتقان لم يجمع أبدا.

۵۵- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) فرمود چند طائفه از امتم در باره تو آزمایش شوند و گویند که رسول خدا (صلی الله علیه و آله) برای چه علی (علیه السلام) را وصی خود کرده باشد با آنکه چیزی بجا نگذاشته است؟! آیا قرآن مجید کتاب پروردگارم پس از حضرت حق جل و علا بهترین چیزها نیست؟! سوگند بآن کسی که مرا براستی فرستاده است اگر تو قرآن را جمع آوری نکنی هرگز جمع نشود خداوند بدین فضیلت مرا مخصوص کرد نه اصحاب دیگر آن حضرت را.

السادسُ و الخمسون: أن الله تعالى خصني بما خص به أوليائه و أهل طاعته و جعلني وارث محمد صلى الله عليه و آله؛ من ساءني ساءه و من سرنى سره.

۵۶- خدای تبارک و تعالیٰ خصایص دوستان و اهل طاعت خود را بمن عطا فرموده و مرا وارث محمد (صلی الله علیه و آله) نموده و فرموده که مرا ناراحت کرد اورا ناراحت کرده و هر که من را شاد کرده اورا مسرور ساخت

السابعةُ و الخمسون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله كان في بعض الغزوات ففقد الماء، فقال لي: يا علي، قم إلى هذه الصخرة و قل: إن رسول الله أمرك أن تنفجر لي ماء، و الذي أكرمه بالنبوة لقد أبلغتها الرسالة فأطلع منها مثل ثدي البقرة فسال من كل ثدي ماء، فلما رأيت ذلك فسرعت إلى النبي صلى الله عليه و آله فأخبرته، فقال: انطلق يا علي و خذ من الماء، فجاء القوم حتى ملأوا قربهم و أدواتهم و سقوا دوابهم و شربوا كلهم، فخصني الله تعالى بذلك.

۵۷- رسول خدا (صلی الله علیه و آله) در یکی از جنگها گرفتار بی آبی شد فرمود ای علی برخیز نزد این سنگ رو و بگو من فرستاده رسول خدایم آب بمن بده بحق آن خدائی که کرامت نبوت باو عطا کرد پیغام پیغمبر (ص صلی الله علیه و آله) را که باو رسانیدم نمونه پستانهای گاو در آن هویدا شد و از سر هر پستانی آب روان گردید چون این را دیدم شتابانه به پیغمبر (صلی الله علیه و آله) گزارش دادم فرمود ای علی برو از آن آب بیاور مردم دیگر هم آمدند و مشکها و ابزار خود را پر از آب کردند و چهارپایان خود را سیراب نمودند و نوشیدند و وضوء ساختند خدای عز و جل مرا بدین کرامت برگزید نه دیگر صحابه را.

الثامنة و الخمسون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أمرني في بعض غزواته و قد نفذ الماء، فقال: يا علي، آتني بكوز فأتيته، فوضع يده اليمنى و يدي معها في الكوز، فقال: انبعي ماء، فنبع الماء من بين أصابعنا.

۵۸- رسول خدا صلى الله عليه و آله در یکی از جنگها که آب نایاب شده بود بمن فرمود ای علی یک کاسه آبخوری بیاور کاسه را خدمتش آوردم دست راست خود را با دست من در آن کاسه نهاد و فرمود آب ده از میان انگشتان ما آب جوشید.

التاسعة و الخمسون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله وجهني إلى خيبر، فلما أتيتهم وجدت الباب مغلقا فزعزعته شديدا و قلعته و رميت به أربعين ذراعا و دخلت، فبرز إلى مرحب فحمل علي و حملت عليه، فسقيت الأرض من دمه.

۵۹- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) در خیبر مرا بگشودن قلعه فرستاد چون پای قلعه آمدم و بدر آن رسیدم دیدم بسته است تکان سختی بآن دادم آن را از جا کردم و چهل گام دور افکندم و وارد قلعه شدم مرحب به نبرد من آمد بهم حمله کردیم من او را کشتم و زمین را از خونش سیراب کردم

الستون: أني قتلت عمرو بن عبد ود و كان يعد بألف فارس.

۶۰- عمرو بن عبد ود که برابر هزار مرد جنگی بود رامن کشتم

(رسول خدا صلى الله عليه و آله) در باره کشتن او فرمود یک ضربت علی در روز خندق بهتر از عمل تمام جن و انس است، فرمود همه اسلام با همه کفر در نبرد شد.)

الحادية و الستون: أنى سمعت رسول الله صلى الله عليه و آله يقول: مثلك فى أمتى مثل: قل هو الله أحد» فى القرآن؛ فمن أحبك بقلبه و أعانك بلسانه و نصرک بيده فكأنما قرأ القرآن كله و عمل به.

٦١- از رسول خدا (صلى الله عليه و آله) شنيدم که میفرمود ای علی مثل تو در میان اتم چون سوره قل هو الله است هر که از دل تو را دوست داشته باشد مثل اینست که ثلث قرآن را خوانده و هر کس بدل دوست دارد و با زبان ترا یاری کند مثل اینست که دو ثلث قرآن را خوانده و هر کس بدل تو را دوست دارد با زبان و با دست بتو کمک دهد چنانست که همه قرآن را خوانده باشد.

الثانية و الستون « فى الخصال زیاده: (و أما الثانية و الستون: فإنى كنت مع رسول الله صلى الله عليه و آله فى جميع المواطن و الحروب و كانت رأيته معى).»: أنى لم أفر من الزحف قط، و لم يبارزنى أحد إلا سقيت الأرض من دمه.

٦٢- من در همه جنگها و حوادث با رسول خدا (صلى الله عليه و آله) بودم و پرچم آن حضرت بدست من بود. من هرگز از جنگ نگریختم و کسی با من نبرد نکرد جز آنکه زمین را از خونسیراب کردم.

الثالثة و الستون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله و اخانى يوم غدیر خم و أخذ بيدي و رفع يده بيدي حتى بان بياض إبطه، و قال: «معاشر الناس، من كنت مولاه فعلى مولاه، و من كنت نبيه فعلى وليه، اللهم وال من والاه و عاد من عاداه، و انصر من نصره و اخذل من خذله، و أدر الحق معه كيف ما دار»

۶۳- رسول الله فرمود: در روز غدیر دستم را گرفت و بادستش دستم را گرفت تا حدی که سفید زیر بغلش نمایان شد و فرمود ای گروه مردم هر کسی من مولای او هستم، علی مولای اوست. خدایا ولی کسی باش که علی را به ولایت بر می‌گزیند و دشمن بدار هر که با او دشمنی ورزد. یاری کن او را که یاری‌اش دهد و خوار کن آن را که به وی اهانت روا دارد. به هر سوی که او گشت، حق را با او بگردان.»

الرابعة و الستون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أتى بطائر مشوي من الجنة، فدعا الله عز و جل أن يدخل عليه أعز خلقه عليه و أحب خلقه إليه، فوفقني الله حتى أتيت فأكلت من ذلك الطائر.

۶۴- یک مرغ بریانی از بهشت برای رسول خدا (صلی الله علیه و آله) آوردند از خدا خواست که محبوبترین خلقش را بر او در آورد خداوند بمن توفیق داد که بر او در آمدم و از آن مرغ با آن حضرت خوردم.

الخامسة و الستون: أني كنت أصلي في المسجد فجاء سائل و أنا راجع، فناولته خاتمي من إصبعي، فأنزل الله عز و جل: إنما وليكم الله و رسوله و الذين آمنوا الذين يقيمون الصلاة و يؤتون الزكاة و هم راعون

۶۵- من در مسجد نماز میخواندم که گدائی آمد و چیزی خواست انگشتری که در انگشت داشتم باو دادم خدای تبارک و تعالی این آیه را فرستاد (در سوره مائده آیه ۵۵) همانا ولی شما خدا و رسولش (صلی الله علیه و آله) است و کسانی که ایمان آوردند و نماز میخوانند و در حال رکوع تصدق میدهند.

السادسة و الستون: أن الله تعالى رد الشمس على مرتين و لم يردها على أحد من أمه محمد صلى الله عليه و آله غيري.

۶۶- خدای تبارک و تعالی دو بار آفتاب را برای من برگردانید و برای احدی از امت محمد (صلى الله عليه و آله) بر نگردانید.

السابعة و الستون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله أمر أن ادعى بإمره المؤمنين في حياته و بعد وفاته و لم يطلق ذلك لأحد غيري.

۶۷- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) فرمود مرا در زندگی و پس از وفاتش امیر مؤمنان بخوانند و این لقب را بهیچ کسی دیگر نداد.

الثامنة و الستون: أن رسول الله صلى الله عليه و آله قال: يا علي، إذا كان يوم القيامة نادى مناد من بطنان العرش: أين سيد الأنبياء؟ فأقوم أنا، ثم ينادى مناد: أين سيد الأوصياء؟ فتقوم أنت، و يأتيني رضوان بمفاتيح الجنة، و يأتيني مالك بمفاتيح النار، فيقولان: إن الله عز و جل أمرنا أن ندفعها إليك، و يأمرک أن تدفعها إلى أمير المؤمنين علي بن أبي طالب عليه السلام فتكون يا علي يومئذ قسيم الجنة و النار.

۶۸- رسول خدا (صلى الله عليه و آله) فرمود ای علی در روز قیامت جارچی حق از میان عرش فریاد کند که سید پیغمبران کجا است؟ من جلو می ایستم، سپس آن جارچی جار میکشد سید وصیان کجا است؟

تو جلو میایستی، رضوان کلیدهای بهشت را پیش من می آورد و مالک کلیدهای دوزخ را پیش من می آورد و میگویند براستی خدای جل جلاله بما فرمان داده که این کلیدها را بتو تسلیم

کنیم و بتو فرمان داده که آنها را بعلی بن ابی طالب (علیه السلام) بدهی پس ای علی تو قسمت کننده بهشت و دوزخی.

التاسعة و الستون: أن رسول الله صلى الله عليه وآله قال: لولاك يا علي ما عرفوا المنافقون من المؤمنين.

۶۹- براستی از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم میفرمود ای (علی) اگر تو نبودی مؤمنان از منافقان شناخته نمیشدند.

السبعون: أن رسول الله صلى الله عليه وآله و آلهم و نومی و زوجتی فاطمة و ابني الحسن و الحسين و ألقى علينا عباءة فأنزل الله تعالى فينا: إنما يريد الله ليذهب عنكم الرجس أهل البيت و يطهركم تطهيرا، قال جبرئيل عليه السلام: أنا منكم يا محمد، فكان جبرئيل عليه السلام سادسنا

۷۰- براستی رسول خدا (صلی الله علیه و آله) مرا و همسر فاطمه را (علیها السلام) و دو فرزندم حسن و حسین (علیهم السلام) را زیر یک عبا قطوانی خواباند و خداوند این آیه را فرستاد (در سوره احزاب آیه ۳۳) همانا خداوند خواسته از شما خاندان پلیدی را ببرد و شما را کاملا پاک گرداند جبرئیل عرض کرد ای محمد (صلی الله علیه و آله) منم با شما هستم و ششمین ما جبرئیل شد.

ترجمه کلی فرمایشات حضرت

علی (ع) فرمود حافظین اصحاب پیغمبر (ص) میدانند که در میان آن‌ها کسی نیست که فضیلتی داشته باشد جز آنکه من با او شریکم و بر او برتری دارم ولی من هفتاد منقبت دارم که هیچ کدام از آنان را در او شرکتی نیست عرض کردم یا امیر المؤمنین مرا از آنها آگاه کن فرمود:

۱- یک چشم بهم زدن مشرک بخدا نبودم و لات و عزی را نپرستیدم.

۲- هرگز می ننوشیدم.

۳- در کودکی رسول خدا (ص) نگهداری مرا از پدرم در خواست کرد و من از همان وقت با آن حضرت همخوراک و دمخور و طرف صحبت بودم.

۴- پیش از همه ایمان و اسلام آوردم.

۵- رسول خدا بمن فرمود ای علی نسبت تو بمن چون نسبت هرون است بموسی جز آنکه پس از من پیغمبری نباشد.

۶- من آخرین کسی بودم که از رسول خدا (ص) جدا شدم و او را در قبرش گذاردم.

۷- رسول خدا (ص) چون بغار ثور رفت مرا در جای خود خوابانید و با پتوی خود پوشانید چون مشرکان بخانه او آمدند گمان بردند من محمدم را از خواب بیدار کردند و گفتند رفیقت چه شد؟

گفتم دنبال کاری رفت، گفتند اگر گریخته بود این علی هم با او گریخته بود.

۸- رسول خدا (ص) هزار در دانش بر من گشود که از هر یک هزار باب گشوده میشد و یکی از آن‌ها را بدیگری یاد نداد.

۹- رسول خدا (ص) گفت ای علی چون خداوند اولین و آخرین را محشور کند برای من منبری برتر از منبر پیغمبران گذارد و برای تو منبری برتر از منبر اوصیای دیگر و تو بر آن بالا میروی

۱۰- من از رسول خدا شنیدم می فرمود ای علی چیزی در قیامت بمن نداده‌اند جز آنکه مانند آن را برای تو درخواست کردم.

۱۱- از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود ای علی تو برادر منی و من برادر توام دست تو در دست من است تا بهشت روی.

۱۲- من از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود ای علی تو در امت من همانند کشتی نوحی که هر کس بر آن سوار شد نجات یافت و هر کس تخلف ورزید غرق شد.

۱۳- رسول خدا (ص) عمامه مبارک خود را با دست مبارک خود بر سر من بست و دعای پیروزی بر دشمنان خدا را بر من خواند تا بیاری خدا آنها را شکست دادم.

۱۴- رسول خدا (ص) بمن فرمود که بر پستان خشکیده گوسفندی دست بکشم عرض کردم شما دست بکشید فرمود ای علی کردار تو کردار منست من بر آن دست کشیدم و بمن شیر داد یک جرعه بر رسول خدا (ص) دادم سپس پیره زنی آمد و از تشنگی نالید یک جرعه هم باو دادم رسول خدا (ص) فرمود من از خدا درخواست کردم که برایم دست ترا برکت دهد و اجابت فرمود.

۱۵- رسول خدا (ص) مرا وصی خود کرد و فرمود ای علی غیر از تو کسی مرا غسل ندهد و بخاک نسپارد زیرا اگر کسی جز تو عورت مرا ببیند دیده‌هایش از کاسه بیرون می‌آیند عرض کردم من چگونه تنها میتوانم شما را از دستی بدستی بگردانم فرمود از غیب بتو کمک می‌شود بخدا نخواستم عضوی از اعضاء او را بگردانم جز آنکه برای من گردید.

۱۶- من خواستم آن حضرت را برای غسل برهنه کنم ندائی رسید که ای وصی محمد (ص) او را برهنه مکن منم از زیر پیراهن او را غسل دادم و به خدائی که او را بلند و گرامی داشت و برسالت برگزید عورت او را ندیدم که خداوند از میان اصحاب آن حضرت مرا باین شرافت مخصوص گردانید.

۱۷- با اینکه ابو بکر و عمر از فاطمه (ع) خواستگاری کرده بودند خدا از بالای هفت آسمان او را بمن تزویج کرد و رسول خدا (ص) فرمود ای علی این نعمت بر تو گوارا باد که خداوند فاطمه سیده زنان اهل بهشت و پاره تن مرا بتو تزویج کرد عرض کردم یا رسول الله مگر من از تو نیستم؟

فرمود ای علی چرا تو از منی و من از تو چون دستی نسبت بدست دیگر در دنیا و آخرت از تو مستغنی نیستم.

۱۸- رسول خدا (ص) فرمود ای علی تو در آخرت پرچم حمد را بدست داری و در قیامت بمن از همه نزدیکتر نشینی مسندی برای من پهن کنند و مسندی برای تو من در گروه پیغمبرانم و تو در گروه وصیان بر سرت تاجی از نور و اکیلی از کرامت گذارند هفتاد هزار فرشته ترا در میان گیرند تا خدا از حساب خلائق فارغ شود.

۱۹- رسول خدا (ص) بمن فرمود در آینده نزدیکی با ناکثان و قاسطان و مارقان میجنگی بشماره هر فردی از آنها که با تو بجنگند صد هزار از شیعیان خود را شفاعت میکنی عرض کردم یا رسول الله ناکثان کیانند؟ فرمود طلحه و زبیر که در حجاز با تو بیعت کنند و در عراق بشکنند چون چنین کنند با آنها بجنگ که نبرد آنها اهل زمین را پاک کند عرض کردم قاسطان کیانند؟ فرمود معاویه و یارانش عرض کردم مارقان کیانند؟ فرمود خوارج که یاران ذی الثدیهند و از دین بیرون دهند چنانچه تیر از کمان میجهد آنها را بکشی که در کشتارشان برای اهل زمین گشایشی است و بر خودشان عذابی است سریع و برای تو ذخیره صالحی است نزد خدا در روز قیامت.

۲۰- از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود تو در میان امتن نمونه باب حطه‌ای در بنی اسرائیل هر کسی در ولایت تو در آید در دری که خدا فرمود در آمده.

۲۱- از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود من شهر دانشم و علی در آنست هرگز بشهر نتوان در آمد جز از در آن سپس فرمود ای علی تو بزودی عهد مرا رعایت میکنی و بروش من نبرد میکنی تو مخالفت میکنند.

۲۲- از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود خدای تبارک و تعالی دو فرزندم حسن و حسین (ع) را از نوری آفریده که بتو و فاطمه ارزانی داشت آنها مانند دو گوشواره باشند که بر گوش لرزاند درخشانی آنها هفتاد برابر درخشانی شهیدانست ای علی براستی خدای تبارک و تعالی بمن وعده داده که آنها را چنان گرامی دارد که کسیرا گرامی نداشته جز پیغمبران و مرسلین.

۲۳- آنکه رسول خدا (ص) در زندگی خویش انگشتر و زره و کمر بندش را بمن داد و شمشیرش را بکمر من بست و با آنکه همه اصحابش حضور داشتند و عمویم عباس هم حاضر بود خداوند مرا بدین کرامت مخصوص گردانید نه آنان را.

۲۴- آنکه خدای عز و جل بر رسول خود این آیه را (در سوره مجادله آیه ۱۲) فرستاد ای کسانی که ایمان آوردید چون با رسول خدا (ص) نجوی کنید پیش از نجوی صدقه بدهید، من یک اشرفی طلا داشتم فروختم بده در هم و چون با رسول خدا (ص) نجوی کردم پیش از نجوی صدقه میدادم و بخدا هیچ کدام از اصحابش پیش از من و پس از من این کار را نکردند تا خدا این آیه را فرستاد (در سوره مجادله آیه ۱۳) آیا ترسیدند که پیش از نجوای خود صدقه بدهید چون نکردید خدا بر شما بخشید که فرمود «و تاب الله علیکم» آیا توبه جز از گناهی است که بوده.

۲۵- من از رسول خدا (ص) شنیدم که میفرمود بهشت بر پیغمبران پیش از آنکه من وارد شوم غدقن است و بر وصیان پیش از آنکه تو وارد آن شوی غدقن است ای علی خدای تبارک و تعالی در باره تو بمن مژده ای داده که بهیچ کدام از پیغمبران پیش از من نداده بمن مژده داده که تو سید وصیانی و دو پسر حسن و حسین (ع) دو سید جوانان اهل بهشتند در روز قیامت.

۲۶- جعفر برادرم با دو بال از در و یاقوت و زبرجد آراسته و در بهشت با فرشتگان در پرواز است.

۲۷- عمویم حمزه سید شهیدان است.

۲۸- رسول خدا (ص) فرمود که خدای تبارک و تعالی در باره تو بمن نویدی داده که تخلف ندارد مرا پیغمبر گردانیده و ترا جانشین و بزودی پس از من از امت هممان را بر خورد کنی که موسی از فرعون بر خورد کرد شکیبا باش و بحساب خدا بگذار تا مرا دیدار کنی و دوستانت را دوست دارم و دشمنانت را دشمن.

۲۹- من براستی از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود یا علی تو صاحب حوضی فردا کسی جز تو بر آن تسلط ندارد جمعی نزد تو آیند و آب خواهند، میگوئی نه، نه باندازه ذره‌ای آب نیست با روی سیاه بر میگردند و شیعیان من و تو وارد میشوند میگوئی (سیراب) و سرشار برگردید با روی سفید بر میگردند.

۳۰- از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود امت من با پنج پرچم بعرضه قیامت محشور شوند نخست پرچمی که بر سر حوض کوثر در آید پرچم فرعون این امتست که معاویه است دوم سامری این امت است که عمرو عاص است سوم جاثلیق این امت است که ابو موسی اشعری است چهارم با ابو الاعور سلمی است ولی پرچم پنجمین با تو است ای علی در زیر آن مؤمنانند و تو پیشوای آنانی سپس خدای تبارک و تعالی بآن چهار پرچم فرماید بدنبال خود برگردید و روشنی جوئید و دیواری جلو آنان کشیده شود که دری داشته باشد در درون آن رحمت است که آن شیعیان و موالیان منند کسانی که با من بهمراهی خارجیان و پیمان‌شکنان و گریزانان از صراط و در رحمت نبرد کردند که آنان شیعیان منند آنان دور از رحمت فریاد کنند مگر با شما نبودیم؟ اینان گویند چرا ولی خود را فریب دادید و باز ماندید و شک کردید و آرزوهای دنیا شما را گول زد تا فرمان خدا (مرگ) آمد و شیطان شما را فریفت، امروز از شما عوضی پذیرفته نیست و نه از کفار جای شما آتش است همان آتش پناه شما است و بد سرانجامی است، سپس امتم و شیعیانم در آیند و از حوض محمد (ص) سیراب شوند در دست من عصائی است از چوب عوسج و دشمنان خدا را برانم چنانچه شتران ناشناس را از سر آب چاه میرانند.

۳۱- براستی من از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود اگر نبود که غلات امتم در باره تو همان میگفتند که نصاری در باره عیسی پسر مریم گفتند فضیلتی برای تو میگفتم که بهیچ کس مگذری جز آنکه خاک زیر پایت را برای شفا بردارند.

۳۲- براستی من از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود خدای تبارک و تعالی مرا با ترس دشمنان یاری کرد و از درگاهش درخواست کردم که ترا هم بمانند آن یاری دهد، برای تو هم مانند آن

را

۳۳- رسول خدا (ص) سر در گوش من گذاشت و آنچه بوده و تا روز قیامت خواهد بود بمن آموخت خدا آن را بر من بزبان پیغمبرش (ص) جاری ساخت.

۳۴- نصاری مدعی شدند که با پیغمبر (ص) مباحله کنند خدا (در سوره آل عمران آیه ۶۱) فرو فرستاد که هر کس در دین اسلام با تو محاجه میکند پس از آنچه با منطق علم برای تو آمده بگو پسران ما و پسران شما و زنان ما و زنان شما و نفسهای ما و نفسهای شما را دعوت میکنیم، سپس لعنة خدا را بر دروغگویان قرار میدهیم در اینجا نفس من نفس رسول خدا (ص) بود و منظور از زنان فاطمه زهرا (ع) و از پسران حسن و حسین (ع) است سپس جمعیت نصاری پشیمان شدند و از رسول خدا (ص) استعفاء کردند و پذیرفت بحق آنکه تورات را بر موسی و قرآن را بمحمد (ص) فرستاد اگر با ما مباحله کرده بودند همه بصورت میمونها و خوکها مسخ میشدند.

۳۵- رسول خدا (ص) روز جنگ بدر مرا فرستاد یک کف ریگ گروه شده را حضورش بیاورم من آنها را گرفتم و بوئیدم بناگاه بوی مشک از آنها ساطع بود من آنها را حضور پیغمبر (ص) آوردم که آن حضرت آنها را بمشکان پرتاب کرد چهار دانه آنها از فردوس بود یک دانه از مشرق و یکی از مغرب و یکی از زیر عرش با هر دانه صد هزار فرشته بود که برای یاری ما آمده بودند خداوند باین فضیلت احدی را گرامی نداشته نه در پیش از این و نه در آینده.

۳۶- از رسول خدا (ص) بدرستی شنیدم که میفرمود ای علی وای بر کشنده تو که بدبخت تر از نمرود و شقی تر از پی کننده ناقه ثمود است و بدرستی که عرش خدا برای کشته شدن تو بلرزه می آید مژده گیر ای علی که تو در شمار صدیقان و شهیدان و نیکانی.

۳۷- خدای تبارک و تعالی از میان اصحاب پیغمبر (ص) مرا بدانستن ناسخ از منسوخ و محکم و متشابه و خاص و عام اختصاص داده این منتهی است که خدا بر من و رسول خود نهاده، رسول خدا (ص) بمن فرمود ای علی خداوند بمن فرمان داده که ترا بخود نزدیک کنم و دور ننمایم و ترا بیاموزم و با تو درستی نکنم، بر من لازمست که پروردگارم را اطاعت کنم و بر تو لازم است که حفظ کنی ۳۸- رسول خدا (ص) مرا بجنگی برانگیخت و دعاهائی در باره من کرد و بر

جریان امور پس از خودش آگاه کرد پاره‌ای از اصحاب آن حضرت از این لطف او نسبت بمن اندوهناک شدند و گفتند اگر محمد (ص) می‌توانست پسر عمش را بمقام نبوت رساند میکرد خدا مرا بواسطه اطلاع بر این موضوع بزبان پیغمبرش سرافراز نمود.

۳۹- براستی از رسول خدا (ص) شنیدم که میفرمود هر کس گمان برد مرا دوست داشته و علی (ع) را دشمن دارد دروغ گفته دوستی من و دوستی او جمع نشود مگر در دل مؤمن بدرستی که خدای عز و جل ای علی اهل دوستی من و ترا در نخست مقام پیشروان بهشت قرار داده و دشمنان من و ترا در زمره گمراهان از امت بسوی آتش دوزخ.

۴۰- براستی رسول خدا (ص) مرا در یکی از جنگها بسر چاهی فرستاد آن چاه آب نداشت برگشتم و بآن حضرت گزارش دادم، فرمود گل دارد؟ عرض کردم آری فرمود از آن بیاور مقداری گل از آن آوردم در آن کلامی فرمود و فرمود آن را در میان چاه انداز من آن را در چاه انداختم ناگاه آب آن جوشید تا اطراف چاه پر شد، خدمت آن حضرت آمدم و او را آگاه کردم بمن فرمود ای علی موفق شدی بیرکت تو این آب جوشید، این منقبت در میان اصحاب پیغمبر (ص) مخصوص منست.

۴۱- براستی من از رسول خدا شنیدم میفرمود مژدهات باد ای علی بدرستی که جبرئیل (ع) نزد من آمد و اظهار کرد ای محمد (ص) بدرستی که خدای تبارک و تعالی باصحاب تو نظر کرد و پسر عمت؛ شوهر دخترت فاطمه را بهترین اصحاب تو دید و او را جانشین تو و رساننده از جانب تو گردانید.

۴۲- براستی از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود مژده بادت ای علی بدرستی که منزل تو در بهشت برابر منزل منست و تو در آسایشگاه بلند در اعلا علین با منی عرض کردم یا رسول الله، اعلا علین کدام است؟ فرمود گنبدی است از در سفید که هفتاد هزار در دارد نشیمن من و تو است ای علی.

۴۳- بدرستی که رسول خدا (ص) فرمود خداوند عز و جل دوستی مرا در دل مؤمنان پا برجا کرد و همچنان دوستی تو را ای علی در دل مؤمنان و دشمنی من و تو را در دل منافقان پا برجا کرد دوست ندارد تو را جز مؤمن پرهیزکار و دشمن ندارد تو را جز منافق کافر.

۴۴- براستی من از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود هرگز دشمن ندارد تو را کسی از عرب جز زنازاده و از عجم جز بدبخت و از زنان جز زیرش خرابست.

۴۵- براستی رسول خدا (ص) مرا با چشم دردی که داشتم پیش خود خواند و آب دهن مبارکش را در چشم من انداخت و فرمود بار خدایا گرمیش را سرد کن و سردیش را گرم فرما بخدا تاکنون دیگر چشمم درد نیامده.

۴۶- رسول خدا (ص) باصحاب و عموهای خود دستور داد در خانه‌های خود را از طرف مسجد ببندند ولی در خانه مرا باز گذارد بدستور خدای عز و جل برای هیچ کس چنین منقبتی نیست.

۴۷- رسول خدا (ص) در وصیت خود بمن دستور دارد که قروضش را ادا کنم و وعده‌هایی که داده روا کنم، عرض کردم یا رسول الله شما میدانید که من مالی ندارم فرمود خداوند تو را کمک خواهد داد هیچ کدام از قرضها و وعده‌های او را نخواستم انجام بدهم مگر آنکه خداوند آن را آسان کرد تا همه قرضها و وعده‌های آن حضرت را انجام دادم و آن‌ها را شماره کردم بهشتاد هزار رسید باقی آن‌ها را هم که مانده است بفرزندم حسن (ع) وصیت کردم ادا کند.

۴۸- رسول خدا (ص) در منزل من آمد سه روز بود که چیزی نخورده بودیم، فرمود ای علی چیزی داری؟ گفتم بآن کسی که تو را گرامی داشته و جامه رسالت پوشیده سه روز است خودم و همسرم و فرزندانم چیزی نخوردیم رو بفاطمه (ع) کرد و فرمود برو میانه اطاق بین چیزی هست؟ عرض کردم اکنون بیرون آمدم چیزی نبود عرض کردم یا رسول الله من بروم فرمود بنام خدا برو رفتم ناگاه دیدم طبقی از خرماي تازه نهاده و کاسه ترید پهلوی آنست آن‌ها را حضور رسول خدا (ص) آوردم فرمود ای علی کسی که این خوراک را آورد دیدی؟ عرض کردم آری فرمود او را برای من وصف کن عرض کردم سرخی و سبزی و زردی داشت، فرمود اینها نگارهای بال جبرئیل است که شرابه‌های در و یاقوت دارد از آن ترید خوردیم تا سیر شدیم

و هنوز دست ما پاک بود که جز خطوط کف و انگشت چیزی در آن نبود خدا از میان اصحاب پیغمبر مرا بدین کرامت مخصوص گردانید.

۴۹- خدای تبارک و تعالی پیغمبرش را به نبوت اختصاص داد و پیغمبرش مرا بوصایت اختصاص داد هر کس مرا دوست دارد خوشبخت است و در شمار پیغمبران محشور شود.

۵۰- همانا رسول خدا (ص) سوره برائت را با ابو بکر فرستاد و پس از آنکه رفت جبرئیل (ع) آمد و گفت ای محمد (ص) نباید این سوره را تبلیغ کند مگر خودت یا مردیکه از خودت باشد پیغمبر (ص) مرا بر شتر خویش که عضباء نام داشت فرستاد او را در ذوالحلیفه دریافتیم و سوره را از وی گرفتیم و خداوند مرا بدان اختصاص داند.

۵۱- رسول خدا (ص) در روز غدیر خم مرا پیشوای همه مردم کرد و فرمود هر که را من آقا و مولای او هستم علی آقا و مولای او است دور و نابود شوند قوم ستمکار.

۵۲- براستی رسول خدا (ص) فرمود ای علی کلماتی بتو یاد ندهم که جبرئیل آنها را بمن آموخته؟ عرض کردم چرا یا رسول الله فرمود بگو ای روزی ده درویشان ای مهربان بر گدایان ای شنواتر از شنوندگان ای بیناتر از بینایان ای مهربانتر از مهربانان بمن رحم کن و مرا روزی بده

۵۳- براستی خدای تبارک و تعالی دنیا را از میان نبرد تا قائم خاندان ما ظهور کند دشمنان ما را بکشد جزیه نپذیرد صلیبها و بتها را بشکند و جنگ جهان را پایان رساند و اموال را ضبط کند و برابر تقسیم نماید و در میان رعایا بعدالت رفتار کند.

۵۴- براستی من از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود ای علی بزودی بنی امیه لعنة الله علیهم ترا لعنت میکنند و فرشته خدا هر لعنتی را هزار لعن بدانها برگرداند و چون قائم ما عجل الله تعالی فرجه ظهور کند چهل سال بدانها لعن کند.

۵۵- رسول خدا (ص) فرمود چند طائفه از امتم در باره تو آزمایش شوند و گویند که رسول خدا (ص) برای چه علی (ع) را وصی خود کرده باشد با آنکه چیزی بجا نگذاشته است؟ آیا قرآن

مجید کتاب پروردگارم پس از حضرت حق جل و علا بهترین چیزها نیست؟! سوگند بآن کسی که مرا برستی فرستاده است اگر تو قرآن را جمع آوری نکنی هرگز جمع نشود خداوند بدین فضیلت مرا مخصوص کرد نه اصحاب دیگر آن حضرت را.

۵۶- خدای تبارک و تعالی خصایص دوستان و اهل طاعت خود را بمن عطا فرموده و مرا وارث محمد (ص) نموده هر که را خواهد بد آید و هر که را خواهد خوش آید و با دست مبارک بسمت مدینه اشاره کرد.

۵۷- رسول خدا (ص) در یکی از جنگها گرفتار بی آبی شد فرمود ای علی برخیز نزد این سنگ رو و بگو من فرستاده رسول خدایم آب بمن بده بحق آن خدائی که کرامت نبوت باو عطا کرد پیغام پیغمبر (ص) را که باو رسانیدم نمونه پستانهای گاو در آن هویدا شد و از سر هر پستانی آب روان گردید چون این را دیدم شتابانه به پیغمبر (ص) گزارش دادم فرمود ای علی برو از آن آب بیاور مردم دیگر هم آمدند و مشکها و ابزار خود را پر از آب کردند و چهارپایان خود را سیراب نمودند و نوشیدند و وضوء ساختند خدای عز و جل مرا بدین کرامت برگزید نه دیگر صحابه را.

۵۸- رسول خدا در یکی از جنگها که آب نایاب شده بود بمن فرمود ای علی یک کاسه آبخوری بیاور کاسه را خدمتش آوردم دست راست خود را با دست من در آن کاسه نهاد و فرمود آب ده از میان انگشتان ما آب جوشید.

۵۹- رسول خدا (ص) در خیبر مرا بگشودن قلعه فرستاد چون پای قلعه آمدم و بدر آن رسیدم دیدم بسته است تکان سختی بآن دادم آن را از جا کردم و چهل گام دور افکندم و وارد قلعه شدم مرحب به نبرد من آمد بهم حمله کردیم من او را کشتم و زمین را از خونش سیراب کردم با آنکه پیش از من دو تن از اصحاب خود را (عمر و ابی بکر) فرستاده بود و شکست خورده و کثیف برگشته بودند ۶۰- عمرو بن عبدود که برابر هزار مرد بود من کشتم رسول خدا (ص) در باره کشتن او فرمود یک ضربت علی در روز خندق بهتر از عمل تمام جن و انس است، فرمود همه اسلام با همه کفر در نبرد شد.

۶۱- از رسول خدا (ص) شنیدم که میفرمود ای علی مثل تو در میان امتم چون سوره قل هو الله است هر که از دل تو را دوست داشته باشد مثل اینست که ثلث قرآن را خوانده و هر کس بدل دوست دارد و با زبان ترا یاری کند مثل اینست که دو ثلث قرآن را خوانده و هر کس بدل تو را دوست دارد با زبان و با دست بتو کمک دهد چنانست که همه قرآن را خوانده باشد.

۶۲- من در همه جنگها و حوادث با رسول خدا (ص) بودم و پرچم آن حضرت بدست من بود.

۶۳- من هرگز از جنگ نگریختم و کسی با من نبرد نکرد جز آنکه زمین را از خوش سیراب کردم.

۶۴- یک مرغ بریانی از بهشت برای رسول خدا (ص) آوردند از خدا خواست که محبوبترین خلقش را بر او در آورد خداوند بمن توفیق داد که بر او در آمدم و از آن مرغ با آن حضرت خوردم.

۶۵- من در مسجد نماز میخواندم که گدائی آمد و چیزی خواست انگشتری که در انگشت داشتم باو دادم خدای تبارک و تعالی این آیه را فرستاد (در سوره مائده آیه ۵۵) همانا ولی شما خدا و رسولش (ص) است و کسانی که ایمان آوردند و نماز میخوانند و در حال رکوع تصدق میدهند.

۶۶- خدای تبارک و تعالی دو بار آفتاب را برای من برگردانید و برای احدی از امت محمد (ص) بر نگردانید.

۶۷- رسول خدا (ص) فرمود مرا در زندگی و پس از وفاتش امیر مؤمنان بخوانند و این لقب را بهیچ کس دیگر نداد.

۶۸- رسول خدا (ص) فرمود ای علی در روز قیامت جارچی حق از میان عرش فریاد کند که سید پیغمبران کجا است؟ من جلو می ایستم، سپس آن جارچی جار میکشد سید وصیان کجا است؟

تو جلو میایستی، رضوان کلیدهای بهشت را پیش من می آورد و مالک کلیدهای دوزخ را پیش من می آورد و میگویند براستی خدای جل جلاله بما فرمان داده که این کلیدها را بتو تسلیم کنیم و بتو فرمان داده که آنها را بعلی بن ابی طالب (ع) بدهی پس ای علی تو قسمت کننده بهشت و دوزخی.

۶۹- براستی از رسول خدا (ص) شنیدم میفرمود ای (علی) اگر تو نبودی مؤمنان از منافقان شناخته نمیشدند.

۷۰- براستی رسول خدا (ص) مرا و همسرم فاطمه را (ع) و دو فرزندم حسن و حسین (ع) را زیر یک عباي قطوانی خواباند و خداوند این آیه را فرستاد (در سوره احزاب آیه ۳۳) همانا خداوند خواسته از شما خاندان پلیدی را ببرد و شما را کاملاً پاک گرداند جبرئیل عرض کرد ای محمد (ص) منم با شما هستم و ششمین ما جبرئیل شد.

مجاهد گوید هفتاد آیه از قرآن در باره علی (ع) نازل شد که هیچ کس با وی در آنها شرکت نداشت از خاصان امت.